POLIROM

Lucian Dan Teodorovici

Celelalte povești de dragoste

Lucian Dan Teodorovici

Celelalte poveşti de dragoste

Polirom

2009

© 2009 by Editura Polirom

www.polirom.ro
Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN 978-973-46-1070-9
ISBN eBOOK: 978-973-46-2086-9

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune electronică realizată de Elefant.ro

Cuprins

Şobolanul e mai viu decît ţestoasa

Pe catalige

Scufundări

Nişte documente

Copilul-lup

O noapte la hotel

După gîşte

Cu mai mulţi kilometri în urmă

Lună plină

Tramvaiul care cîntă

Podul Strîmb

Lucian Dan Teodorovici (n. 17 iunie 1975, Rădăuţi-Suceava) este coordonator al colecţiei „Ego. Proză” a Editurii Polirom şi senior-editor al săptămînalului *Suplimentul de cultură*, Iaşi. Între 2002 şi 2006, a fost redactor-şef al Editurii Polirom. A colaborat cu proză, teatru, articole la diverse publicaţii din ţară şi străinătate. Este coscenarist al serialului TV *Animat Planet Show*, difuzat de Antena 1, scenarist al lungmetrajului cinematografic *Circul nostru vă prezintă:*, adaptare după romanul cu acelaşi titlu, al lungmetrajului cinematografic *Sînt o babă comunistă!*, după romanul omonim semnat de Dan Lungu, şi al scurtmetrajelor *Bomboane de ciocolată*, *O zi bună* şi *După gîşte*, toate premiate şi finanţate de Centrul Naţional al Cinematografiei din România. Volume publicate: *Cu puţin timp înaintea coborîrii extratereştrilor printre noi*, roman, Editura OuTopos, Iaşi, 1999 (ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2005); *Lumea văzută printr-o gaură de mărimea unei ţigări marijuana*, povestiri, Editura Fundaţiei „Constantin Brâncuşi”, Tîrgu Jiu, 2000; *Circul nostru vă prezintă:*, roman, Editura Polirom, Iaşi, 2002 (ediţia a II-a revăzută, Editura Polirom, 2007); *Atunci i-am ars două palme*, povestiri, Editura Polirom, Iaşi, 2004. Coautor, împreună cu Dan Lungu şi Cătălin Mihuleac, al volumului de teatru *Antologia DramatIS*, Editura Cartea Românească, Bucureşti, 2008. Coautor, împreună cu Florin Lăzărescu şi Dan Lungu, al volumului de povestiri *Pas question de Dracula*, Editions Non Lieu, Paris, 2007. În 2009, volumul de povestiri *Atunci i-am ars două palme* va apărea în traducere germană (Pop Verlag, Ludwigsburg), iar romanul *Circul nostru vă prezintă:* urmează a fi tradus şi publicat în SUA (Dalkey Archive, Champaign-Illinois), Italia (Zonza Editori, Milano) şi Ungaria (L’Harmattan Könyvkiadó, Budapesta). Mai multe detalii pe www.teodorovici.ro

Şobolanul e mai viu decît ţestoasa

În ciuda a ceea ce se spunea despre prietenul meu, eu ştiam că nu e, nici pe departe, atît de deştept. Îmi plăcea totuşi să-mi petrec timpul cu el, pentru că ni se părea amîndurora că avem multe de comunicat, iar uneori aveam impresia că vorbim, de-a dreptul, numai în adevăruri inefabile. Fără discuţie că ne ajutau să credem asta şi sticlele de whisky pe care le goleam de ceva vreme pe banii lui. Era scenarist la nişte rahaturi de sitcomuri de televiziune şi părea convins că banii o să-l ţină o veşnicie. Adevărul e că se mîndrea cu asta de ţi se făcea silă uneori. Nu cu banii, îl cam durea-n cur de ei, mai ales atunci cînd se îmbăta. Se mîndrea cu calitatea asta a lui de scenarist. Deşi era conştient că-s nişte rahaturi de sitcomuri, deşi îl enerva teribil să muncească la ele, în mintea lui erau cumva ca o confirmare că, peste ani, va reuşi să scrie un roman adevărat, aşa zicea el, chiar dacă ştia că din romane n-o să mai facă bani. Însă îl mînca, era tot expresia lui, îl mînca şi ştia că o să vină vremea să-l scrie la un moment dat. Numai că, deşi lumea îl vedea tare deştept, eu îl cunoşteam mai bine, mult mai bine decît lumea, şi ştiam că niciodată nu-şi va depăşi condiţia asta de scenarist, pentru că nu-l ducea capul într-atît încît să poată fi mai mult. Iar dacă e să fiu cinstit, pînă şi condiţia asta o obţinuse din întîmplare, pe vremea cînd se visa regizor şi realizase pe banii lui un scurtmetraj caraghios, în care jucase şi el. Şi bombardase apoi televiziunile cu filmuleţul ăla. Asta se întîmplase cu cîţiva ani în urmă, iar la un moment dat primise un răspuns de la una dintre televiziuni, din care aflase că filmuleţul e realizat cam penibil, dar că scenariul li se părea interesant. Era invitat să scrie ceva pe o temă dată de ei. Şi a scris. Oricum, toate astea, inclusiv mîndria lui care devenea uneori greu de suportat, nu mi-l făceau mai puţin simpatic. Ţineam la el, pe bune. Comunicam.

În seara aceea, pentru că eram singurii clienţi ai cîrciumii, ne ajuta să comunicăm, ba chiar să ne închipuim că săpăm în piatră cu vorbele noastre, şi vocea lui Leonard Cohen, care cînta, iar şi iar, la cererea noastră, *Dance me to the end of love*. Iar şi iar. Pălăvrăgeam, printre înghiţituri de J&B, despre Cohen, iar asta pentru că eu eram în perioada Cohen de cîteva săptămîni bune. Barmanul transpirat şi nervos tot ofta şi ne tot punea melodia doar pentru că i se vîrîse la

un moment dat în buzunar o bancnotă. Însă eu voiam să fie şi el în atmosferă, încruntarea de pe chipul lui mă cam deranja, aşa că l-am chemat la masă şi i-am explicat cum Leonard a refuzat să-şi vîndă piesa *Democracy* pentru campania electorală a lui Bill Clinton, spunînd că speră ca acest cîntec să ţină cît un Volvo, adică vreo treizeci de ani, şi nu cît o administraţie prezidenţială americană, care ar putea să dureze cel mult opt. Iar barmanul a spus, nu mai puţin încruntat decît înainte, dar cu un soi de amabilitate în glas:

— Da’ chiar ţine un Volvo treizeci de ani?

Eu am dat din cap că da, deşi nu eram deloc sigur, dar aşa trebuia să fie, de vreme ce a spus-o însuşi Cohen. După care l-am iertat repede pe barman pentru incapacitatea lui de a admira ceea ce merita cu adevărat admirat, el a plecat spre bar, noi am trecut la alt pahar de J&B. Şi-apoi la altul. Iar după acest pahar, prietenul meu scenarist s-a ridicat, şi-a dus mîna la inimă şi l-a acompaniat pe Leonard, urlînd: „Dance me to the children who are asking to be born”, apoi s-a aşezat la loc liniştit şi a spus către barman:

— Şamane, înc-o sută!

Iar barmanul transpirat şi nervos a oftat din nou, dar a venit grăbit cu o sticlă pe care abia o desfăcuse şi ne-a turnat iarăşi în pahare, pentru că se gîndea la bacşiş şi se gîndea la bancnota pe care o avea deja în buzunar. Apoi, prietenul meu mi-a zis scurt şi convingător că un şobolan e mai viu decît o ţestoasă, iar eu, habar n-am cum de-am ţinut minte, am zis aşa:

— *Joaca preferată*.

De-ajuns pentru prietenul meu să-şi ducă mîna spre tîmplă, afişînd tot dispreţul posibil şi să-mi spună că vorbeam despre *Frumoşii învinşi*, cum naiba nu recunosc citatul ăsta excepţional din *Frumoşii învinşi*!? Apoi eu am tăcut, pentru că l-am crezut pe moment, mi s-a părut şi mie că e din *Frumoşii învinşi*, doar mai tîrziu, cînd m-am trezit din beţie, am constatat că eu avusesem dreptate. Oricum, atunci am tăcut şi ne-am întrebat amîndoi timp de trei repetări ale melodiei pe care o ascultam de ce naiba era atît de excepţional citatul ăla şi în ce fel e un şobolan mai viu decît o broască. Nici unul nu mai ştia exact. Şi atunci prietenul meu a început să vorbească aşa, ca prostul, despre aşteptare, spunînd că despre aşteptare e vorba în piesa pe care o ascultam. Iar barmanul a răspuns aşa atunci cînd prietenul meu l-a întrebat dacă nu despre aşteptare e vorba:

— Nu ştiu.

Mie mi s-a părut brusc foarte deştept barmanul ăsta, chiar dacă era transpirat şi nervos şi cu puţină vreme înainte nu remarcase vorba de duh a lui Cohen, ci doar faptul că un Volvo ţine treizeci de ani. Da, mi s-a părut deştept, pentru că eu nu credeam deloc că e vorba despre aşteptare, ci despre moarte şi despre iubire, în sensul ăla frumos şi siropos, de dansează-mă, iubita mea, pînă cînd o să murim şi după aceea. Pentru că iubirea, îi ziceam eu prietenului meu, iubirea nu se termină odată cu moartea, asta-i o tîmpenie, iar Leo, deja nu-i mai ziceam Leonard Cohen, nici măcar Leonard, ci Leo de-a dreptul, Leo a înţeles asta, şi-atunci a spus să-l danseze pînă la finalul dragostei. Prietenul meu scenarist m-a îmbrăţişat exact cînd am terminat de rostit vorbele alea, a pufnit în plîns şi mi-a spus aşa:

— Noi sîntem nişte frumoşi învinşi, şamane.

Era o vreme tocmai bună pentru plîns, aşa am gîndit, deşi barmanul transpirat şi nervos părea să nu fie de acord cu noi. Însă prietenul meu mă îmbrăţişa şi plîngea, la un moment dat, a început să plîngă în hohote chiar, iar mie mi s-a părut firesc, chiar foarte firesc să fie aşa.

— E foarte trist, şamane, a spus el printre hohote.

— Hai că-i bine, i-am zis, e-n regulă să plîngi, şi l-am bătut cu palma dreaptă, uşor, pe umărul stîng.

El s-a desprins din îmbrăţişare şi mi-a zis:

— Ce naiba, şi-un bărbat poa’ să plîngă, nu?

— Poate, am acceptat eu, dacă are motive.

— Eu am motive, şamane! a dat el cu pumnul în masă.

Apoi, în loc să-mi vorbească despre motivele lui, mi-a povestit despre un actor care juca într-unul dintre sitcomurile la care scria el. Şi mi-a zis aşa: că actorul ăla, naiba ştie ce motive are, dar se foloseşte de scenele în care prietenul meu scenarist îl pune pe personajul lui să plîngă şi plînge de-adevăratelea. Eu n-am prea înţeles cum stătea treaba, i-am zis prietenului meu că-i normal să plîngă, de-aia-i actor, însă el a dat din cap hotărît şi mi-a zis că nu, nu pricep, orice actor plînge cînd trebuie să plîngă, dar plînge cumva aşa, jucat, uneori chiar trebuie să i se pună nişte picături în ochi pentru a da impresia că plînge, însă ăsta e un escroc, aşa mi-a spus, un escroc, pentru că boceşte-n toată regula la filmări, în scenele-n care-i pus să bocească, şi o face natural, se foloseşte de scenariu pentru a plînge pe bune, naiba ştie din ce motive. Iar eu, pentru că tot nu prea pricepeam care era morala, l-am întrebat:

— Bun, şi ce mare brînză?

Prietenul meu scenarist a dat din mînă şi a zis:

— Nici o brînză, şamane.

Am uitat să spun că aşa vorbea prietenul meu încontinuu cînd era beat, spunea şamane, hai să mai dăm pe gît unul, şamane. Şi nu numai mie mi se adresa astfel, tuturor le spunea şamane, chestie care ştiu că i-a rămas după ce a văzut în studenţie filmul *The Doors*. De altfel, îl văzuserăm împreună, căci prietenul meu şi cu mine făcuserăm studenţia cam în aceeaşi vreme, deşi era o mică diferenţă de vîrstă între noi. Dar lui îi rămăsese obsesia pentru vorba aia, pe cînd mie îmi rămăsese, la fel ca mai tuturor celor care au văzut filmul sau au devenit fani The Doors din întîmplare, dorinţa nebună de a scuipa admirativ pe mormîntul lui Morrison. Dorinţă pe care, de altfel, aş fi putut să mi-o satisfac cînd am petrecut două săptămîni la Paris, unde am stat, absolut întîmplător, într-un hotel de lîngă Père Lachaise. Însă n-am făcut altceva atunci decît să mă pozez, singur, lîngă mormîntul lui Morrison, cumva ascuns, cu aparatul în mîna dreaptă bine întinsă şi cu obiectivul îndreptat, fireşte, spre mine. Mi-era ruşine să le cer celorlalţi turişti să mă pozeze, aşa că în toate fotografiile apare faţa mea imensă, schimonosită nefiresc, iar undeva în fundal se vede jalnicul mormînt.

Prietenul meu s-a ridicat apoi şi i-a făcut un semn barmanului, care a venit imediat lîngă noi. Nervos şi transpirat, dar brusc înveselit cînd o altă bancnotă s-a îndreptat spre palma lui. Şi prietenul meu i-a zis să ia loc lîngă noi. Barmanul s-a aşezat.

— Spune, şamane, i-a zis atunci prietenul meu, uită-te la noi şi zi-ne naibii: nu sîntem nişte futuţi?

— Nu, am simţit eu nevoia să-l corectez, cum naiba? Nişte frumoşi învinşi!

Barmanul ne-a fixat atent, pe rînd, s-a şters de transpiraţie cu mîneca şi s-a uitat aşa, lung, la prietenul meu şi parcă l-a rugat cumva cu privirea aia să nu-l lase să răspundă. Dar asta nu s-a întîmplat, pentru că celălalt tocmai mormăia, cu mîna la inimă, „touch me with your naked hand or touch me with your glove”, aşa că barmanul a trebuit să se uite la mine şi să spună:

— Nu ştiu.

Şi iarăşi mi-a plăcut, iarăşi mi s-a părut deştept. Pentru că nu mă simţeam atunci deloc frumos. Dar trebuie să spun totuşi că un pic de învins mă simţeam. Şi mă simţeam aşa pentru că, la drept vorbind, eu aveam aproape treizeci şi trei de ani şi eram căsătorit de

zece, iar prietenul meu avea fix treizeci şi cinci, adică îi împlinea chiar în acea seară, şi era căsătorit de doişpe. Şi discuţia noastră pornise tocmai de-aici. Că îmbătrînim, şamane, futu-i mama mă-sii. Că îmbătrînim, a zis, apoi eu am dat din cap şi am spus, nici eu nu-mi dau seama de unde mi-a venit, dar aşa am făcut, am dat din cap şi am spus că-i adevărat, că am stat într-o seară şi m-am gîndit la asta, la faptul că deja nu prea-mi mai construiesc planuri de viitor, ci am ajuns să-mi trăiesc planurile, iar asta e trist, foarte trist. Am spus asta, dar nu era adevărat că mă gîndisem la aşa ceva într-o seară, ci mă gîndisem chiar atunci, pe loc. Iar el a zis că da, e trist şi atunci cînd îţi dai seama că nu-ţi mai construieşti planuri, ci că ai ajuns să le trăieşti, dar şi mai trist e că îmbătrînim şi nu mai cunoaştem dragostea. Iar eu i-am răspuns că aici nu prea are dreptate, că o cunosc, că doar o iubesc pe soţia mea şi că nu pot să-l înţeleg, întrucît şi soţia lui e tare frumoasă. Ba chiar, ca să-l liniştesc, am recunoscut că m-am gîndit de cîteva ori într-un fel anume la soţia lui. Dar, în loc să-l flateze sau să-l enerveze, mărturisirea mea l-a făcut să spună:

— Aha! Vezi, şamane, că nici tu nu iubeşti de-adevăratelea!? Cînd iubeşti, nu te gîndeşti în felu’ ăla la alta!

Şi eu mi-am dat seama, după ce am cugetat vreme de încă jumate de pahar de whisky, că am o problemă de folosire a termenilor. Că iubesc, dar nu sînt îndrăgostit. El, apoi, s-a apucat să vorbească despre fluturaşi în burtă – exact unul dintre motivele pentru care spuneam de la început că prietenul meu nu e atît de deştept pe cît îl crede lumea, pentru că un om deştept nu spune asemenea tîmpenii, despre fluturaşi în burtă, nici măcar cînd e pulbere de beat. Şi-apoi, cît timp am ascultat, de zeci de ori, melodia aceea afurisită, am început să mă gîndesc şi eu la lucruri la care n-ar fi trebuit să mă gîndesc, cum că îndrăgostirea e specială, pe cînd iubirea e doar iubire şi-atît, e plină lumea de iubire şi e atît de goală de îndrăgostire. Şi i-am spus asta şi prietenului meu. Numai că el a ridicat mîna dreaptă, apoi şi degetul arătător şi a făcut semn că nu, că mă înşel, însă apoi, prin ce a spus, a confirmat spusele mele.

— Da, şamane, ai dreptate.

Şi-apoi a tăcut, iar eu n-am priceput de ce m-a contrazis cu mîna şi m-a aprobat din vorbe, aşa că l-am întrebat.

— Nu ştiu, a dat el din umeri, pe bune dacă ştiu. Ştiu că ai şi n-ai dreptate, da’ nu-mi mai amintesc de ce n-ai dreptate.

Apoi şi-a pus capul în mîini, a stat aşa cîteva secunde, l-a

ridicat, şi l-a scuturat uşor, după care m-a privit cît a putut de fix, în condiţiile alea, şi a zis:

— Da! Ştiu. N-ai, pentru că sînt şi oameni care-s îndrăgostiţi pe toată viaţa.

Şi-apoi am discutat despre asta, pentru că eu l-am contrazis. Şi, o vreme, chiar ne-am certat. El spunea că sînt asemenea oameni, eu ziceam că nu sînt, iar într-un final am făcut o înţelegere: că sînt, probabil, numai că pentru asta trebuie să fii un om tare bun. Însă, imediat după ce am făcut înţelegerea asta, eu mi-am amintit ceva. Mi-am amintit că, în treburile mele de la ziar, căci la un ziar lucram de mulţi ani, cunoscusem un fost securist, unul care bătuse şi poate chiar omorîse oameni, însă avusese o poveste de dragoste pe care o aflasem complet întîmplător, o poveste dintr-aia pe viaţă. Şi-atunci i-am zis prietenului meu că nu ţine înţelegerea noastră, că nu doar oamenii buni pot să fie veşnic îndrăgostiţi, că îndrăgosteala nu ţine nici de bunătate, nici de răutate, ci de cu totul altceva, naiba ştie de ce. Şi i-am dat exemplul acelui fost securist. Numai că el, de-al naibii, m-a contrazis iarăşi printr-un semn cu mîna, iar pe urmă a spus ceva de genul că bine, nu trebuie omul să fie bun, dar e musai ca îndrăgostirea să fie bună. Adică să fie bună de la început. Şi-am discutat pe urmă amîndoi dacă noi avem îndrăgostiri bune în căsniciile noastre, am spus că da, însă de-aici ne-am pus problema aşa: dacă da, atunci de ce nu mai simţim ca la început? De ce vrem altceva? De fapt, prietenul meu a pus problema aşa, moment în care eu l-am şi contrazis repede, i-am spus că nu vreau altceva, dar am simţit imediat că nu numai pe el nu-l pot convinge, ci nici măcar pe mine. Şi-apoi totul a devenit confuz şi-am dat vina pe whisky. Oricum, whisky-ul nu e doar o licoare brună. E mult mai mult de-atît, mai ales cînd Leo te însoţeşte-n drumul paharului către gură şi cînd acelaşi Leo te cutremură apoi pînă în ultima picătură de sînge amestecat cu alcool cîntîndu-ţi, iar şi iar, *Dance me to the end of love*.

În timp ce barmanul tocmai ne turna în pahare ceea ce mai rămăsese din a doua sticlă de J&B, prietenul meu mi-a spus că mă înşel totuşi, că e vorba de aşteptare în ceea ce ascultam, deşi noi discutaserăm pînă atunci despre altceva, nu despre Leo şi piesa lui. Oricum, pentru că am simţit că nu mai am argumente, am fost de acord cu el, printr-un gest pe care, de astă dată, l-am făcut eu cu mîna. Numai că am fluturat mîna mea dreaptă prea aproape de el, ceea ce l-a făcut pe prietenul meu s-o prindă în mîna lui dreaptă, s-o

strîngă şi să-mi spună:

— Uite, şamane, hai să facem un pact. Că după ce ieşim naibii de-aici mergem la colţu' străzii şi-aşteptăm. Şi-apoi l-a privit pe barman şi a adăugat: Auzi, ia taie tu aici!

— Stai, i-am spus tocmai cînd barmanul îşi îndrepta mîna lui dreaptă, cu palma întinsă, spre mîinile noastre drepte, stai să-nţeleg mai întîi ce aşteptăm.

— Ei, rahat. Aşteptăm asta... îndrăgostirea, mi-a zis prietenul meu. Că ne cam lipseşte, şamane, nu? Aşteptăm, asta facem.

Iar eu, nu ştiu de ce, chiar nu-mi dau seama de ce, am dat din cap că da, în cazul ăsta, da, fără discuţie, accept pactul. Şi i-am făcut semn barmanului că poate să taie strîngerea noastră de mînă. Dar pe cînd ăla şi-a întins mîna lui dreaptă spre mîinile noastre drepte, prietenul meu l-a oprit din nou, printr-un gest cu mîna stîngă, ceea ce l-a făcut pe barman să-şi dea ochii peste cap. Sau numai aşa mi s-a părut mie. Dar nemulţumit oricum a fost, nemulţumit, nervos şi transpirat. Şi s-a uitat la ceasul de la mîna lui stîngă, cumva cu apropo, iar eu am înţeles apropoul, dar în momentul ăla chiar nu mi-a păsat deloc.

— Stăm cît e nevoie, a spus prietenul meu. Oricît. Şi pînă mîine-dimineaţă.

— Şi mai mult!

Mă apucase un soi de entuziasm, de asta simţisem nevoia să întăresc spusele lui. Un soi de entuziasm pentru care n-aveam timp şi nici chef, în momentul ăla, de explicaţii.

— Da, exact! Şi pînă duminică. Şi-o lună dacă trebuie, mi-a zis.

Eu iarăşi am dat din cap că sînt de-acord, iar în momentul ăla prietenul meu l-a privit pe barman şi i-a făcut din nou semn că poate să taie strîngerea noastră de mînă. Barmanul a oftat, apoi şi-a coborît mîna dreaptă peste mîinile noastre drepte, iar pactul a fost consfinţit în felul ăsta. A fost consfinţit tocmai cînd Leo spunea, pentru a suta oară în noaptea aceea, „Let me see your beauty when the witnesses are gone". Şi, imediat după, prietenul meu a ridicat ambele mîini spre tavanul cîrciumii şi a intrat în duet, cîntînd: „Let me feel you moving like they do in Babylon". Sincronizarea a fost bună, în ciuda faptului că era cam ameţit, aşa mi se părea mie, că prietenul meu era cam ameţit şi puţin răguşit. Dar a cîntat bine alături de Leo. După care s-a ridicat. Iar cînd Leo spunea: „Dance me through the panic till I'm gathered safely in", prietenul meu m-a apucat de mînă şi

mi-a zis:

— Hai acum. Ce să mai stăm? Auzi, şamane, din momentu' ăsta, gata, viaţa noastră se schimbă. Îţi spun eu, se schimbă al dracu' de tare. Gata!

Ceva ciudat trebuie să se fi petrecut în atmosferă, ceva ciudat trebuie să se fi petrecut şi în sufletul meu în momentele alea. Şi asta pentru că am ştiut imediat că prietenul are dreptate, am ştiut imediat că viaţa ni se va schimba, am ştiut imediat mai ales că totul i se datorează lui Leo. N-am ştiut în ce fel i se datorează, însă am simţit că era aşa şi aveam un sentiment de bine. Dacă Leo era cel care pornise totul, atunci era bine. Leo ştia ce face, întotdeauna ştia ce face.

L-am lăsat în urmă pe barmanul nervos şi transpirat, care n-ar mai fi trebuit să fie totuşi nervos după ce încă o bancnotă îi poposise-n palmă. L-am lăsat în urmă şi l-am salutat abia după ce-am ieşit, l-am salutat prin uşa deschisă. Apoi am lăsat în urmă şi cîrciuma lui, iar eu am observat, nu ştiu cum mi-a venit observaţia aia, că acea cîrciumă din care ieşisem era singurul loc luminat de pe stradă şi mi-am spus că e tîrziu, foarte tîrziu. Şi, după ce am făcut observaţia asta, mi-am mai dat seama, brusc, că Leonard Cohen, care ne însoţise, tot mai îndepărtat, cu vocea lui, cîntînd pentru a o sută una oară aceeaşi piesă, a încetat să se mai audă, fie şi foarte îndepărtat. A încetat pur şi simplu, pe neaşteptate, să se mai audă. Şi n-a încetat oricum, ci în mijlocul unui vers frumos, în mijlocul versului: „Lift me like an olive branch and be my homeward dove". N-a apucat să spună decît: „Lift me like an olive branch and", apoi s-a oprit. Iar eu am devenit trist. Aşa, pe nepregătite. Gata de aşteptare, dar trist.

Ne-am oprit apoi, tăcînd amîndoi, eu şi prietenul meu scenarist, sub un stîlp chior, la o intersecţie. Ne-am oprit pentru că prietenul meu mi-a zis:

— Aici. Să fiu al dracu' dacă n-aşteptăm aici!

Şi asta a fost de-ajuns ca să-mi dau seama că aşteptarea a început, că totul se va schimba de-acum în viaţa mea. Numai că, deşi mi-am dat seama de asta şi în mintea mea chiar mi-am repetat cuvintele, n-am mai simţit aşa de clar ca înainte că acele cuvinte sînt acoperite întru totul de adevăr. N-am mai simţit nimic, aş putea spune, decît frigul acela de februarie, de sfîrşit de februarie. Dar am aşteptat, chiar dacă tremuram. Prietenul meu scenarist a aşteptat la rîndul lui, chiar dacă şi el tremura. Amîndoi am aşteptat să treacă

pe-acolo nişte îndrăgostiri şi cîţiva fluturi care să ne zboare apoi, de nebuni, prin stomac, aşa cum spunea prietenul meu. Iar tocmai atunci cînd eu mă întrebam dacă fluturii se adună sub felinare şi la sfîrşit de februarie, am auzit vocea prietenului meu, care mi-a spus cuvintele astea:

— Ştii ceva, şamane? Mie-mi vine să mă piş dracu'!

Şi a arătat cu degetul spre baza stîlpului care susţinea felinarul. Apoi s-a descheiat la şliţ şi a început să urineze acolo, exact pe partea de jos a stîlpului. Iar în timp ce el făcea asta, eu am gîndit, nu ştiu cum mi-a venit, de ce, pur şi simplu aşa am gîndit, că uneori aşteptarea îşi poate pierde orice urmă de frumuseţe din cauza unui fapt banal precum urinatul. Şi-atunci i-am zis să plecăm la casele noastre, iar el a zis că e bine şi aşa, în pizda mă-sii de treabă, şamane.

Pe catalige

Strada noastră se-ntortochea pînă departe într-un S pătrăţos, iar pe una dintre laturile acestui S pătrăţos, cea care mi se deschidea-n faţă, umblau cîţiva băieţi pe catalige. Era prima zi cu soare după o săptămînă ploioasă, iar băieţii îşi scoseseră cataligele la care lucraseră în ultima vreme şi ieşiseră să facă turniruri. Băieţii erau prietenii mei, şi mie mi se rupea inima că n-am catalige, iar asta se întîmpla din cauză că n-aveam un frate mai mare care să mă ajute la meşterit, că n-aveam nici un bunic tîmplar, că n-aveam nici măcar un văr binevoitor care să mă fi ajutat să-mi fac propriile-mi catalige. Ştiam deja că ceilalţi, norocoşii, şi le pregătiseră de-o bună bucată de timp, ştiam şi mi-era groază de ziua asta, în care o să vin de la cîmp sau de-aiurea, o să intru pe stradă şi o să-i văd fericiţi pe cataligele lor.

Mai tîrziu, chiar în anul ce a urmat momentului în care m-am însurat, am văzut filmul *Life of Brian*. Filmul ăsta m-a făcut să rîd, dar m-a obligat, la finalul lui, să fiu şi amărît. Şi-asta pentru că există scena aia a crucificărilor, cînd toţi cei bătuţi în cuie în poziţia lui Hristos cîntă. Şi nu cîntă orice. Cîntă aşa: „Some things in life are bad/ They can really make you mad/ Other things just make you swear and curse./ When you’re chewing on life’s gristle/ Don’t grumble, give a whistle/ And this’ll help things turn out for the best”. Şi-apoi, absolut demenţial în toată scena aceea, refrenul: „And always look on the bright side of life/ Always look on the light side of life”. Şi te obligau şi pe tine să fluieri alături de ei şi să-ţi spui că viaţa e bună, dacă ştii dincotro s-o priveşti. Am fluierat şi eu atunci cînd am văzut filmul, în primul meu an de căsnicie, am fluierat împreună cu cei de la Monty Python şi cu ceilalţi actori, care recreau în felul lor pitoresc Golgota. O mulţime de cruci pe care o mulţime de crucificaţi cîntau şi fluierau. Am fluierat, m-am simţit bine, am filosofat puţin pe marginea acelei secvenţe, am considerat-o creştină, în ciuda parodiei. Apoi m-am amărît, pentru că, nu ştiu de ce, naiba ştie de ce, scena aia mi-a amintit de ziua cînd veneam spre casă, trăgînd vaca de funie, iar în faţa mea s-a deschis panorama băieţilor pe catalige. Fericiţi. Memoria-mi recrea chiar, într-un mod fals, desigur, imaginea a zece-cinşpe, poate douăzeci de băieţi, de prieteni ai mei, mergînd pe catalige şi cîntînd: „Always look on the

bright side of life/ Always look on the light side of life”.

Nu, nu cîntau. Rîdeau. Se împingeau. Cădeau. Se ridicau. Se urcau din nou pe cataligele lor. Şi era frumos. Iar eu treceam cu vaca de funie printre ei. Şi-ncercam să nu-i privesc, dar nu reuşeam s-o fac. Apoi, unul dintre ei a venit cu cataligele lui de lemn în faţa vacii mele, a-nceput să danseze caraghios, iar ea, vaca, cea mai afurisită vacă de care am avut parte vreodată, s-a dat înapoi, după care a început să sară ca proasta. Eu am tras tare de funie, vaca s-a smucit, eu am căzut, iar băieţii pe catalige, prietenii mei, au început să rîdă. S-au adunat în jurul meu, şi eu i-am privit aşa, din poziţia mea culcată, am ridicat capul şi i-am privit de jos în sus. Şi de jos în sus se vedeau mai întîi beţele de la catalige, apoi picioarele lor, dup-aia cămăşile sau tricourile mişcate puţin de vînt, mîinile ţinînd strîns partea de sus a cataligelor, iar la final se vedeau hohotele, pe nişte feţe fericite. Iar eu eram trist aşa, stînd pe burtă. Apoi am văzut vaca, undeva în faţă, fugind ca nebuna, cu coada pe sus, aşa că m-am ridicat şi, fără a mai încerca să mă scutur, am fugit după ea.

M-am oprit acasă. Şi-am stat în casă pînă seara, citind *Aventurile lui Habarnam şi ale prietenilor săi*. Pentru că n-aveam catalige.

Casa mea se-nvecina cu casa vărului meu. Bunica mea era sora bunicii lui. Mi-era deci văr de-al doilea. Şi-l antipatizam. Nu numai pentru că bunicul lui era tîmplar şi-i construise o pereche de catalige, probabil cele mai frumoase catalige dintre toate cele ale băieţilor de pe stradă. Adică şi pentru asta, dar şi pentru faptul că era cu vreo doi ani mai mare decît mine şi ţinea s-o arate întotdeauna. O făcea pe şeful, îmi trăgea cînd avea chef palme după ceafă, rîdea de pantalonii mei, iar uneori îmi arăta muie, cu degetul mijlociu scos dintre celelalte degete strînse în pumn, şi nu cum o făceau alţi băieţi, cu degetul mare trecut printre arătător şi mijlociu. De altfel, rîdea şi pe acest subiect de mine, adică pe seama faptului că aşa cum ştiam eu s-arăt nu însemna muie, ci figa. Învăţase cum să arate corect întrucît avea o soră mai mare care locuia în Capitală, iar el o vizitase de mai multe ori. De-acolo învăţase. Şi nu numai asta, învăţase multe altele care-l făceau să creadă că e mult mai deştept. Şi eu aproape îl uram pentru că n-aveam soră în Capitală, pentru că n-aveam cum să-i întorc palmele pe care le primeam după ceafă, pentru că nu puteam să port orice pereche de pantaloni voiam deoarece se opunea bunica, pentru că mi-era imposibil s-arăt muie

corect întrucît numai el avea dreptul acesta, de vreme ce el ne învăţase pe toţi ceilalţi semnul. Şi-n seara aceea, după ce-am pus deoparte *Aventurile lui Habarnam şi ale prietenilor săi*, l-am urît şi mai abitir pe vărul meu, pentru că el fusese cel care se postase în faţa vacii mele, dar mai ales pentru perechea lui de catalige. Cele două beţe erau lăcuite cu nitrolac, asta observasem de la bun început pentru că luceau, iar în locul pînzei pentru băgat picioarele, cum observasem că au cataligele celorlalţi, pe beţele lui erau puse nişte bucăţi de lemn curbate ca o toartă de ceaşcă, mai bine zis, sculptate ca o toartă de ceaşcă. Cele mai frumoase catalige.

Şi-am ieşit apoi în grădină, pentru că ura faţă de vărul meu devenise insuportabilă şi n-aş fi putut rezista fără să plîng măcar cîteva minute. În casă m-ar fi văzut bunica plîngînd, şi asta n-ar fi fost bine deloc. Bunica îmi tot spunea că bărbaţii nu plîng niciodată, ba chiar, pentru a mă convinge de asta, mi-a citit nişte versuri din George Coşbuc, dintr-o carte mare, fără coperţi şi cu cîteva pagini roase de şoareci, întrucît stătuse multă vreme în pod, iar versurile spuneau cam aşa: „Nimic nu-i mai de rîs ca plînsul/ În ochii unui luptător”. Aşa că nu puteam risca să fiu văzut de bunica, pentru că, de-o vreme, eram şi eu bărbat. Ba uneori mă simţeam chiar şi luptător. Am ieşit în grădină deci, iar acolo, după ce-am smuls cîteva buruieni în timp ce plîngeam şi după ce m-am uitat de cîteva ori, cu furie, la cerul plin de stele, am văzut perechea de catalige a vărului meu sprijinită de şopronul cu lemne. Erau chiar acolo, stăteau degeaba cele două beţe date cu nitrolac, ceea ce m-a făcut să-mi şterg lacrimile şi să mă gîndesc pentru cîteva clipe. Să mă gîndesc la cum ar fi să sar gardul care despărţea cele două grădini, să iau cataligele şi să mă plimb cu ele prin grădină. Să alerg cu ele prin grădină. Iar după ce m-am gîndit acele cîteva clipe, mi-am spus că n-are rost să mai pierd timpul gîndindu-mă. Aşa că am sărit gardul, am luat beţele, le-am aruncat în grădina mea, apoi am sărit înapoi. Şi-am ridicat beţele, m-am cocoţat pe unul dintre stîlpii de beton ai gardului ce despărţea grădinile, mi-am vîrît picioarele în locul pentru băgat picioarele şi-am început să merg. Doi paşi. Exact doi. Pentru că, pe urmă, unul dintre beţele cataligelor s-a înfundat în pămîntul încă moale după ploile din ultima săptămînă, iar eu am căzut printre straturile în care bunica semănase ceapă. M-am lungit acolo. Şi-am luat-o de la capăt. Poate vreme de jumătate de oră am tot luat-o de la capăt, căzînd, înjurînd, urcîndu-mă pe stîlp, căzînd iar. Am făcut mai mulţi paşi apoi, cu mai multă grijă. Şi iar am

căzut, şi iar m-am ridicat, luînd-o de la capăt. Pînă cînd am reuşit să străbat un sfert de grădină pe catalige, deşi ele se-nfigeau în pămîntul moale şi abia reuşeam să mă ţin, să-mi recapăt echilibrul. La sfertul grădinii am căzut iarăşi. Şi n-am mai avut chef s-o iau de la capăt. Nu pentru că nu mi-ar fi plăcut. Dimpotrivă. Pentru că-mi plăcea prea tare. Şi pentru că, în timp ce mersesem pînă la sfertul grădinii, cu toată atenţia pe care o acordam echilibrului meu, am reuşit să concep un plan. Nu era cine ştie ce de capul lui, dar atunci părea un plan bun, şi asta mi-era suficient. Iar planul suna aşa: să duc cataligele în şură, să le ascund sub fînul de toamna trecută, să mă-ntorc în casă, să mă prefac că dorm în patul meu, iar după ce-ncepeam să-i aud pe bunici sforăind, să ies din pat, să mă îmbrac, să merg în şură tiptil, să scot cataligele de sub fîn, să le-nfăşor în nişte haine vechi, să ies cu ele pe poartă şi să mă duc undeva departe, dincolo de turnul cu apă. Nu înspre zona ţiganilor, ci în partea opusă, spre cantonul pădurarului, acel canton părăsit unde n-aveam de ce să-mi fac griji că voi fi văzut sau auzit de cineva. Şi mai ales în jurul căruia cîndva se puseseră nişte dale de piatră, iar ele ar fi făcut în aşa fel încît cataligele să nu se-nfunde în pămîntul plouat vreme de-o săptămînă.

Cam aşa am plănuit eu şi cam aşa s-au şi-ntîmplat lucrurile.

Cînd am ajuns pe dalele din apropierea cantonului, am dat jos de pe catalige cămaşa veche a bunicului, cea pe care o folosea pentru a-nfăşura coada lopeţii cînd curăţa grajdul de gunoi, am dat jos şi pantalonii zdrenţuiţi cu care, în şura mea, era de obicei înfăşurată roata maşinii de tăiat strujeni. Am scos la lumina lunii cea mai frumoasă pereche de catalige din sat, am fluierat admirativ, apoi am căutat din priviri un loc pe care să mă pot sui, pentru a-mi vîrî picioarele în acele toarte de vîrît picioarele. Şi-am văzut un trunchi de copac ce avea o scorbură mare, largă, o scorbură ca un fel de fotoliu. Aşa că m-am dus într-acolo, am sprijinit cataligele de trunchiul copacului şi, ajutîndu-mă de crengi, am reuşit în cele din urmă să mă poziţionez cu fundul în acea scorbură. Am adus cataligele aproape, mi-am vîrît picioarele în toarte, am prins partea de sus a beţelor în mîini şi, după ce m-am împins uşor cu fundul de scorbură, am fost fericit. Am început să mă-nvîrt pe lîngă cantonul pădurarului, să mă învîrt pe cataligele *mele* din acea seară, iar zgomotul cadenţat pe care paşii mei pe catalige îl produceau la contactul cu dalele de piatră îmi provoacă pînă şi-acum un fel de

emoţie. Am fost fericit. Şi, pe măsură ce-am început să devin tot mai sigur pe echilibru, mi-a venit să ţopăi, aşa cum ţopăise vărul meu în faţa vacii. Şi-am ţopăit. Apoi mi-a venit să alerg. Şi, într-un fel, am alergat. Apoi mi-a venit să ţip. Şi-am ţipat: Iu-huuu! Apoi am ţopăit din nou. Niciodată nu mi s-a părut că văd lumea mai de sus decît atunci, chiar dacă era întuneric şi lumea pe care o vedeam era spaţiul din jurul cantonului acela luminat de lună. A fost frumos vreme de cîteva minute, poate chiar mai bine. A fost frumos, de fapt, tot timpul, mai puţin momentul în care m-am speriat. Şi nu m-am speriat pentru c-aş fi fost în pericol să cad sau ceva de genul ăsta. Deja stăpîneam cataligele, se făcuseră practic una cu picioarele mele. M-a speriat însă momentul cînd, ţopăind spre cantonul pădurarului, mi s-a părut c-am văzut un chip în gaura podului de la canton. Mi s-a părut că am văzut pe cineva uitîndu-se la dansul meu năuc. Aşa că m-am îndreptat repede spre scorbura-fotoliu şi, aşezîndu-mă acolo, am început să mă uit spre gaura podului. Dar n-am văzut nici o mişcare. Nici un chip. Şi-am stat aşa, abia avînd curaj să respir, vreme de cîteva minute. Apoi, curajul mi-a revenit, încetul cu încetul. Şi, pentru că gaura podului rămînea neagră, iar eu mi-am dat seama că, fiind pe catalige, pot ajunge pînă în dreptul ei, astfel încît să arunc o privire înăuntru, am gîndit că aş putea să fac asta. Iar pe urmă n-am mai vrut să pierd timpul gîndindu-mă, aşa că m-am împins cu fundul de scorbură, am revenit în echilibru pe catalige şi m-am îndreptat într-acolo.

Pe tipul care mă privea din întuneric îl cunoşteam foarte bine. Era băiatul directorului şcolii din sat. Întotdeauna fusese unul dintre băieţii mari de treabă. Cînd alt băiat mare mă răsturnase în apă, în timp ce eu mă plimbam pe rîu călare pe o cameră de tractor, împreună cu încă trei prieteni, băiatul directorului sărise în apă după mine. Dar eu ştiam să înot, aşa că mai mult m-am zbătut în braţele lui, vrînd să scap din strînsoare. Însă mi-a plăcut că a sărit după mine, mi-a devenit drag de-atunci. Şi eu îi devenisem drag, ştiam asta pentru că, atunci cînd ne întîlneam în sat, îmi trecea mîna prin păr, aşa cum făceau oamenii mari. Ceea ce, drept s-o spun, nu prea-mi plăcea, pentru că mi se părea total nefiresc ca un băiat de vreo douăzeci de ani să se comporte ca un om mare, dar, oricum, măcar era un gest prin care-mi arăta că mă simpatizează. Şi, cu toate că nu era el prea bătăuş şi nu putea să mă apere dacă vreun alt băiat mare mă-njura sau se lega în vreun alt mod de mine, simţeam cumva

că am un aliat în lumea aia a lor, a tipilor care mergeau la discotecă sau care stăteau în restaurantul satului pînă noaptea tîrziu, jucînd cărţi. El n-o făcea prea des, dar îl văzusem o dată prin geamul restaurantului şi devenisem aproape mîndru că-mi trecea mîna prin păr, cu prietenie, cînd mă vedea.

Legătura asta dintre noi a ţinut însă doar vreun an, pentru că apoi m-a supărat destul de tare. Într-o zi l-am întîlnit pe stradă şi, ca de obicei, m-am dus spre el zîmbind. Deja mă obişnuisem cu modu-n care mă lua. Deşi nu ştiam nici unul numele celuilalt, mă întîmpina cu: „Ce mai faci, ţîncule?", dar nu-n felul ăla jignitor, ci prietenos. Iar eu îi spuneam că mă duc să-mi iau pufuleţi sau eugenii sau naiba mai ştie ce-mi cumpăram eu. Şi el îmi spunea: „Bravo, băi" sau „Aşa, mănîncă să creşti şi tu, doar nu-i laşi pe alţii să te-ntreacă", apoi îşi trecea mîna prin părul meu, ciufulindu-l. Da, cam aşa stăteau treburile. Nu însă şi-n ziua aia în care m-a supărat. M-am dus spre el zîmbind, am zîmbit chiar şi spre fata aia pe care-o ţinea de mînă şi, după ce-am trecut strada, m-am oprit în faţa lor. Ei discutau ceva, dar băiatul directorului s-a oprit atunci în loc, văzîndu-mă. Şi n-a zîmbit. I-am spus că merg să cumpăr pîine. N-a răspuns însă. M-a privit doar aşa, într-un fel. Eu am dat din umeri şi i-am zis că azi nu-mi iau pufuleţi şi nici eugenii, apoi i-am zis nu ştiu ce despre faptul că iarna o să fie grea, că o auzisem eu pe bunica. Uneori mai vorbeam şi de-astea, iar atunci, chiar dacă nu se prea potrivea, începusem să fiu cam încurcat şi mi-a scăpat vorba aia despre iarnă. Iar el s-a încruntat şi mi-a zis că n-are timp. Şi-apoi a întins mîna spre mine, iar eu am crezut că, în ciuda tonului destul de aspru, vrea să-mi ciufulească părul. Şi am aplecat aşa, uşor, capul. Însă băiatul directorului m-a dat deoparte din drum şi a continuat să meargă de mînă cu fata aia. Iar eu am rămas în urma lui. Înciudat la culme. Şi-am dus mîna la cap, frecîndu-mi părul, nici eu nu ştiam de ce. Apoi m-am întors în direcţia mea şi l-am urît.

L-am urît mai multă vreme, hotărît chiar ca, în cazul în care ar mai fi vrut să-mi treacă mîna prin păr, să i-o plătesc refuzînd categoric. Ba, la nevoie, arătîndu-i şi limba. Însă, deşi ne-am mai întîlnit de cîteva ori prin sat, el nu s-a mai arătat interesat de părul meu. Nici de mine. Abia după o bucată de vreme am făcut legătura cu fata pe care, de fiecare dată cînd nu era interesat de mine, o ţinea de mînă. Şi, după ce am înţeles, am urît-o şi pe ea. Numai că n-am reuşit să-i urăsc prea multă vreme. Poate două, poate trei săptămîni. Dup-aia nu mi-a mai păsat deloc de ei.

Acum însă băiatul directorului stătea cumva ciudat în podul cantonului. Ghemuit, cu genunchii îndoiţi pînă la piept, cu un braţ sprijinit de genunchi.

— Salut, mi-a zis.

Şi-apoi, pentru că eu îl priveam mut din gaura de intrare, cu bărbia atingînd podeaua podului, a continuat să-mi vorbească.

— Ce-i cu tine aici, la ora asta?

Numai că eu chiar nu ştiam ce să-i răspund. Aşa c-am dat din umeri şi m-am dezechilibrat, alunecînd în lateral. M-am oprit la timp, dar el deja se ridicase spre mine. Şi, în timp ce mă ţineam cu mîna de peretele din afară, încercînd să revin la poziţia iniţială, l-am văzut că-mi prinde mîna. Şi-apoi am simţit că mă aburcă înăuntru, aşa că l-am ajutat, dînd din picioare şi descotorosindu-mă de cele două catalige.

Ne-am aşezat amîndoi lipiţi de o bîrnă a podului, acolo unde stătuse el mai devreme.

— Tu eşti normal? m-a întrebat. Ce naiba faci aici la miezul nopţii?

Am dat iarăşi din umeri.

— Te-am văzut cum ţopăiai pe cataligele alea. Eşti dus, pe bune. Credeam c-o să cazi şi-ţi faci praf căpăţîna. M-am cam speriat...

— Nu, am vorbit şi eu în cele din urmă, că-s bun. Merg ex-ce-lent pe catalige!

Eram mîndru, normal.

— Sînt ale tale?

Ce-i venise cu întrebarea asta?

— Îhîm, i-am şoptit, cu ceva emoţii, dar bucuros în acelaşi timp că era destul de întuneric să nu mă vadă roşind.

— Cine ţi le-a făcut?

— Unchiul meu. E tîmplar, ştii?

Minciunile mergeau deja bine, întunericul mă proteja.

— Sînt cele mai faine catalige din sat...

Băiatul directorului a început să rîdă.

— Zău? Şi ce naiba faci cu ele? La ce te-ajută?

— Merg.

— Păi, ce, cu picioarele nu poţi să mergi?

— Ba da.

— Şi-atunci?

L-am privit. Habar n-aveam ce nu-nţelegea. L-am privit aşa, cumva mustrător, iar asta trebuia să observe, pentru că luna dădea destulă lumină ca să se poată observa nişte încruntări. Roşeala e o culoare, semiîntunericul omoară culorile, dar încruntările se văd. Numai că, în timp ce aşteptam să-mi vadă încruntarea mea, mi s-a părut mie că are el un fel de expresie pe chip. Una aşa. N-am cum să spun cum. Una care m-a făcut să-mi şterg încruntarea şi să mă uit din nou în jos.

— E fain, i-am spus.

— Dacă zici tu... Eu nu pricep ce-i aşa fain.

— Păi, vezi totul mai de sus. E foarte fain.

— Aşteaptă să mai creşti puţin şi o să vezi aşa fără catalige.

— Da’ ce-au cataligele?

— Îţi rupi gîtu’ cu ele.

— Nţţ, am dat eu din cap. Mă pricep. Merg excelent pe ele.

De astă dată nu i-am mai silabisit cuvîntul „excelent”. Nu mi se mai părea potrivit să i-l silabisesc, nu ştiu de ce.

— Bravo, a zis. Treaba ta.

A tăcut. Şi tăcerea era aiurea, pentru că ne aflam amîndoi în podul cantonului şi parcă nu prea mergea să se tacă aşa, deodată, în locul ăla. Aşa că m-am trezit vorbind:

— Da’ tu ce faci aici?

N-a răspuns, aşa că am simţit nevoia să-i repet întrebarea.

— Poftim, mi-a răspuns el, uşor enervat de insistenţa mea. Asta-i treaba ta? Tu nu te vezi? Vii la canton la ora asta, cînd ar fi trebuit să dormi de mult, alergi ca nebunul pe catalige şi pe-urmă mă-ntrebi pe mine ce fac aici. Eu te-ntreb pe tine, nu tu. Tu eşti un ţînc, ce naiba!

De astă dată, pe cuvîntul meu de onoare că a spus vorba aia într-un fel care nu mi-a plăcut.

— Nu-s ţînc, i-am zis. Înainte eram. Pe-atunci cînd mă ciufuleai tu.

A îndreptat mîna spre mine. Eu am crezut că vrea să mă ciufulească, aşa că mi-am îndepărtat capul. El a dat cumva din mînă, aşa, ca şi cum n-aş fi înţeles eu ce vrea să facă.

— Lasă-mă, i-am zis totuşi. Eşti enervant.

— Eu sînt enervant? a spus el, privind în jos. Apoi a ridicat privirea spre mine şi m-a întrebat: Ai uitat că te-am salvat de la moarte?

Am pufnit.

— Hm. Ştiu să-not, să ştii. Nu m-ai salvat, m-ai încurcat.

— Serios? În bulboană? Înotai tu acolo? Ştii cum te lua apa? Uite-aşa...

Mîna lui a zburat prin aer, trecînd şi prin faţa mea, cu viteză, arătîndu-mi cam cum m-ar fi luat pe mine apa dacă n-ar fi fost el.

— Nu cred, i-am spus. Înot ex-ce-lent!

— Văd că pe toate le faci tu ex-ce-lent. Şi mai-nainte era să te duci ex-ce-lent cu capu-n dalele astea de piatră, dacă nu te-apucam eu de mînă.

Îmi vorbea calm, avea o voce coborîtă şi cumva blîndă, de parcă se temea să nu fie auzit, dar asta nu m-a făcut să mă-nfurii mai puţin.

— Vezi că minţi? Dacă vrei să ştii, m-am prins cu mîinile de perete. Aşa m-ai salvat şi-atunci, de la înec. Eu scăpam şi singur. Minţi!

— Nu mint, a dat el din cap. Poate mă-nşel. Dar nu mint, asta-i sigur.

— Bine, i-am zis. Atunci te-nşeli, na! Te în-şeli!

— Aşa o fi...

Şi iar a tăcut, tocmai atunci cînd mă înfuriasem eu mai bine şi-mi venea să-i spun vreo două şi despre fata aia a lui. Apoi, pentru că nu-mi plăcea tăcerea, dar nici nu mai găseam nimic de spus, am început să mă gîndesc dacă n-ar fi bine totuşi să aduc vorba despre fata aia a lui. Iar după ce m-am gîndit la asta, mi-am zis că nu fac decît să pierd timpul gîndindu-mă, aşa că i-am spus-o de-a dreptul:

— Şi, dacă vrei să ştii, sînt supărat pe tine!

— De ce?

— De-aia, i-am zis.

Apoi m-am aşezat din nou lîngă el şi mi-am dat seama că, de fapt, cu răspunsul ăsta n-aveam cum să duc discuţia în direcţia bună, aşa că am adăugat:

— Pentru că într-o zi m-ai împins cînd am venit la tine, pe stradă. Şi, dacă vrei să ştii, aveam ceva important să-ţi spun.

— Cînd? Nu te-am împins...

— Ba da. Cînd erai cu fata aia. Vorbeaţi, eu am venit la tine şi tu m-ai împins.

M-am uitat la el şi el era iarăşi încruntat.

— Nu te-am împins, mi-a zis. Pe bune. Aveam nişte probleme...

— Ce probleme?

A dat din mînă aşa, ca şi cum ar fi vrut să-mi spună că e mai bine să trecem peste discuţia asta.

— Las' că ştiu eu ce probleme. Te-a interesat numa' fata aia, nu mai conta nimic altceva.

— Ştii ce? mi-a zis el. Chiar că n-am chef de discuţia asta.

— De ce?

— Ei... De parc-ai înţelege...

— Sigur, m-am înfuriat eu din nou. Tu le-nţelegi pe toate, eu nimic! Aşa cum ai înţeles şi cum stă treaba cu cataligele. Auzi la tine: s-aştept să cresc.

— Păi, e şi asta o soluţie. Cred că de-asta ai nevoie de catalige: vrei să vezi totul mai de sus. De la aceeaşi înălţime cu mine, de exemplu. Crezi că asta te face mai puternic sau ce?

— Ha! i-am răspuns. Dacă vrei să ştii, cu cataligele sînt mu-ult mai înalt decît tine.

— Şi?

M-a cam încurcat cu întrebarea asta.

— Şi... asta! Atît. Sînt mai înalt.

— Bine, mă, mi-a zis.

Şi iarăşi s-a lăsat tăcerea. Numai că de data asta am ştiut de la bun început că n-aveam ce să-i mai zic. Voiam să vorbească el ceva, ca s-ajung cumva să-l întreb din nou ce caută acolo, pentru că altfel nu simţeam că pot să aflu. N-aş mai fi avut curajul să-i pun întrebarea asta. Mă gîndeam că atunci se va interesa şi el mai insistent cu privire la motivul pentru care eram eu la canton şi, pentru că era mai mare, mi-era teamă că-şi va da seama pînă la urmă că nu erau cataligele mele. Aşa că am tăcut. Am aşteptat puţin în tăcerea aia. Apoi m-am ridicat din nou.

— Eu plec, i-am zis.

— Cred c-ar fi bine, a dat el din cap.

— Tu mai rămîi? am încercat eu să obţin ceva.

— Da.

N-am mai spus nimic. Nici măcar cînd m-a ajutat să cobor n-am mai spus nimic, mă gîndeam numai la cum o să trebuiască să mă furişez eu din nou în grădina vecină, să pun cataligele la locul lor, sprijinite de şopronul de lemne al vărului meu, şi-apoi cum va trebui să umblu tiptil pînă în casă, să deschid uşa aceea care scîrţîia, să mă strecor în pat fără să mă audă bunicii. Şi m-a cuprins o spaimă teribilă, a început să nu mă mai intereseze nimic altceva decît spaima mea. În timp ce-am învelit cataligele, numai la lucrurile

astea m-am gîndit. Apoi, cu ele sub braţ, m-am îndreptat spre gaura de intrare în pod. Băiatul directorului stătea cu picioarele atîrnate în gol şi mă privea.

— Atunci, salut! i-am zis.

— Salut, mi-a răspuns el.

M-am întors cu spatele şi m-am îndepărtat.

— Auzi, stai puţin...

M-am oprit.

— Nu mai fi supărat pe mine, a zis el atunci. Nu te-am împins, pe bune. Sau măcar n-am vrut s-o fac.

Am dat din mînă aşa cum văzusem c-a făcut el mai devreme, dîndu-i de înţeles c-ar fi mai bine să trecem peste momentul ăla. Şi-am plecat mai departe, gîndindu-mă că, oricît ar fi de dificil cu cataligele sub braţ, ar fi cazul s-o iau la goană, pentru că nu se ştie dacă nu cumva bunicii s-au trezit, iar atunci e ne-no-ro-ci-re. Apoi mi-am zis că ce rost are să mai pierd vremea gîndindu-mă, aşa c-am luat-o la goană spre casă.

Imediat după ce m-am însurat, am văzut filmul *Life of Brian*, făcut de Monty Python. Ştiu că era la foarte scurt timp după căsătorie pentru că soţia mea rîdea din tot sufletul în timpul filmului, iar eu îi tot spuneam că rîde prea cu poftă, să se liniştească, pentru că e însărcinată în luna a opta, asta îmi amintesc clar că i-am zis. Şi că pînă naşte n-o mai las să se uite la comedii, există o vreme şi pentru rîsul în hohote, dar nu e acum vremea asta, hohotele îi pot face rău copilului, şi asta îmi amintesc de asemenea clar că i-am zis. Apoi am fost amîndoi impresionaţi de scena aceea din final, cînd toţi crucificaţii cîntau: „Always look on the bright side of life/ Always look on the light side of life”, dar ea, soţia mea, s-a dus la bucătărie, pentru că i s-a făcut poftă de ceva, nu-mi mai amintesc acum de ce anume, iar eu am stat în continuare în pat şi m-am gîndit. La pădurea aia de cataligе, la cum am căzut eu, la vărul meu, cu care între timp am ajuns la o relaţie foarte bună, vizitîndu-ne reciproc de multe ori, eu cu soţia, el cu soţia, pînă şi ele se împrieteniseră foarte bine, la vaca mea ciudată, la întîlnirea aia din podul de la canton cu fiul directorului, iar apoi, în timp ce soţia mea s-a întors în pat şi a venit în braţele mele, m-am gîndit şi la a doua zi de după acea noapte a mea de la canton. Şi i-am povestit şi ei. Am sărit peste toată povestea plictisitoare cu furtul cataligelor, ba chiar şi peste discuţia pe care am avut-o cu fiul directorului, care mi se părea la

rîndu-i plictisitoare. I-am spus doar aşa, schematic, că aveam nişte catalige, că am plecat de-acasă noaptea să-nvăţ să merg pe ele undeva unde să nu fiu văzut de alţii, că am ajuns la un canton şi că acolo am stat de vorbă, vreo jumătate de oră, cu un tip mai mare, cam ciudat. I-am povestit apoi cum, a doua zi, întorcîndu-mă cu vaca de la cîmp, şi nu i-am mai spus că era o vacă nebună, am auzit două vecine de-ale noastre vorbind, iar una îşi freca palmele şi dădea din cap amărîtă. Şi după cîteva clipe am înţeles că vorbeau despre fiul directorului şcolii, care se spînzurase în dimineaţa aceea în podul din canton. Femeia zicea că s-a spînzurat din cauză că iubita lui l-a părăsit pentru altul.

— Hai, mă, mi-a spus soţia mea. Vorbeşti serios? Adică tu ai stat de vorbă cu el chiar înainte de a se omorî?

— Îhîm.

Soţia mea s-a ridicat în şezut şi a dat din cap cumva neîncrezătoare. Iar eu, ca s-o conving că nu mint, am dat la rîndul meu din cap, afirmativ. Ea a ridicat din umeri şi a spus:

— Şi de ce naiba s-a spînzurat tocmai acolo? Înţeleg că era undeva în afara satului.

— Nu, nu chiar, i-am spus eu. Era tot în sat. Am înţeles că acolo se ducea el cu fata aia de multe ori. Era un loc al lor, acolo... acolo se iubeau. Cic-ar fi lăsat şi-o scrisoare în care explica totul.

— Hm, a pufnit soţia mea. Mi se pare cam ciudat. Chiar ai stat de vorbă cu el?

Am dat din nou din cap că da. Ea s-a lungit iarăşi în pat. Iar după cîteva secunde de linişte, m-a rugat să-i dau telecomanda. I-am dat-o, era în partea mea de pat. Ea a aprins televizorul şi a început să mute de pe un canal pe altul.

— Pînă la urmă, nu-i aşa nemaipomenit, a spus după ceva vreme, privind cum se derulau canalele la televizor. S-au mai omorît şi alţii din dragoste.

— Îhîm, am dat eu din cap.

A lăsat telecomanda din mînă şi m-a privit.

— Auzi? Da’ eu nu-nţeleg totuşi ce căutai tu acolo pe catalige. Ce, în altă parte nu te puteai ascunde, dacă voiai să nu cazi şi să te faci de rîs? Trebuia să mergi în grădină, de exemplu.

N-apucasem să-i spun că fusesem în grădină, că acolo era pămîntul moale, că tocmai treaba asta mă făcuse să plec la canton. Şi, nu ştiu de ce, nici nu mai simţeam nevoia să lungesc subiectul în felul ăsta. Numai că ea a insistat:

— Dacă mergeai în grădină, oricum nu te-ar fi văzut nimeni, nu?

— Păi, da, asta cam aşa-i, nu m-ar fi văzut, i-am zis.

Scufundări

Ei îi venea foarte greu să treacă peste faptul că eu o înşelasem, mi-a spus-o în nenumărate rînduri. Şi o înţelegeam. Mie mi se părea aproape imposibil să trec peste faptul că, după povestea mea, ne despărţiserăm, iar primul lucru pe care-l făcuse ea fusese să se vadă cu un alt bărbat. Şi voiam să mă-nţeleagă. În momentul în care ne-am despărţit, eu am încheiat şi relaţia cu cealaltă femeie. Tocmai pentru că nu voiam să complic lucrurile în continuare, tocmai pentru că-mi doream o şansă pentru căsnicia noastră. Iar reacţia ei n-avea cum să nu mă afecteze: faptul că nu mai eram împreună, că hotărîserăm să stăm, măcar o vreme, departe unul de celălalt, o făcuse pe ea să pună totul sub semnul unei libertăţi la care nu mă aşteptasem defel. Şi găsise firesc să se vadă cu altcineva. Ambii ne simţeam vinovaţi, ambii căutam însă reproşuri consistente pentru celălalt. Şi despre toate lucrurile astea am vorbit în primele zile ale concediului, cînd băiatul nostru era în piscină sau cînd îşi făcea somnul de după-amiază. Ieşeam pe terasă şi nu puteam accepta. Apoi ne reveneam, vorbeam despre lucruri frumoase, căutam să vorbim despre ele. Şi, cu prima ocazie, o luam de la capăt.

Hotărîserăm să facem totuşi concediul împreună, în ciuda celor petrecute între noi în ultima vreme. Chiar aşa ne spuseserăm unul altuia: o să facem concediul împreună, dar o să fim *cumva* separaţi. Ştiam cum, deja experimentaserăm o formă de separare după ce eu mă întorsesem acasă. Fusesem plecat o săptămînă, am stat la un hotel în perioada aia, o săptămînă în care eu m-am gîndit că o să găsesc pînă la urmă o metodă să-ndrept lucrurile, iar ea s-a gîndit că o să găsească o metodă să mă uite naibii, să ne despărţim şi formal, în faţa unui judecător. Apoi, după toate gîndurile astea ale noastre, fără să găsim vreo metodă, ni s-a făcut cumva prea dor unuia de celălalt şi ne-am întîlnit să luăm masa. Şi-atunci ea mi-a zis că se vede cu altcineva, atunci eu i-am zis că am terminat relaţia care fusese cauza despărţirii noastre, că am încheiat-o chiar din prima seară. Iar după ce ne-am spus astea, n-am mai mîncat, ci ne-am certat. Şi-apoi, după ce ne-am certat, am plecat amîndoi acasă, pentru că ea-i spusese băiatului că sînt într-o delegaţie, iar o delegaţie de mai mult de-o săptămînă îi poate părea suspectă chiar şi

unui copil de zece ani. Şi nu numai pentru asta. Ci şi pentru că am concluzionat amîndoi aşa: eu am făcut ce-am făcut, tu ai făcut ce-ai făcut, hai să vorbim despre asta. Şi n-aveam cum să vorbim despre asta, mi-a spus ea, iar eu am fost de-acord, decît stînd împreună, dar *cumva* separaţi. Şi-aşa am stat, dormind în acelaşi pat, dar fără să ne sărutăm măcar de noapte bună, mîncînd la aceeaşi masă, dar fără să ne aruncăm priviri tandre peste ea. Şi vorbind de fiecare dată cînd programul băiatului nostru ne permitea să vorbim.

După care s-a apropiat tot mai mult data fixată de noi pentru concediu şi ne-am zis amîndoi că nu, nu merge să-l anulăm, deja plătiserăm o parte din bani, asta se-ntîmplase înainte de-a începe problemele noastre, dar nu de bani era vorba în primul rînd. Era vorba în primul rînd de băiat, el îşi dorea enorm o vacanţă-n străinătate, întrucît avea colegi de clasă care fuseseră şi se lăudau cu asta. Şi-apoi, îmi cam doream şi eu s-ajung în Kuşadasi. Iar ea, soţia mea, mi-a spus aşa: că, pînă la urmă, ce naiba, o să-ncercăm să ne simţim bine, că pe-acolo e şi Efesul vechi, oricum voiam amîndoi să-l vizităm de mult, încă de cînd văzuserăm un documentar pe Discovery în care se spunea că-i cel mai bine conservat oraş antic grecesc, şi-apoi mai e şi casa Fecioarei Maria, unde se pot pune dorinţe pe zid şi, chiar dacă nu sîntem noi cine ştie ce credincioşi, nişte dorinţe împlinite ar prinde tare bine în momentul ăsta al căsniciei noastre. Mi-a mai vorbit apoi şi de Troia, deşi aceasta din urmă se afla la mulţi kilometri distanţă de Kuşadasi, pe lîngă Çanakkale, ea reţinuse traseul exact, dar asta nu-i o problemă, îmi spunea, era oricum în drumul pe care urma să-l facem cu maşina.

În drum ne-am oprit în Troia şi am fost puţin dezamăgiţi că n-am văzut toate zidurile alea imense, căci rămăseseră în mare parte îngropate, dar mi-am putut face totuşi o imagine şi mi-am spus că, într-adevăr, nu degeaba apăruse legenda calului troian, fără un asemenea tertip era imposibil, la vremea aceea, să fie cucerită o cetate precum Troia. Însă, gîndind asta, m-am gîndit şi la faptul că nu numai grecii ştiau să înşele, iar de-aici m-a dus gîndul la ale noastre. Şi, în timp ce băiatul nostru urcase într-un cal troian kitsch făcut special pentru turişti, iar noi stăteam la o masă cu nişte sucuri în faţă, am vorbit iarăşi despre tipul cu care se văzuse ea în timpul despărţirii noastre, i-am cerut să mă asigure din nou că nu se mai vede cu el, ea m-a asigurat, apoi am plecat mai departe.

Efesul antic a fost, aşa cum ne aşteptam, foarte impresionant, la fel şi casa Fecioarei Maria, unde ne-am şi pus dorinţe pe zidurile

vechi, soţia mea a ţinut tare mult să facă lucrul ăsta, ne-am pus dorinţe de bine şi fericire şi ne-am fotografiat în timp ce agăţam bucăţelele de hîrtie printre sutele de mii de bucăţele de hîrtie aflate acolo. Şi, mai ales în primele zile ale concediului, am vorbit între noi, am vorbit mult, am vorbit despre toate cele. Iar cînd copilul nu ne auzea, am vorbit cu precădere despre ce se întîmplase cu noi în ultima vreme. Nu pentru că, în felul ăsta, credeam că am mai putea lămuri cumva lucrurile. Ci pentru că ne era imposibil să nu vorbim.

Într-o noapte am făcut şi dragoste. Băuserăm amîndoi nişte raki şi-apoi eu am combinat raki-ul, care mi se părea prea dulce, cu trei pahare de J&B şi mi-a fost bine. După aceea am urcat, iar băiatul nostru adormise deja în cealaltă cameră din apartamentul de hotel, aşa că ne-a venit să facem dragoste şi am făcut. A doua zi am fost cumva ruşinaţi amîndoi, ba chiar am rîs la început, deşi pe mine mă durea capul foarte tare din cauza combinaţiei de raki şi J&B, spunîndu-ne că ne-am comportat ca în adolescenţă. Iar după ce am rîs, eu am oftat şi i-am spus soţiei mele să nu se supere, dar faptul că am făcut dragoste nu înseamnă că ne-am împăcat. Şi nu i-am spus asta degeaba: observasem deja că, în ultimele zile, ea începuse să treacă peste supărarea ei, însă mie supărarea nu-mi trecea defel, poate pentru că era de dată ceva mai recentă. Iar ea a zis că da, bine, sîntem în continuare separaţi, aşa e mai corect deocamdată – numai că şi cuvintele astea le-a spus aşa, într-un fel, încît m-a făcut să cred că nu e deloc convinsă de ceea ce spune. Vedem ce facem pe urmă, a mai adăugat ea, poate că ăsta e un semn totuşi. Eu m-am enervat şi i-am zis destul de răstit că n-are cum să fie un semn, pur şi simplu ne-am îmbătat. După care i-am spus că lucrul acesta se ştie, alcoolul este un stimulent sexual, iar ea m-a contrazis, spunîndu-mi că soţia vărului meu, care e medic, i-a explicat cîndva că, dimpotrivă, alcoolul amorţeşte terminaţiile nervoase ale organelor sexuale, că scade şi lubrifierea vaginului, ba, mai mult, că reduce şi concentraţia de hormoni din organism, prin urmare, e o legendă asta cu alcoolul ca stimulent sexual. Iar eu m-am enervat şi mai tare şi i-am spus că argumentele ei nu stau în picioare, că se referă la performanţa sexuală, nu la dorinţă şi că, pînă la urmă, cum naiba a ajuns ea la asemenea subiecte cu soţia vărului meu!? Apoi băiatul nostru a ieşit de la baie şi ne-a zis că-i e cam foame, aşa că am lăsat baltă discuţia asta şi am mers să mîncăm, deşi eram amîndoi destul de nervoşi, iar pe mine, în plus, mă durea cumplit capul.

N-am mai avut discuţii în contradictoriu în ultimele zile ale

concediului, am vorbit despre filme, am şi urmărit pe laptop cîteva, iar în timpul în care n-am vorbit, fiecare dintre noi a făcut ce-a vrut, căci aşa stabiliserăm de la bun început. Fiecare face ce vrea, dar în aşa fel încît băiatul să nu-şi dea seama că avem probleme. Şi, pentru ca băiatul să nu-şi dea seama, am hotărît să avem şi o serie de acţiuni comune, precum vizitele la Efes sau la Adaland, un parc acvatic despre care localnicii spuneau că-i cel mai mare din Europa, sau momentul în care am mers împreună la o pielărie, de unde n-am cumpărat nimic, dar ne-am tîrguit straşnic, ceea ce ne-a făcut plăcere.

Apoi, în penultima zi, am hotărît să facem scufundări, pentru că nici unul nu mai încercase asta şi pentru că ghidul nostru ne asigurase că şi un băiat de zece ani, adică al nostru, poate face scufundări. De fapt, ideea ne venise mai demult, încă din primele zile ale concediului. Atunci, un tip blond spre şaten, cîrlionţat, cu barbă închisă la culoare şi tunsă scurt, cu ochi albaştri, migdalaţi, turceşti, bronzat bine, cu un tatuaj pe braţul stîng, adică un tip dintr-ăia care te cam enervează pentru că atrag privirile femeilor, i-a spus soţiei mele în timp ce trecea pe lîngă masa ei: „Where are you from?”, iar cînd ea a răspuns: „Romania”, a ridicat degetul mare şi i-a făcut din ochi în semn de OK, apoi a spus ceva despre Hagi, iar soţia mea a dat din umeri şi a zîmbit. Eu stăteam la rînd la bere şi am auzit discuţia dintre ei. Şi-apoi am auzit-o şi mai bine, întrucît masa noastră era la numai trei metri de barul la care aşteptam pentru bere, iar tipul respectiv a venit la masă şi s-a aşezat fără să spună nimic, s-a aşezat aşa cum obişnuiesc să facă tipii care ştiu că atrag privirile femeilor, şi-abia apoi, după ce s-a aşezat, i-a zîmbit soţiei mele şi i-a spus: „Are you alone here?”. „No, a răspuns ea, I’m with my husband and my son. He’s in the pool now.” „Your husband?”, a întrebat tipul şi şi-a mărit ochii, mimînd mirarea. „He left you alone!?”, s-a prefăcut el şi mai mirat, apoi a dat ochii peste cap şi a ridicat mîinile, mormăind ceva în turcă. Eu am fost tentat să ies din rînd şi să merg la masă, dar mi-era foarte sete şi mai aveam numai două persoane în faţă, aşa că am rămas acolo. Iar soţia mea a rîs şi a spus: „No, my son is in the pool. My husband is right there”, şi a indicat cu mîna spre mine. Ăla, tipul cîrlionţat, s-a uitat spre mine, a zîmbit, a dat din cap, apoi s-a uitat din nou spre nevastă-mea şi a spus: „Your husband is so lucky to have you!”. Apoi s-a ridicat de la masă, tot zîmbind, şi a dat să plece. Numai că s-a oprit după doi paşi, s-a întors spre soţia mea şi i-a zis: „I’m the scuba diving

instructor! Do you like scuba diving?”. Iar soţia mea a dat din umeri şi i-a spus: „I never tried”. „Try now”, i-a spus el. Şi a adăugat: „Talk with your husband about it. If you’ll decide to try, you’ll find me at that office!”, a arătat el spre o clădire aflată undeva la capătul hotelului, dincolo de care se vedeau stîncile ce îngrădeau plaja. Şi-apoi a salutat şi a plecat. Eu am ajuns tocmai atunci în faţa barmanului, care m-a făcut atent: „What do you want, please?”. I-am spus: „Beer”, şi am ridicat două degete, de parcă aş fi făcut semnul victoriei.

Eram tentat de scuba diving, deşi nu-mi plăcea instructorul, dar am refuzat să iau o decizie pînă-n penultima zi, cînd am vorbit cu ghidul nostru, iar el ne-a zis că şi un băiat de zece ani poate face scufundări, întrucît totul e controlat, bine pus la punct, n-avem de ce să ne facem vreo grijă. Sînt numai şapte metri, ne-a spus el, ăsta e maximum admis pentru un începător, iar copilul nu va fi coborît mai jos de cinci metri. L-am întrebat atunci cum va avea grijă un singur instructor de toţi trei, iar ghidul a rîs şi ne-a spus că nu, instructorul e instructor, e adevărat, el ne va explica ce trebuie să facem sub apă şi ce nu, dar de coborît vom coborî fiecare cu cîte un însoţitor, probabil altcineva decît instructorul, iar eu m-am gîndit atunci că e bine şi i-am spus ghidului că e-n regulă în cazul ăsta, o să facem scufundări.

N-am prea ascultat ce ne spunea, în timpul instructajului, tipul cîrlionţat, mă enerva în continuare, am înţeles însă că trebuie să inspiri, dar şi să expiri în detentor, ceea ce mi-a rezolvat una dintre dilemele pe care le aveam, anume cea privind modul cum elimini aerul pe care-l tragi din tubul de respirat, apoi mi-am pus costumul de neopren şi m-am îndreptat, împreună cu instructorul, cu soţia mea şi cu băiatul nostru, spre locul de scufundare. Ne aşteptau acolo alţi doi tipi, iar eu l-am întrebat pe instructor dacă n-ar fi trebuit să fie trei. Mi-a zîmbit şi a arătat cu un gest al mîinii că el e al treilea. Iar asta m-a nemulţumit, m-a iritat şi m-a făcut să mă întreb pe cine va însoţi. De fapt, eram deja convins, nu ştiu de ce, că el o va însoţi pe soţia mea, aşa că i-am spus:

— Tu cu cine o să te scufunzi?

Ea m-a privit mirată, a dat din umeri şi mi-a zis:

— Păi, ei hotărăsc, nu?

Apoi tipul cîrlionţat mi-a zis să-mi iau în spate butelia de scufundare, iar eu am făcut-o. După care mi-a zis să mă aplec, iar eu m-am aplecat. Şi-atunci mi-a pus în jurul brîului centura cu lest,

după care mi-a făcut semn să cobor în apă. Şi, în timp ce-mi aranjam în apă labele de înot şi masca, i-am privit pe ceilalţi cum îi pun pe băiatul meu şi pe soţia mea să-şi ia în spate butelia de scufundare şi cum îi apleacă şi le leagă centurile cu lest, apoi cum le spun să coboare în apă. Iar cînd am fost toţi trei pregătiţi, instructorul şi-a luat în spate propria-i butelie de scufundare, a sărit lîngă noi şi s-a dus exact lîngă soţia mea. Ceilalţi doi s-au apropiat de mine şi de băiatul nostru, iar însoţitorul meu era un tip grăsuţ, cam cu un cap mai mic de statură, aşa că m-am întrebat de ce oare nu s-a dus el la soţia mea, căci ar fi putut, cu siguranţă, să-i fie mai de ajutor ei decît mie. Dar n-am avut prea mult timp să mă gîndesc la asta, pentru că însoţitorul meu m-a pus să-mi dau jos masca, să scuip în ea şi să întind cu degetul saliva în geamul pentru vizibilitate. Apoi mi-a făcut semn să clătesc masca şi s-o reaşez pe ochi. Acelaşi lucru l-au făcut soţia mea şi fiul meu, după care am văzut cum tipul cîrlionţat îi face semn soţiei mele să se bage sub apă. Ea s-a băgat, ţinîndu-l strîns de mînă, şi atunci instructorul a ţipat uşor şi a început să rîdă. Soţia mea s-a ridicat şi i-a dat drumul la mînă, iar tipul enervant a început să rîdă în hohote, şi-a scuturat mîna, ca şi cum l-ar fi durut, apoi mi-a arătat-o, spunîndu-mi:

— She did it! Oh, my friend, your wife is wild!

Apoi mi-a făcut cu ochiul dincolo de geamul de vizibilitate rîzînd, iar eu am văzut că pe mînă avea urme de unghii în piele.

— No, i-am răspuns, I think she’s just afraid...

Şi-am încercat să zîmbesc la rîndul meu, aşa, de formă, dar el a dat din cap şi a spus:

— Maybe you don’t know, my friend! But I’m sure she’s wild.

Lucru care m-a enervat teribil, m-am gîndit o secundă să ies, dar însoţitorul meu mi-a zis că-i rîndul meu, aşa că m-am băgat cu capul în apa mării. N-am văzut nimic prin ochelarii de înot, nu pentru că apa era tulbure, dimpotrivă, era foarte limpede acolo, printre stînci, ci pentru că în momentul ăla chiar n-aveam nici un chef să mă gîndesc la ce văd. Apoi am ieşit, însoţitorul meu m-a întrebat dacă totu-i OK, iar eu am spus că da, deşi mi-am dat seama că nu încercasem să respir sub apă, iar scopul acelei prime scufundări tocmai ăsta era, să vedem dacă putem să ne acomodăm cu detentorul. Şi-atunci, pentru că totul era OK din partea noastră, instructorul a spus:

— Let’s go!

Şi ne-am îndepărtat toţi şase de mal, eu, soţia mea, băiatul nostru, fiecare cu însoţitorul propriu. Apoi ne-am scufundat.

La vreo trei metri adîncime, cam atît am gîndit eu că sînt, urechile au început să mă doară. Dar n-am dat prea multă atenţie acestui fapt, pentru că instructorul soţiei mele o ţinea de talie şi o ajuta să coboare. Apoi soţia mea s-a îndoit cumva, şi-a pierdut echilibrul şi apa o trăgea la suprafaţă, iar instructorul i-a pus mîna pe centura cu lest şi a împins-o uşor spre fundul mării, dar asta n-a fost suficient. Şi atunci el i-a pus mîna pe fund şi a împins-o din nou, apăsînd în acelaşi timp greutăţile de la mijloc, iar soţia mea s-a dus spre adînc. Şi eu am dat din mîini şi m-am grăbit spre ei, însă însoţitorul meu m-a prins uşor din spate şi mi-a făcut semn să mă liniştesc, apoi a întrebat din mîini: OK? Şi eu mi-am îndoit degetele a OK. „Everything is fine”, i-am răspuns în gînd, dar imediat după aceea mi-am dat seama că nu trebuia să gîndesc în engleză, pentru că nu-i vorbeam lui, puteam să gîndesc şi în română. Totul e în regulă, am repetat, apoi ne-am prins de o bucată de metal de pe fundul mării. Şi lîngă mine s-a prins şi soţia mea, şi lîngă ea s-a prins şi copilul nostru. Şi cei trei ne-au făcut semne să ne uităm spre ei şi au început să ne filmeze şi să ne pozeze. Apoi tipul cîrlionţat a venit lîngă soţia mea şi i-a pus în palmă un fel de spin, un fel de arici de mare, ceva. I l-a pus în palmă după ce l-a strivit între palmele lui, iar din el, din arici sau din spin, au început să plutească nişte măruntaie albe, un miez alb. Şi soţia mea l-a luat, cumva temătoare, iar imediat după aceea în jurul palmei i s-au strîns o sumedenie de peşti, unii chiar mari, şi au început să ciugulească din ariciul acela de mare sau ce era el. Apoi soţia mea a scăpat ariciul, iar instructorul a venit lîngă ea, a prins ariciul care plutea şi i l-a aşezat din nou în palmă, dar înainte de asta i-a mîngîiat palma. Eu am întins mîna, pentru că voiam şi eu ariciul acela sau ce mama dracului era el. Îl voiam mult de tot, mi-am repezit mîna spre mîna soţiei mele şi i-am luat chestia aia cu ţepi din mînă, iar instructorul mi-a făcut semn că nu trebuia să fac asta, că ar fi venit, oricum, şi rîndul meu. Dar între timp peştii s-au strîns spre palma mea, s-au înghesuit acolo, erau o mulţime. Şi eu mă uitam năuc la ei, nu ştiam ce mama dracului vor, ce mama dracului găsesc în chestia aia cu ţepi din mîna mea. Într-un final, peştii au terminat de mîncat ce aveau de mîncat, eu am dat drumul chestiei cu ţepi, iar atunci, însoţitorul fiului meu a luat alt arici de mare, altă chestie cu ţepi, şi a pus-o în mîna băiatului. Peştii s-au adunat grămadă acolo, instructorul stătea

şi filma totul, băiatul meu se bucura, evident. Şi-apoi peştii au terminat de mîncat şi din mîna băiatului, aşa că însoţitorii noştri ne-au făcut semn să dăm drumul bucăţii aceleia de metal de care ne ţinuserăm pînă atunci şi să înotăm în continuare. Tipul cîrlionţat a venit lîngă soţia mea şi a cuprins-o de mijloc, cu grijă, ea s-a lăsat în mîinile lui, în braţele lui, iar el a împins-o uşor, în direcţia de înot. Şi eu i-am urmat cu însoţitorul meu, iar pe mine m-a urmat băiatul nostru cu însoţitorul lui. Atunci am remarcat că pe mine însoţitorul nu mă ţinea de mijloc, nu mă împingea uşor în direcţia de înot, dar mi-am zis că asta se întîmplă probabil datorită faptului că s-a convins că înot destul de bine şi singur. Apoi, în faţa noastră, printre stînci, a apărut o groapă în care erau tot felul de lucruri vechi, ca în urma scufundării unui vas, dar nu erau reale, mi-am dat seama imediat de asta. Erau puse acolo pentru turiştii amatori de scuba diving, cu toate astea, am fost curios să cobor în acea groapă. Mai ales pentru că, în faţă, şi instructorul o împingea uşor, ţinînd-o de mijloc, pe soţia mea într-acolo. Am coborît la rîndul meu, în timp ce însoţitorul fiului nostru a rămas cu el mai sus, am coborît şi urechile au început să mă doară îngrozitor, dar nu m-am oprit. Am coborît ajutat de însoţitor şi am pus mîna pe un fel de amforă şi m-am prefăcut c-o studiez atent, deşi ştiam că n-am ce să studiez, e doar o chestie pusă acolo pentru turişti. Apoi, după ce am studiat-o, m-am uitat spre soţia mea şi am văzut că se îndepărtează, undeva deasupra mea, se îndepărtează împinsă de instructor şi dispare după un colţ de stîncă. Şi-atunci am dat din mîini, am vrut să mă ridic, dar nu înaintam deloc. Şi însoţitorul meu a venit în faţa mea, m-a întrebat cu un gest ce am: vreau sus, la suprafaţă? Am dat din cap că nu, dar îi păream probabil impacientat, însă mie mi-era doar groază că nu mă mişc, că stau în groapa aceea fără să fac nimic, aşa că am dat iarăşi din mîini rapid. Iar însoţitorul meu m-a apucat brusc de centura cu lest şi m-a tras în sus, eu m-am zbătut, vrînd să merg după stînca pe care o ocoliseră soţia mea cu instructorul, am arătat cu mîna într-acolo, dar am simţit cum mi se umple gura de apă şi cum mă sufoc. Atunci însoţitorul meu a apăsat în valva de purjare de pe detentor, şi eu am eliminat o parte din apă, a apăsat din nou, iar cînd am simţit că am eliminat toată apa, m-a orbit soarele, pentru că eram deja la suprafaţă. Şi atunci însoţitorul meu a pus mîna pe spate, sub mine, m-a împins cu putere, iar eu m-am trezit cu faţa spre soare şi plutind aşa pe apă. Am încercat să mă întorc, dar nu m-a lăsat. M-a condus în poziţia asta spre mal, eu pluteam şi mă orbea soarele,

iar cînd am ajuns la apă mică, m-a lăsat să mă întorc, să pun picioarele pe nisip, să mă ridic. Şi m-am ridicat şi am privit spre mare, dar totul era liniştit, nu se vedea nimic, n-ai fi zis că acolo, la cîţiva metri distanţă şi la alţi cîţiva metri adîncime, se află fiul meu şi soţia mea cu însoţitorii lor. Instructorul meu şi-a dat jos masca, mi-a dat jos şi mie masca şi m-a întrebat, cu un fel de îngrijorare jucată în glas, dacă totul e OK.

— Totul e-n regulă, i-am spus, apoi mi-am dat seama că i-am vorbit în română şi atunci m-am corectat, everything is fine.

Şi-am aşteptat aşa, acolo, două-trei minute. Iar după cele cîteva minute, fiul meu a ieşit din apă, alături de însoţitorul lui. Cînd a ieşit din apă, l-am întrebat dacă totul e în regulă şi pentru el, iar băiatul meu a zîmbit, a rîs, era fericit. Îi plăcuse mult. Şi-atunci eu m-am uitat din nou la marea liniştită dintre stînci, dar în continuare ea nu părea să-i ascundă, la cîţiva metri mai încolo şi la cîţiva metri în adîncime, pe soţia mea şi pe instructorul de scuba diving. Şi-am mai aşteptat încă vreun minut, apoi m-am întors spre însoţitorul meu, care îmi spunea în engleză să-mi dau jos costumul, să ies pe mal de tot. M-am ridicat pe mal, mi-am dat jos butelia de scufundare şi centura cu lest, apoi mi-am scos labele de înot. M-am aşezat în fund, numai cu costumul de neopren pe mine, mi-am strîns genunchii cu braţele şi am privit marea. Apoi, la scurt timp, am văzut cum înoată spre noi instructorul, conducînd-o pe soţia mea spre mal, i-am văzut ieşind din apă, am auzit cum o întreabă dacă totul a fost în regulă, am văzut cum ea îi face un semn din mînă că a fost OK, apoi el a apucat-o de mijloc şi a ridicat-o pe mal, soţia mea şi-a îndepărtat detentorul, şi-a dat jos masca, butelia de scufundare, centura cu lest, a rămas numai în costumul de neopren şi a venit lîngă mine.

— Ce-ai păţit? m-a întrebat. De ce-ai ieşit mai repede?

— Am înghiţit apă, i-am spus.

Soţia mea l-a privit atunci pe băiatul nostru şi l-a întrebat dacă a înghiţit şi el apă, iar el a dat din cap că nu. Şi-atunci ea s-a întors iarăşi spre mine.

— Trebuia să apeşi pe valva de la detentor, mi-a spus. N-ai auzit instrucţiunile?

— Ba da, am dat eu din cap.

— Şi-atunci?

— M-am speriat, am spus.

— Ei, te-ai speriat, a spus ea. Ce naiba! N-a fost aşa rău.

Doar durerile de urechi. Pe tine te-au durut urechile?

— Îhîm, am spus eu. Una mi-a rămas înfundată.

— Da, cu urechile e nasol, a spus ea.

Restul zilei m-am simţit destul de rău. Am rămas în apartamentul nostru de hotel şi în timpul mesei de prînz, şi toată după-amiaza. Am citit *Plimbarea* lui Attila Bartis, n-am terminat-o, deşi mi-a plăcut foarte mult. M-am întrerupt de cîteva ori din citit, pentru că a trebuit să vomit, apoi am revenit în pat. Spre seară am ieşit şi eu. Mi-era deja mai bine. Şi-apoi, soţia mea fusese singură toată după-amiaza, simţeam nevoia să-i vorbesc.

Am găsit-o la o masă, cu o bere în faţă. Băiatul nostru înota în piscină. Lîngă ea nu era nimeni. Mi-am luat la rîndul meu o bere şi m-am aşezat pe scaun. Nu ştiu de ce am tăcut cîteva clipe, probabil pentru că şi ea tăcea. Apoi soţia mea a luat o gură de bere.

— Eşti bine? m-a întrebat după ce a pus halba pe masă.

— Mda.

— Copilu-i în piscină, mi-a zis.

— Am văzut. Şi tu?

— Eu sînt aici, nu vezi?

— Da, eşti. Singură?

A ridicat din sprîncene, parcă mirată.

— N-ar fi trebuit să fiu singură? a zis.

Apoi am tăcut amîndoi din nou. Eu am băut din berea mea. Am băut jumătate de halbă deodată. A băut şi ea puţin din berea ei.

— Ştii, i-am spus, m-am mai gîndit.

— La ce?

— La noi.

— Te-ai?

— Îhîm, am dat eu din cap. Adică, nu ştiu dacă şi tu crezi la fel, dar eu... Mda. N-aş mai vrea să fim separaţi.

S-a uitat la mine lung, uşor surprinsă. Eu am dus halba la gură şi am băut toată berea. Apoi m-am ridicat şi m-am dus la bar. Am mai cerut două beri, ridicînd două degete. Şi, în timp ce barmanul lăsa berea să curgă în halbă, mi-am dus un deget la urechea care mi-era încă înfundată din timpul scufundării. Am apăsat uşor pe lobul urechii de cîteva ori şi-apoi am simţit apa caldă scurgîndu-se de-acolo.

Nişte documente

Era pe la începutul lui martie, zăpada aproape că dispăruse, dar gerul încă nu părea s-o lase mai moale. Mă aflam într-o staţie de autobuz, vorba vine staţie, greu să-i zici aşa chichineţei şubrede, din bîrne de lemn aproape îngheţate, pe care mi-o indicase şeful de gară. Şi-aşteptam. Habar n-aveam, la drept vorbind, ce aştept. În principiu, un autobuz despre care omul binevoitor cu chipiu din gara în care am coborît mi-a spus că vine o dată la două-trei ore. Dar, dacă nu, putea fi şi-un camion, întrucît acelaşi şef de gară îmi comunicase că şoferul autobuzului le mai trage la măsea din cînd în cînd, iar atunci cînd nu poate să-şi conducă hardughia din motive obiective, are bunul-simţ să-şi trimită un văr cu camionul pentru a face oficiile. Un autobuz deci sau un camion ce urma să mă ducă într-un sat amărît, de unde trebuia să recuperez nişte documente. Acte fotocopiate din dosare ale fostei Securităţi, cu care moşul, lucrător în instituţia succesoare pînă în urmă cu ceva vreme, voia să-şi asigure ceva mai mulţi bani pentru o pensie liniştită. Nume de foşti securişti şi informatori, printre care personalităţi ale oraşului, aşa promisese moşul. Ceea ce, o ştie orice ziarist, e aur curat.

— Ştii că-i nebun, îmi mai spusese şeful, că altfel nu se ascundea într-un sat de la capătul pămîntului. Da’ îmi trebuie nebunul ăsta. Şi-ţi trebuie şi ţie, mi-a mai zis el, şuierînd cumva cuvintele.

Printr-o consecinţă cît se poate de firească, nu puteam să fac altceva în acel moment decît să stau sprijinit de borna kilometrică şi să aştept autobuzul. Sau camionul. Orice, numai s-ajung. După un drum de patru ore cu trenul, înc-o jumătate de oră cu alt mijloc de transport nu părea chiar un chin. Aş fi venit cu maşina ziarului, dar gropile drumului de ţară despre care moşul avusese bunăvoinţa să ne înştiinţeze l-au făcut pe şef ceva mai grijuliu. Iar poziţia lui de şef îi dădea, pînă la urmă, dreptul să fie interesat de starea unui autoturism aflat printre bunurile instituţiei pe care-o conducea.

Pe o buturugă, în aceeaşi staţie de autobuz, sau cum naiba s-ar fi putut numi chichineaţa, stătea o femeie de vreo 60 de ani, poate mai mult, îmbrăcată cu o bundiţă peste o cămaşă groasă, bărbătească. Pentru că era totuşi vorba doar de o cămaşă, fie ea şi groasă, şi o bundiţă pusă aşa, deasupra, mi se părea că femeia ar

trebui să sufere de frig. Dar nu era deloc aşa. Dimpotrivă, părea chiar foarte nepăsătoare la ger, nici mănuşi n-avea. Eu tremuram alături, ea vîra din cînd în cînd mîna într-o geantă roz, cam murdară, pe care se vedea încă scris Adidas, şi scotea de-acolo fie o bucată de cîrnat aburind, fie una de caltaboş. Mînca molcom, privind aiurea, şi părea mulţumită mîncînd.

— Şi? i-am zis în momentul în care întîrzierea autobuzului şi gerul de-afară au început să mă enerveze.

S-a uitat lung la mine şi a dat din umeri.

— Unde mergeţi?

— La noră-mea, mi-a zis.

— Aha.

Ea a tăcut, am tăcut şi eu. Apoi a deschis din nou geanta Adidas şi a scos o bucată de caltaboş. Ieşeau aburi din bucata aceea de caltaboş, şi eu cred c-oi fi înghiţit în sec sau ceva de genul ăsta, pentru că femeia m-a fixat cu privirea.

— Poate vrei şi matale, mi-a zis.

Şi a întins caltaboşul acela spre mine. Am înghiţit din nou în sec, de astă dată conştient c-o fac, apoi am ridicat mîna şi-am refuzat-o politicos.

— Mulţumesc, i-am spus.

— Acuma nu te ruşina, nu s-a lăsat vecina mea din staţia de autobuz. Că rămîi cu ruşinea. Ia, că-s calzi încă. Acu’ juma de oră i-am scos de pe foc. Îi duc şi lu’ noră-mea, că şi-aşa-i grasă. A rîs. Da-i fată bună, a adăugat cumva a scuză. Şi-i plac a’ naibii cîrnaţii şi caltaboşii cum îi fac eu.

M-am apropiat şi am luat bucata aceea de caltaboş. Şi i-am mulţumit din nou femeii. Apoi, în timp ce-am mîncat, am vorbit cu ea. Şi am aflat că mergea în acelaşi sat, că ştia bine unde stă fostul securist, pentru că băiatul ei se mutase de mult în acel sat cu noră-sa, de vreo treişpe ani, iar acum băiatul ei era plecat la muncă în Italia de doi ani şi era bine. Îşi construiau o casă mare, pe un teren pe care l-a luat după numai şase luni de muncă. Apoi mi-a dat şi o bucată din cîrnaţi, iar eu m-am aşezat pe buturugă, lîngă ea.

— Da’ să ştii matale, mi-a spus ea, că degeaba eşti de la ziar. Securistul ăsta n-a făcut rău la nimenea. E om bun, îl ştie toată lumea. Aşa că n-ai ce să scrii de rău despre el.

— Dar nu vreau să scriu de rău despre el.

— Lasă, domnu’, că nu-s proastă. Ştiu eu cum merge treaba la ziare.

Nu prea părea să ştie cu adevărat cum merge treaba pe la ziare, dar a spus asta cumva convingător, ba chiar mi-a făcut şi cu ochiul. Apoi, în depărtare, s-a auzit un zgomot şi de după o curbă s-a ivit autobuzul. Aşa că ne-am ridicat amîndoi de pe buturugă şi, pînă cînd autobuzul a ajuns în faţa noastră, n-am mai vorbit nimic.

Cînd autobuzul a oprit şi uşa s-a deschis, eu am observat că şoferul are nişte pungi groaznice sub ochi. Vinete. Nu băuse, cel puţin nu părea să fi băut în ultimele ore, dar şeful de gară greşise oarecum atunci cînd spusese despre el că le mai trage la măsea *din cînd în cînd*. Însă nu l-am acuzat prea mult pe şeful de gară – în fond, nu credeam deloc că ar fi fost vreun mincinos, ci doar un om extrem de amabil.

Am coborît din autobuz împreună cu femeia aceea de vreo 60 de ani, poate mai mult, care căra o geantă Adidas plină cu cîrnaţi şi caltaboşi pentru noră-sa. În autobuz rămăsesem lîngă ea, îmi povestise multe despre băiatul plecat în Italia, despre noră-sa cea grasă, despre cum îi murise ei soţul în urmă cu şapte ani şi cum nu voia să se mute în satul unde locuiau fiul şi soţia lui, pentru că ea nu era genul care să plece la bătrîneţe din locul în care trăise toată viaţa. Şi-mi mai spusese şi cîteva lucruri despre cel pe care mă pregăteam să-l vizitez eu, apoi nu-mi mai spusese decît că, dacă vreau să mă întorc în aceeaşi zi, să nu întîrzii mai mult de ora două după-amiază, pentru că doar atunci mai prind autobuzul, iar ea ştia asta foarte bine, întrucît era un drum pe care-l făcea des. De altfel, tot la două avea să se întoarcă şi ea, pentru a lua autobuzul care s-o ducă înapoi în satul acela cu o chichineaţă ce ţinea loc de staţie.

Apoi am coborît, iar femeia a întins o mînă indicînd o direcţie şi mi-a zis:

— Uite, vezi, o iei pe strada asta. Şi te opreşti la… una, două, trei, patru, cinci… la a şasea casă de pe dreapta. Aia cu acoperiş negru. Acolo stă.

Mi-am luat la revedere, după ce i-am garantat că n-am de ce să pierd mai mult de două ore în discuţia cu bătrînul securist, deci voi fi cu siguranţă înapoi la două după-amiază pentru a prinde autobuzul. Apoi am mers spre casa indicată. Am intrat pe-o poartă veche, din şipci de lemn, iar în faţa uşii m-am oprit şi, aşa cum era şi firesc, am bătut. Mi-a deschis un bătrîn de vreo optzeci de ani şi, odată cu deschiderea uşii, dinăuntru a venit şi-un miros din acela care cu greu poate fi descris, miros de pereţi cu igrasie şi de lemn ars

în sobă, totul amestecat cu mirosul de bătrîn. Nimic neplăcut, dimpotrivă. Dar era vorba despre un miros şi am simţit nevoia să-l povestesc într-o oarecare măsură.

M-am aşezat pe scaunul indicat de bătrînul securist, fost securist, iar el mi-a oferit o cană de vin fiert dintr-un ceaun tras pe marginea sobei cu plită în care ardea focul. M-am foit puţin pe scaun după ce-am băut prima gură din vinul fiert cu scorţişoară, apoi, pentru că eram emoţionat şi pentru că nu ştiam cum să încep discuţia despre documente, am spus aşa:

— Despre documente...

El a făcut un semn spre mine cu degetul ridicat, pentru că tocmai punea, din ceaun, vin cu polonicul în cana lui, un semn care-mi transmitea să am răbdare. Şi-a luat cana, a venit cu al doilea scaun şi l-a pus lîngă, a sorbit la rîndu-i din vin, apoi a plescăit a mulţumire.

— Deci eşti de la ziar, a spus.

— Da.

— Şi ce faci tu acolo, la ziar? a dus el mai departe conversaţia.

— Sînt de la Politic.

— Politic? a părut mirat moşul.

— Lucrez adică la Departamentul Politic, i-am explicat încercînd un zîmbet.

— Aha, Departamentul Politic, a şoptit el accentuînd cele două cuvinte. Şi a dat cumva ochii peste cap. Departamentul, a mai mormăit el. Sînteţi, aşa, împărţiţi în departamente la ziar?

Mi s-a părut puţin senil, dar am dat din cap afirmativ.

— Mmmm, a făcut el. Mda.

Şi a tăcut, apoi a sorbit cu zgomot din cana lui cu vin, după care a tăcut iarăşi.

— Documentele mai sînt la dumneavoastră? l-am întrebat eu după un timp.

Bătrînul securist a înălţat mîna, dînd puţin din degetul arătător, ca şi cum mi-ar fi cerut să am răbdare sau ca şi cum şi-ar fi amintit ceva, n-am înţeles prea bine. Apoi s-a ridicat, a pus cana cu vin pe marginea sobei şi a ieşit din cameră. După documente, aşa am presupus. Însă a revenit, destul de repede, nu cu documentele, ci cu un braţ de lemne. Din care a vîrît o parte, aplecîndu-se, în soba cu plită din camera în care ne aflam. Şi apoi a închis uşiţa de la sobă, s-a întors spre mine şi-a spus:

— Mda...

Iar eu n-am ştiut ce naiba să adaug, aşa că am tăcut şi l-am privit prosteşte. El m-a studiat atent, apoi şi-a luat cana şi a revenit pe scaun. Şi iar m-a studiat, îngustîndu-şi ochii.

— Gîndeşti despre mine că-s un nenorocit de securist, nu? a spus în cele din urmă. Care vrea să mulgă ziarul de bani, mmm? Un nenorocit de securist, care-a distrus atîtea vieţi...

— Nu, am spus eu. Nici vorbă!

Exact aşa gîndeam, ba cam ceva de genul ăla-mi trecuse prin cap chiar cu cîteva secunde înainte, în momentul în care-l observam cum mă studia.

A pufnit. Sau chiar a rîs, dacă cele două hohote horcăite puteau fi considerate rîs.

— Mda, a zis el. Chiar aşa. Exact aşa. Am distrus, că doar n-am fost sfînt.

Şi-a ridicat mîinile cu toate degetele depărtate unul de altul, mi le-a postat în faţă, ca şi cum ar fi vrut să-mi transmită ceva cu gestul ăsta. Apoi şi-a coborît mîinile şi, odată cu ele, şi privirea. Iar mie mi s-a părut un pic actor, dar n-am comentat.

— Numai că nu-i doar aşa, l-am auzit.

— Adică? m-am prefăcut eu interesat, iar asta numai pentru că mi se părea nu ştiu cum să mai accept o altă tăcere de-a lui.

— Eu eram mare pe-atunci, măi băiete. Mă ocupam cu penitenciarele, răspundeam de ele. Şi veneam la şefii de penitenciare, iar ei tremurau. Adică nici n-apucam să vin, îi anunţam numai că vin, iar ăia tremurau deja. Uneori veneam, alteori nu veneam. Dar ăia se temeau de vizitele mele. Şi era un penitenciar de femei... Iar şef acolo era un dobitoc. Un dobitoc dintr-ăla în toată regula, mă-nţelegi?

Am clătinat din cap.

— Şi era o femeie în penitenciar, o deţinută. Erau mai multe, dar eu despre ea vreau să-ţi vorbesc. Fusese un scandal. Ea era de la Politic, d-asta am reacţionat aşa cînd ai zis că eşti de la Politic. Adică... pentru mine însemna altceva cuvîntul ăsta. Mă rog. Fusese transportată în altă închisoare şi ieşise un scandal cu una de la Drept Comun. Nu ştiu exact detaliile. Ailaltă o pocnise-n cap cu o piatră, pe drum. Urît. Urît de tot. Naiba mai ştie ce-aveau ele de-mpărţit. N-am ştiut nici atunci. A pocnit-o în cap. A pocnit-o de i-au cules creierii de pe jos. Sau nu creierii, da’ pe-aproape. Înţelegi?

— Încerc, am zis. Am mai citit cîte ceva despre închisorile

comuniste.

— Hm, citit, a dat el din cap. Asta-mi zic toţi: am citit. De parcă-i de citit, auzi. De citit, mda… Eu n-am mai vrut să citesc. Nu mă mai interesează să citesc.

— Pentru că vi se par minciuni sau de ce?

— Minciuni? Nici vorbă. Romanţează, da, le cam romanţează unii şi alţii.

Mi s-a părut un cuvînt prost. Numai cuvîntul ăsta nu putea fi spus referindu-te la victimele din închisori. Însă am tăcut.

— Dar nu minciuni, a adăugat el. Numai că prind cam puţin din adevăr. Cum să-ţi zic? Adică-i adevărul lor. Numai al lor. Şi-i urît. Mda, aşa-i, îţi zic eu, i-un adevăr tare urît. Au dreptate. I-al lor, pentru ei a fost tare urît. Dar adevăru-i mai mare. Poate că-i urît şi ăla mare. Dar oameni sînt şi de-o parte, şi de alta. Mmm?

Îmi cerea cumva aprobarea prin mormăitul lui, aşa că i-am oferit-o înclinînd capul.

— Ce ziceam? Aşa... Ziceam că aia, nenorocirea, nu s-a-ntîmplat în închisoare, ci pe drum. La transport. Iar femeia cu ţeasta făcută praf a stat luni întregi în spital. Şi-apoi au băgat-o în penitenciarul ăsta de care-ţi vorbesc, care era condus de-un dobitoc. Numai c-avea o problemă. Ea, femeia, avea o problemă, nu dobitocul: putea să vorbească, putea să se mişte, dar nu-şi mai amintea nimic. Absolut nimic, pricepi? Ni-mic. Nimic din lumea de dinainte de lovitură. Nimic. Şi-a început să-nveţe totu-n închisoare. Atunci am venit eu, exact cînd ea-ncepea să-nveţe totu-n închisoare. Şi-am fost bun atunci, cum să-ţi zic? Am fost bun, pentru că eram la o petrecere cu şeful penitenciarului şi el mi-a spus toată povestea femeii. Şi a rîs. Dar ştii cum a rîs? Ca un dobitoc. A rîs şi a tot rîs, pentru că el aşa credea, că eu vreau să rîdă. Şi a rîs, dar nu aşa, normal, a rîs de crăpa de rîs... Îmi povestea cum proasta aia, aşa zicea dobitocul, nu-şi mai aminteşte nimic. Cum ea crede că viaţa-i aşa, ca-n celula ei. Adică toată viaţa. Că s-a speriat îngrozitor odată, cînd a văzut o pasăre prin gaura de la celulă. Că s-a căcat pe ea de frică, rîdea dobitocul de şef al penitenciarului. S-a căcat pe ea de frică. Exact aşa, căcat. Mda.

S-a oprit, a mai băut o gură de vin.

— Şi?

Mi-a scăpat întrebarea. Deşi n-ar fi trebuit să-mi scape. Aş fi vrut să fi tăcut, pentru că eu aveam nevoie de documente şi deja, în timpul discuţiei, începusem să mă uit la ceas, de teamă că se vor

scurge două ore şi eu nu voi putea obţine lucrurile pentru care venisem. Dar n-am tăcut, am spus aşa:

— Şi?

— Şi mie mi s-a făcut milă, naiba ştie de ce. Zău dacă ştiu. Adică acum ştiu, dar atunci nu ştiam de ce mi-e milă. Văzusem o groază de oameni bătuţi. Am bătut şi eu cîţiva, nu-ţi fă iluzii.

Nu-mi făceam.

— I-am bătut cu mîinile astea şi i-am pus apoi să-şi culeagă dinţii de pe jos şi să-i înghită unul cîte unul. Mda, dintr-astea am făcut, să nu crezi că nu. Dar atunci mi s-a făcut milă. Şi i-am cerut şefului penitenciarului să mă ducă la ea, la femeia aceea. A doua zi, m-a dus. Şi... mmm, asta a fost atunci. Am cerut să fie duse în alte părţi colegele ei de celulă. În alte celule. Iar eu am stat cu ea o zi întreagă. Stătea acolo, în zdrenţele ei, şi mirosea. Iar mie nu mi-era deloc scîrbă. M-am aşezat pe-un pat şi i-am povestit. I-am zis cum e afară, i-am spus şi despre păsări, că ţi-am zis că se speriase de-o pasăre.

Moşul s-a ridicat brusc, şi-a lăsat cana cu vin pe scaun şi a spus:

— Uite-aşa am făcut. I-am arătat cum zboară.

Şi a început să dea din mîini, dansînd cumva, lent, o imagine incredibilă. Avea optzeci de ani şi părea că are mult mai puţin cînd dansa aşa, dînd lent din mîini, ridicîndu-le şi coborîndu-le. Şi-abia după cîteva secunde bune, cumva obosit, bătrînul securist a revenit pe scaun, după ce şi-a luat din nou cana în mîini.

— Uff, a zis. Oasele îmbătrînesc, măi băiete. Mda... Ei, i-am explicat totul. I-am povestit şi despre comunism, că trebuia, ce să fac. Despre noua societate care se construia atunci, asta i-am povestit. I-am spus că, după ce va ieşi de-acolo, din închisoare, îi va fi bine. Va fi egală cu toţi ceilalţi. Va putea reveni în sînul societăţii. Şi s-a bucurat. I-am spus c-o aşteaptă raiul pe pămînt, apoi... mmm, a trebuit să-i explic cum stă treaba cu raiul ăsta, că nu pricepuse. Şi raiul meu, îţi zic şi asta, că aşa a fost, raiul meu era cu ţărani care se bucură de colectivizare şi cu chiaburii care-au fost înfrînţi. Ei, aşa era... Dar era şi despre dragoste, şi despre bucurii mici ale vieţii. Era un rai bun. Aşa i l-am povestit. Iar spre seară i-am ordonat şefului penitenciarului să aibă grijă de ea. Iar ăla m-a întrebat, şi rîdea ca dobitocul, cum adică să aibă grijă de ea? Adică aşa, cu schepsis întreba el. Să aibă grijă însemna altceva pe-atunci.

— Înţeleg, am zis, pentru că am sesizat că s-a oprit.

— Sînt sigur că înţelegi, a zis el. Sigur înţelegi – şi nu mi-am putut da seama dacă era ironic sau nu. Mda, aşa m-a întrebat dobitocul. Şi rîdea. Şi, uite... Aici fostul securist a ridicat palmele din nou, de asemenea cu degetele depărtate. Uite, a spus. L-am cîrpit cu palmele astea, apoi i-am tras şi cîţiva pumni, fără să clipesc. S-a cocoşat acolo, în faţa biroului lui, icnind. Nu-nţelegea ce am cu el. Şi i-am promis atunci că, dacă nu are grijă de ea, dar în sensul ăla bun al cuvîntului, îl omor cu mîinile mele. Îl omor şi intru în puşcărie, dar măcar ştiu că-l omor. Mda, a făcut moşul. Aş fi putut s-o fac. La relaţiile mele de-atunci, nici nu cred c-aş fi intrat în puşcărie...

A tăcut şi am tăcut şi eu, pentru că bătrînul securist şi-a vîrît privirea în gura cănii cu vin şi a ţinut-o acolo vreme de cîteva secunde bune, poate chiar minute. Iar eu am tăcut în continuare pentru c-am simţit aşa, ceva, ceva ce mi-a spus că nu-i bine să vorbeşti cînd un om ţine capul plecat şi se uită în gura unei căni cu vin. Iar după ce a terminat să se uite în gura cănii cu vin, bătrînul securist s-a ridicat şi a dispărut iarăşi din cameră, fără să mai zică un cuvînt. Şi a revenit repede, la fel ca data trecută, numai că de astă dată cu un plic cu burduf în mînă. Şi, tot pe muţeşte, mi l-a întins.

— Documentele? am spus.

A confirmat printr-o mişcare a capului.

— Faceţi ce vreţi cu ele, a zis. Nu mă mai interesează, a ţinut el să sublinieze.

— Le publicăm, am ţinut eu să-l lămuresc.

— Ştiu, a spus. Nu mă interesează.

Noua tăcere mi-a indicat faptul că era cazul să mă ridic şi eu. Şi am făcut-o. Iar imediat după aceea m-a condus pînă la uşă. În cadrul uşii, în timp ce mi-a făcut cu mîna, nu mai era deloc trist. De fapt, nici nu-s convins că, pe întregul parcurs al discuţiei, a fost vreun moment trist. Dar atunci, în cadrul uşii, părea doar un bătrîn oarecare.

Seara, în pat, lîngă copilul meu, m-am gîndit mai întîi la faptul că a fost o zi bună la serviciu, că şeful meu a fost mulţumit. Iar lucrul ăsta se întîmpla destul de rar. Ştiam, pe de o parte, că nu făcusem mare lucru mergînd să iau nişte documente, în fapt, el le plătise deja, el negociase pentru ele, eu nu fusesem decît un curier. Dar m-a bucurat faptul că mă alesese pe mine pentru sarcina asta. Erau documente importante, aşa am gîndit, iar pentru aducerea lor a

trebuit să aleagă un om important. Ştiam, de altfel, că mă consideră important, dar orice confirmare era binevenită.

În al doilea rînd, m-am gîndit la cum au comunicat oamenii de-a lungul vremii. M-am gîndit la limba aceea aproape universală şi veche de cinci milenii, numită indoeuropeană, apoi m-am gîndit la plăcuţele de lemn chinezeşti gravate şi legate cu piele, la pergamentul din piele de oaie şi la hîrtie. La tiparul care a născut ziarele, în urmă cu cinci sute de ani, la Morse şi la Bell, la Hertz şi la Marconi, ba chiar şi la Baird m-am gîndit. Nu în ordinea asta, ci într-un vălmăşag de gînduri, într-o ordine pe care nu puteam să o controlez, nici nu voiam. Şi nu m-am gîndit degeaba la toate astea. M-am gîndit la ele pentru că ştiinţa nu-ţi poate oferi secretul comunicării. Ea îţi oferă mijloacele, dar se-ntîmplă ca mijloacele acelea să nu poată fi folosite de tine. Şi totuşi, comunicarea se produce, doi oameni pot fi unul lîngă altul fără Morse, fără Bell, fără Hertz sau Marconi sau Baird. Cam cu vălmăşagul ăsta de gînduri în minte am adormit, nu mai ştiu exact punctul în care am căzut în somn, dar ştiu că, înainte de a se crea vălmăşagul, m-am gîndit la femeia aceea cu geantă Adidas, cu care m-am întîlnit la plecarea din sat înainte de ora două. Iar vălmăşagul de gînduri tocmai din rememorarea asta s-a născut.

Părea cumva bucuroasă că ne reîntîlnim, de parcă eram deja cunoştinţe vechi. Mi-a spus din prima, rîzînd, că noră-sa, imediat ce a văzut-o, s-a repezit la geantă şi a smuls de-acolo nişte caltaboşi şi nişte cîrnaţi. Şi nici n-a mai apucat să schimbe vreo două vorbe de bun găsit, că ea era cu gura plină. Şi, cumva ca să confirme cele spuse, a fluturat prin faţa mea geanta Adidas, care acum era goală.

— Da-i fată bună, a spus femeia. Ţie cum ţi-a mers? a-ntrebat după o mică pauză.

— Bine, i-am spus.

— Scrii de rău la ziar despre moşneag?

— Nu scriu de el, am încercat eu s-o lămuresc, fără a avea însă chef să-i dau şi alte detalii.

— Lasă, a spus femeia, că vă cunosc eu pe voi. Dar să ştii că n-ai dreptate să scrii de rău. E un om bun, mi-a zis.

— Nu ştiţi ce-a făcut, n-aveţi cum să spuneţi că-i bun. Poate c-a bătut alţi oameni, poate c-a omorît.

— Nţţ, a dat din cap femeia.

Şi-atunci s-au apropiat de noi trei copii, care trăgeau nişte sănii după ei, iar de una dintre sănii era legat cu o sfoară un celofan

şi pe celofan stătea un al patrulea copil, mai mic. Cred că cel care trăgea şi sania, şi celofanul legat de sanie era chiar fratele copilului mai mic, aşa am concluzionat eu, pentru că semănau foarte bine. Iar cei patru puşti ne-au dat bună ziua. Şi mi-a plăcut lucrul ăsta, deşi nu-i cunoşteam şi nu mă cunoşteau. Apoi copiii s-au îndepărtat rîzînd şi femeia m-a întrebat cît e ceasul. Era trecut de două, iar ea a zis:

— Acu’ nu te aştepţi să vină la fix, nu? Mai întîrzie omul.

— De unde ştiţi că n-a omorît pe nimeni? Sau că n-a bătut măcar...

— Cine, securistul?

— Da.

— Păi, ştiu, mi-a zis. Ee, a dat ea din mînă.

— Ce?

— Ştie tot satul...

— Dar eu nu-s din sat. N-am de unde să ştiu.

Femeia a început să rîdă, să hohotească.

— Asta aşa-i, a zis ea. Şi a continuat să hohotească. Aşa-i, bată-te să te bată.

Apoi m-a lovit uşor cu geanta Adidas peste picior, iar eu m-am ferit şi-am zîmbit, mai mult ca să-i fac pe plac.

— A avut o femeie aici în sat. Noră-mea o cunoştea, că ea a crescut în satul ăsta, după ea a venit băiatul meu aici. Lucra la oameni, lucra unde apuca. A făcut închisoare pe vremea lui Ceauşescu. Sau înainte, naiba mai ştie. Cred că înainte de Ceauşescu. Şi moşneagul tău a adus-o în sat, nu altcineva. S-a iubit cu ea, dar n-avea voie să se însoare, că ea era trecută la index, înţelegi?

— Cred că da, i-am zis.

Iar a început să rîdă.

— Păi, nu înţelegi, bată-te să te bată. Întrebam aşa, de probă, cum se spune. Că-i mai mult de-atît. El a adus-o în sat pe cînd era mare ştab. Dar n-avea voie, că pe-atunci era ras dacă s-ar fi încurcat cu ea. El mare securist, ea mare infractoare, că era împotriva comuniştilor. Nici nu venea în sat moşneagul. Ei, pe-atunci nu era moşneag, era tinerel. Dar nu venea el. Numai o ajuta cu una, cu alta, printr-un văr de-al lui care stătea aici, în sat. Şi vărul ăla se avea cu primarul, aşa că primarul i-a dat ăleia, femeii, o bucată de pămînt, apoi a ajutat-o să ridice o casă. Vorbea satul, că vărul ăla era însurat, dar o ajuta pe asta. Pe-atunci încă nu ştia nimeni cum stă treaba.

Asta s-a aflat abia după revoluţie. O-ho. După aproape treizeci de ani de cînd femeia asta stătea în sat. Şi atunci a venit şi moşneagul. Na, ce să zic, încă nu era chiar moşneag nici atunci, dar îl prinsese oleacă timpul din urmă, cum se zice. Ei, uite că ne vine autobuzul...

M-am uitat, autobuzul se apropia.

— Şi ce-au făcut? am întrebat-o, neprivind spre ea, ci spre autobuz. S-au căsătorit?

— Au stat împreună vreun an, a răspuns femeia. Ce? Nu-i mare lucru, mai stau unii împreună şi fără să fie căsătoriţi. Apoi, într-o zi, aia a murit. Şi el a rămas aici, în sat, că unde să se ducă...

Autobuzul a oprit, iar noi am urcat. Am ajutat-o pe femeie să urce, la fel cum făcusem şi la venire. Acum nu mai avea nevoie, geanta era goală, dar mie mi s-a părut că-i potrivit s-o ajut. Iar ea mi-a mulţumit şi ne-am aşezat unul lîngă altul. Şi-apoi mi-a povestit cum se descurcă fii-su în Italia şi cum, în maximum doi ani, după ce-şi termină casa, se va întoarce în sat, că acolo e locul lui.

Copilul-lup

Eram la volan. Ea, alături de mine. Cu toate astea, ascultam piesele de la radio aşa cum mă obişnuisem: înaintea fiecărei melodii, alegeam numele unei fete care-mi plăcea sau care-mi plăcuse cîndva. Apoi ascultam versurile, îmi provocam cumva destinul: în funcţie de mesajul transmis, aflam, aşa mi se părea, aşa gîndeam, aflam ce-mi rezervă viitorul în privinţa relaţiei cu respectiva fată. Eram căsătorit, dar unele lucruri nu se schimbă aşa simplu.

În momentul ăla, mă gîndeam la una dintre fostele mele iubite, încă mi-era cumva dor de ea, trebuie s-o spun. De fapt, la drept vorbind, ea apărea cel mai des în încercările mele de provocare a destinului, deşi mă părăsise cu vreo patru ani înainte. Dar era cumva explicabil: fusese singura dintre iubitele mele care mă părăsise, cu celelalte o terminasem fie eu, fie se întîmplase altceva, care nu ţinea nici de mine, nici de ea. Mă gîndeam deci la ea în pauza dintre melodii, mi-am zis, aşa cum îmi ziceam de fiecare dată, ceva de genul: „Piesa care vine-mi va spune dacă mai e vreo şansă pentru noi”, apoi am aşteptat cu oarece emoţii să înceapă. Era un joc, dar uneori melodiile mi se potriviseră, fuseseră premonitorii, inclusiv în privinţa celei care era acum soţia mea. La două zile după ce o cunoscusem, eram tot în maşină, mi-am zis că piesa pe care o voi auzi la radio îmi va arăta dacă voi avea sau nu un viitor cu ea, iar imediat ce am apăsat pe buton am auzit: „If there’s somebody calling me on/ She’s the one”, versuri repetate de cîteva ori, după care piesa s-a sfîrşit şi a intervenit vocea realizatorului, care mă anunţa că am ascultat World Party, cu *She’s the one*. Cam la fel mi se întîmplase şi cu acea iubită a mea care mă părăsise, din barul în care ne despărţiserăm luasem un taxi spre casă, iar acolo, în maşină, imediat ce am urcat, am auzit *Love of my life* a lui Queen şi n-aveam cum să nu-mi aduc aminte că am avut ceva lacrimi în ochi cînd am ascultat: „Love of my life, you’ve hurt me,/ You’ve broken my heart and now you leave me./ Love of my life can’t you see,/ Bring it back, bring it back,/ Don’t take it away from me,/ Because you don’t know/ What it means to me”. Mă rog.

Hotărîserăm să facem o călătorie de-o săptămînă prin ţară. În locul aşa-zisei luni de miere. Eu lucram de o bună bucată de vreme la cel mai important cotidian local, concediul îmi fusese acordat

pentru numai două săptămîni, iar pe prima o consumasem înainte de nuntă, cu pregătirile. Bine, n-ar fi fost, trebuie s-o spun, o mare problemă să cer prelungirea concediului. În doi ani îmi cîştigasem deja un statut în redacţie, ba chiar şi-n faţa şefului. Iar asta nu se întîmpla, eram conştient şi-atunci, neapărat datorită calităţilor mele de jurnalist, ci mai ales conjuncturii: îi însoţeam pe politicienii locali în vizitele lor în afara ţării, iar astfel ziarul avea un trimis special la faţa locului, însă n-o făceam pe banii firmei, ci pe-ai părinţilor mei. Erau înstăriţi încă de pe-atunci şi-şi doreau enorm să fac o carieră, să mă vadă pe picioarele mele, astfel încît îmi dădeau bani, fără vreo împotrivire, pentru toate deplasările, iar ziarul beneficia din plin, fără costuri semnificative. Pentru asta mă apreciau în primul rînd, iar eu eram conştient că nu riscam nimic dacă atunci, cu ocazia căsătoriei, le-aş fi cerut să-mi adauge nişte zile de concediu. Numai că, oricum, soţia mea era deja în luna a cincea, pe sfîrşite, prin urmare, o prelungire a călătoriei noastre ar fi fost mult prea obositoare pentru ea.

Era linişte, se auzea doar maşina rulînd pe şosea, începuseră primele acorduri ale piesei, o recunoscusem după ele, mă gîndeam la iubita aceea care mă părăsise-n urmă cu patru ani, iar atunci soţia mea mi-a spus:

— Ai văzut cum mă priveau toţi la nuntă? Mai ales neamurile tale. Ştiau că-s însărcinată. De parcă de asta te-ai căsătorit cu mine...

Era BZN, cu *Dance, dance, dance*. N-am reuşit să fac nici o legătură cu iubita mea din urmă cu patru ani, dar îmi plăcea piesa, aş fi vrut s-o ascult în linişte. Totuşi, nu puteam să tac. Aşa că i-am spus:

— Nu cred.

— Crezi că n-am văzut? a insistat ea. Mă priveau aşa, nu ştiu cum...

— N-aveau de unde să ştie că eşti gravidă.

— Însărcinată, m-a corectat ea.

— Nu-i tot aia?

— Sună aiurea cînd spui gravidă.

Mie mi se părea că suna la fel.

— Probabil aşa gîndeau neamurile tale: a rămas gravidă, ca să se mărite cu el!

Am zîmbit.

— Înseamnă că mă consideră pe mine prost, am spus. Că m-am lăsat păcălit.

— Iar pe mine mă consideră o... un fel de curvă, nu?

— Spui tîmpenii, i-am zis. Uite, am arătat cu mîna în faţă, o pensiune drăguţă. Ne-am putea opri aici peste noapte.

— Hai să oprim, a zis ea.

Radioul s-a închis înainte de a se sfîrşi piesa, odată ce-am oprit maşina. Am coborît amîndoi şi ne-am întins braţele. Era o după-amiază frumoasă şi m-am gîndit că e bine să-ţi faci nunta în august, noroc că găsiserăm un restaurant care abia se deschisese şi n-avusese încă prea multe programări de nunţi.

După ce ne-am obţinut camera, am cutreierat prin împrejurimi, ne-am minunat puţin de munţii din jur şi am concluzionat că, dacă ar şti să se ocupe de turism precum Elveţia, România ar putea s-o depăşească în zece ani, pentru că nu peisajele ne lipseau nouă, apoi am revenit în cameră, am făcut cîte un duş şi am coborît să luăm cina.

La masă, în timp ce aşteptam ce comandaserăm şi ne beam berile, soţia mea a revenit la subiectul pe care mă amăgisem pînă atunci că-l părăsiserăm. Nu ştiu cum venise iarăşi vorba despre nuntă, iar ea s-a îmbufnat brusc. Şi mi-a şi spus de ce. Nu fusese doar o părere de-a ei, îmi auzise două mătuşi şuşotind în faţa toaletei, ziceau că deja se vede sarcina pe sub rochia de mireasă şi să-i fie ruşine soţiei mele, dacă tot făcuse treaba asta, putea să mă ameţească pînă la capăt, aşa încît să programăm nunta mai devreme. Doar, îmi zicea soţia că spuseseră ele, ştia că va rămîne gravidă, trebuia să fie mai deşteaptă, să mă anunţe-n luna a doua şi să facem nunta rapid, într-a treia ori, hai, într-a patra.

— Nişte caţe, i-am zis eu, sperînd ca lehamitea de pe chipul meu să-i fie de-ajuns pentru a încheia discuţia.

— Aşa-i, a spus soţia mea, dar tocmai asta-i problema, vezi? Caţele astea vorbesc peste tot...

— Şi ce dacă vorbesc? Să fie sănătoase! Pînă la urmă, sînt doar nişte vorbe. Ce altceva pot face? Să vorbească şi-atît! Vorbele-s zero.

Tocmai ducea paharul de bere la gură, dar s-a oprit.

— Serios? mi-a zis. Chiar nu te deranjează?

— Nu.

— Aiurea, a spus ea şi a băut din bere, apoi a pus paharul pe masă. Vorbele-s cele mai importante. Contează cel mai mult.

— De ce-ar conta?

La o masă aflată ceva mai încolo, trei cheflii făceau gălăgie. Le auzisem foarte bine discuţia, erau vînători, mergeau să-mpuşte nişte mistreţi şi vorbeau despre gonacii care-i aşteptau nu ştiu unde, apoi s-au lăudat cu puştile lor, iar unul dintre ei a zis la un moment dat că e prima dată cînd vînează mistreţi în august şi că e sigur c-o să aibă probleme, pentru că acum terenurile agricole sînt încă pline de culturi şi de vegetaţie şi, dacă le scapă mistreţul p-acolo, mai prinde-l dacă poţi, în pizda mă-sii! În momentul discuţiei dintre mine şi soţia mea, chiar în punctul ăsta ajunseseră ei cu dezbaterea, ăla susţinea că e nasol momentul, ceilalţi doi ţipau la el că sînt şi avantaje să împuşte mistreţi în august şi se cam înjurau. Erau beţi şi strigau în gura mare ce aveau să-şi spună unul altuia.

Soţia mea a strîmbat din buze şi a dus o mînă la ureche.

— Ce proşti, a spus ea. Apropo de vorbe şi de proşti, a zîmbit, să ştii că eu am o teorie. Ştii testele alea de inteligenţă?

— Ce teste?

— Alea, mă... Faci un test şi-ţi afli coeficientul de inteligenţă...

— Am făcut doar unul, cînd cu recrutarea-n armată.

— Cred că ăla era test psihologic, nu de inteligenţă. Testele de inteligenţă-s altfel.

— OK, şi care-i treaba cu ele?

— Eu cred că-i de-ajuns să faci un test de vocabular, mi-a zis ea. Ăla-i cel mai bun test de inteligenţă. Asta apropo de vorbe, ca să vezi cît sînt de importante.

Nu pricepeam şi i-am spus asta.

— Ştii povestea aia a lui Ramu, copilul-lup? Am citit despre ea, s-a scris mult. Chestia-i că a fost pierdut de mic în pădure şi l-au găsit cînd avea nouă ani. Fugea-n patru labe ca un lup, urla, îşi arăta dinţii, nu ştia nici un cuvinţel, normal. Fusese crescut de-o lupoaică sau cam aşa ceva. Ei, pe urmă, vreme de paişpe ani, cercetătorii s-au străduit să-l înveţe să redevină om. Crezi c-au reuşit? Nţţ, a făcut ea.

— Cum naiba?

— Vezi? Îmi confirmă teoria. N-au reuşit nimic. Şi zici că-i vorba de creierul uman, care-i mai dezvoltat decît al altor specii... Prostii. Adică nu, e! Dar e dezvoltat în sensul de a învăţa cuvinte, de a învăţa un limbaj articulat. Dacă-l ai, începi să faci conexiuni, mintea se dezvoltă. Încetul cu încetul, se fac tot mai multe conexiuni şi, normal, tot mai multe sinapse-n creier. Totul datorită limbajului, adică vorbelor. Aşa îţi dezvolţi inteligenţa. Şi, pe măsură ce creşte

vocabularul, creşte şi inteligenţa. De-asta ziceam că ar fi de-ajuns un test de vocabular: că oamenii care ştiu cele mai multe cuvinte pot face cele mai multe conexiuni.

— Hm, am zis. Înseamnă că ăia care ştiu limbi străine sînt cei mai deştepţi oameni.

Am zis asta fără să mă gîndesc prea mult, pur şi simplu mă bucuram că mă îndepărtasem de supărarea cu mătuşile mele şi cu ce discutaseră ele la nuntă, aşa că voiam să prelungesc noul subiect măcar pînă ne venea mîncarea.

— Nu, a dat din cap soţia mea. Ce naiba! Omul nu gîndeşte în limbile străine pe care le învaţă. Niciodată n-o să ştie o limbă străină mai bine decît limba maternă. Alea-s doar cuvinte pe care le asociază cu cele deja ştiute. Nu limbile străine dezvoltă gîndirea, ci vocabularul ăsta... cum îi zice, poftim! Vezi, nu-mi vine cuvîntul! Aşa, vocabularul nativ. Cu cît e mai amplu, cu atît eşti mai deştept, pentru că faci mai bine legăturile, mintea ţi se dezvoltă mai mult, înţelegi? De asta şi povestea cu Ramu: habar n-avea copilul ăla de nouă ani să vorbească, de-aia era prost ca un animal. Şi, la nouă ani, creierul deja-i atrofiat pe porţiunile alea de învăţare, nu mai are cum să deprindă cuvinte. Era animal, îţi dai seama? Şi aşa a rămas. Exact la fel de deştept ca un lup.

Ospătăriţa ne-a adus mîncarea, dar eu nu m-am apucat de ea, o ascultam pe soţia mea şi mi se părea că are pe undeva dreptate. Aş fi vrut să continue, numai că ea s-a apucat să zică:

— Şi tu spui că vorbele nu contează! Sînt cele mai importante. Păcat că mătuşile alea ale tale nu au prea multe cuvinte-n vocabular, că şi l-au dezvoltat numai pe bîrfă dintr-asta stupidă.

Am luat repede o bucată de cartof în gură, deşi frigea. Voiam să mestec, îmi făcea bine în momentul ăla. Cartoful mi se termina, aşa c-am început să tai şi din şniţelul vienez din farfurie, numai că se tăia al naibii de greu.

— E tare carnea, am spus în momentul în care mi-am dat seama că am înghiţit cartoful, dar încă nu reuşisem să mă aleg cu o bucată de şniţel în furculiţă.

N-o priveam, mă chinuiam să tai carnea aia idioată, iar în momentul ăla am auzit numele soţiei mele spus de un bărbat, cumva cu uimire. Am ridicat privirea.

Lîngă noi stătea unul dintre vînători, cu braţele desfăcute spre soţia mea, iar ea-l privea cu destulă reticenţă.

— Să nu-mi zici că tu eşti! a spus el.

Se clătina, era roşu la faţă. M-am uitat din nou spre soţia mea, roşise la rîndu-i, dar nu din cauza băuturii, n-apucase să bea mai mult de-un pahar de bere.

— Salut, a mormăit ea.

— Aaa, a făcut tipul, uite peste cine dau io cînd mă duc la veceu!

A hohotit.

— Şi tocmai aici, a continuat vînătorul, la capătu’ lumii. Ce dracu’!? Hai să te pup.

S-a aplecat şi şi-a apropiat buzele de faţa soţiei mele, iar ea a întors obrazul pentru a-i fi sărutat. Apoi a arătat cu mîna spre mine:

— El e soţul meu, a spus.

M-am ridicat ca să dau mîna cu el, dar ăsta şi-a dus mîna dreaptă-n şold şi m-a privit, apoi a pufnit, lăsîndu-mă cu mîna-n aer.

— Adică te-ai măritat, vrei să spui, i s-a adresat el din nou. Ce dracu’!? Erai fată de viaţă, cum să te măriţi!?

Soţia mea era, evident, deranjată.

— Sîntem în luna de miere, i-a zis cumva rugător.

M-am uitat la el, enervat la rîndu-mi. Era cu un cap mai înalt decît mine, avea o frunte teşită, ca de boxer, mi-am dat seama în timp ce-l priveam că nu-mi convenea deloc c-o cunoştea pe soţia mea într-atît încît să spună despre ea că era o fată de viaţă.

— Luna de miere? a făcut malacul strîmbîndu-se. Du-te, bă, de-aici!

— Chiar sînt, a zis ea.

— Cum adică, bă? a pufnit iarăşi ăla. Ne vedem după... după cît? Cre-că-s doi ani. Şi-ncă aşa, la capătu’ lumii, în munţi, şi tu-mi zici că eşti măritată? Hă, hă! a rîs el.

M-a privit iarăşi, de astă dată strîmbînd din colţul gurii, a dispreţ. A dat din mînă, a privit-o şi pe nevastă-mea, a pufnit din nou, apoi a plecat spre masa lui fără să mai zică nimic.

Eu m-am aşezat la loc. Soţia mea nu se uita la mine, ci la farfuria din faţa ei.

— Ce-a fost asta? am întrebat-o.

A ezitat înainte să răspundă, a dat din umeri, apoi a ridicat privirea. Era roşie ca focul.

— Cum naiba dintre toate pensiunile pe care le-am văzut pe drum am ales-o tocmai pe asta?

— Dar cine e?

— Ştii, mi-a zis, s-a dus naibii pofta mea de mîncare. Cere, te rog, nota.

Tremura. Poate de nervi, poate de ruşine, dar mie nu-mi convenea deloc a doua variantă, pentru că nu-mi explicam de ce-ar tremura de ruşine. Însă mi-am dat seama că n-avea chef să vorbească aici, aşa că m-am întors, căutînd-o din priviri pe ospătăriţă. Am văzut-o, m-a văzut şi ea, i-am făcut semn c-aş vrea nota şi a dat din cap.

Cînd m-am întors spre soţia mea, i-am văzut pe cei trei vînători venind spre masa noastră. S-au oprit lîngă noi, iar malacul le-a zis celorlalţi:

— Ea-i fosta mea gagică.

Amîndoi au salutat-o zîmbind, apoi s-au aşezat pe cele două locuri libere de la masa noastră. Malacul şi-a luat un scaun de la masa vecină, l-a întors cu spatele spre noi, apoi i-a făcut un semn din mînă unuia dintre tovarăşii săi.

— Hai, mişcă mai încolo, aici stau eu.

Ăla se aşezase prea aproape de soţia mea, iar malacul îi voia locul. A împins scaunul în spaţiul eliberat, l-a pus tot cu spatele către masă, apoi s-a aşezat şi el. Din poziţia aia, i-a făcut la rîndu-i un semn ospătăriţei. Şi a strigat:

— Mai adu patru pahare de votcă!

Apoi a privit-o pe soţia mea.

— Unu-i pentru tine, a zis. Fac cinste.

— Noi tocmai am cerut nota, am spus rapid. Plecăm.

Nici nu m-a băgat în seamă.

— Nu vreau nici o votcă! a spus nervoasă soţia mea. Ce naiba ai? Vrei scandal sau ce? Soţul meu tocmai ţi-a zis că am cerut nota, n-ai auzit?

— O-pa, a făcut malacul spre cei doi colegi ai săi. Cică nu bea votcă! Dac-aţi şti voi cum le bea cînd era cu mine! Vă băga sub masă pe-amîndoi, bă!

Au rîs şi ăia doi, a rîs şi malacul. Şi-n sfîrşit, după ce a rîs, m-a băgat şi pe mine-n seamă. S-a uitat fix şi mi-a spus:

— Poate n-o ştii ca mine, bă băiatule. Da’ dac-ai fi văzut-o cum bea... Avea stil, bă băiatule! Ce-ai făcut, ai stricat-o?

— Nu ştiu ce vreţi, i-am zis. Noi tocmai plecam.

— Stai, domne, să bei o votcă cu noi, a spus unul dintre tovarăşii malacului atunci.

— Păi, n-aţi comandat şi pentru mine.

— Comandă-ţi singur, a zis malacul. De fapt, iote la ce m-am gîndit: nu faci tu cinste pentru nişte prieteni ai nevesti-tii? Prieteni vechi, a subliniat el şi i-a făcut cu ochiul soţiei mele. Apoi a ridicat din nou mîna spre ospătăriţă: Cinci pahare de votcă! Face cinste domnu'! a arătat el spre mine şi a rîs.

Soţia mea s-a ridicat de la masă.

— Hai să mergem! a spus.

Aş fi vrut, dar nu m-am ridicat, ci m-am întors spre ospătăriţă, care tocmai mergea spre bar. Apoi am dat din umeri.

— N-am plătit, i-am zis.

Soţia mea a strîns din dinţi, era teribil de nervoasă, îi cunoşteam foarte bine expresia asta, şi s-a aşezat din nou. Malacul i-a pus mîna pe umăr.

— Ce-ai, bă? Ne distrăm şi noi un pic, bem o votcă...

Ea şi-a tras umărul, s-a întors spre el:

— Auzi, nu ştiu ce crezi tu că faci aici! Dar îţi zic să-ţi vezi de treabă, înţelegi? Ce vrei? Eşti beat ca porcul, cum erai întotdeauna. Ce naiba vrei!? Nu vezi că-mi provoci scîrbă, dobitocule!?

Ceilalţi doi au izbucnit:

— Oooo, au făcut, căutînd să se sincronizeze. O-ho-hoooo...

Ăsta, malacul, s-a scărpinat în cap.

— Tot rea de măsea, ai? a spus. Io vreau doar să vorbim, nu vezi? Că mi-era dor de tine, ce naiba!

— Iar eu şi cu soţul meu n-avem chef să vorbim cu tine. S-a potrivit al dracului să te-ntîlnesc după atîta timp tocmai aici, mama mă-sii!

Ospătăriţa întîrzia, în ea mi-era speranţa să se termine odată toată scena asta. Mă tot întorceam să văd ce face. Era la bar. Nici nu mi-am dat seama, urmărind-o pe ospătăriţă, că malacul mi s-a adresat din nou.

— Bă băiatule, n-auzi? Te-am întrebat ceva.

— A, i-am zis. Cu mine vorbeaţi?

I-am spus numele meu. Asta voia să ştie, asta întrebase.

— Aha, a privit-o el pe nevastă-mea, aşa te cheamă acum.

— Nu te interesează pe tine cum mă cheamă acum!

M-a privit cu reproş.

— De ce i-ai zis? s-a luat ea de mine. Ce-l interesează pe el?

— Păi, am făcut eu şi-am dat din umeri.

În sfîrşit, femeia a venit de la bar cu cinci pahare de votcă şi

cu nota noastră. S-a uitat la farfuriile cu mîncare.

— Nu v-a plăcut? a întrebat în timp ce ne punea paharele de votcă în faţă.

— Nu-i vorba de asta, a răspuns soţia mea. Nu ne place compania.

Şi a arătat cu mîna spre cei trei de la masă. Eu am scos banii şi am plătit. Aveam, din fericire, o sumă exactă, consumaţia plus bacşişul, nu mai trebuia s-aşteptăm să vină cu restul. Am plătit şi m-am ridicat, pentru că asta făcuse şi soţia mea.

— Stai puţin, mi s-a adresat malacul. Ai plătit şi votca?

— Să-ţi plăteşti singur votca! s-a răstit, din picioare, nevastă-mea la el.

— Nu zău! nu s-a lăsat ăla. Bărbată-tu a vrut cinci, a zis, el a comandat!

— N-a vrut nici una! L-ai obligat tu!

— Lasă, i-am spus eu soţiei mele. Le fac cinste. Dacă tot e vorba de prieteni vechi, am spus.

— Ce prieteni vechi? s-a răstit ea la mine. Numai pe el îl ştiu, a arătat spre malac, şi nu mi-e deloc prieten!

— Fac eu cinste, am spus din nou, lasă.

Am întrebat-o pe ospătăriţă cît costă cele cinci pahare de votcă, am scos o bancnotă şi le-am plătit. Ăla, malacul, a pus iarăşi mîna pe soţia mea, de astă dată pe braţul ei, încercînd s-o convingă să mai rămînă, dar ea l-a privit din nou cu silă, şi-a smuls braţul şi s-a îndepărtat.

Am urmat-o. Ăia trei, din urmă, rîdeau. Apoi l-am auzit pe malac:

— Bă, vouă nu vi se pare că-i gravidă?

Ceilalţi şi-au dat cu părerea, la rîndu-le.

— E gravidă, bă, de-asta n-a stat cu noi la băut! Şi cică-i în luna de miere. Mamăăă, ce l-a îmbrobodit pe tîmpitu’ ăla...

M-am oprit o clipă-n loc, apoi am continuat, pentru că soţia mea s-a uitat la mine într-un fel anume, m-a implorat în felul ăsta să-i las naibii în urmă, să nu-i bag în seamă. Şi asta am făcut, deşi auzisem şi ce a adăugat mai apoi, asta am făcut, mi-am continuat drumul, încercînd să-l ignor. Am urcat scările, pînă la camera noastră, fără să mai zicem nimic. Mă simţeam umilit şi mă întrebam ce altceva aş fi putut să fac. Nu găseam un răspuns, mă simţeam doar tare umilit.

Abia cînd ne-am aşezat în pat şi-am stins lumina a acceptat să-mi vorbească, în ciuda insistenţelor mele anterioare. Şi nici acum n-ar fi făcut-o probabil, dacă nu mi-ar fi trecut mie prin minte cum s-o abordez.

— Tu-mi zici, i-am spus, că vorbele-s cele mai importante. Iar vorbele nu trebuie să facă numai rău, am încercat să-i argumentez, pot să facă şi bine. Acum eu am nevoie să-mi vorbeşti.

— Te-am supărat deja, mi-a spus ea. Toată prostia asta... Ce-ntîmplare idioată, să dau de el tocmai aici. Cum de ne-am oprit tocmai la pensiunea asta?

— Se putea întîmpla oriunde, doar ştii. Şi ce mare lucru? Te-ai întîlnit cu unul dintre foştii tăi iubiţi. Ce m-a deranjat e că am fost pus în situaţia asta fără să ştiu nimic. Dacă mi-ai fi povestit despre el dinainte, n-ar fi fost nimic. Pînă la urmă, asta zic, nu ştiu ce relaţie ai avut tu cu ăsta, dar acum ea nu mai există. Sînt doar nişte cuvinte, nişte vorbe despre ea. Pe alea le vreau. S-a dus, a fost în trecut, de ce m-ar deranja?

— A, nu, a făcut soţia mea. Nu relaţia cu el te-ar putea deranja. A fost o relaţie tîmpită oricum. Un prost. Şi a durat puţin, nici o lună. L-am cunoscut într-o discotecă, acu' vreo doi ani, poate mai bine. Doar n-am de ce să mă feresc. A fost cu un an înainte de a te cunoaşte pe tine. Mă gîndeam că te deranjează ce-a spus: că beam foarte mult. Că... mă rog.

— Şi ce? Eu n-am băut? Nu-nţeleg de ce m-ar deranja.

— Mă prezenta ca pe-o... Că beam, că nu ştiu ce... Nu era chiar aşa. Dar de băut, beam, e-adevărat. Ştii şi tu. Eram încă studentă, tot teribilismul ăla. Dar nu eram... înţelegi tu... nu eram vreo dintr-aia. Şi să ştii că încă de pe-atunci nu-mi plăcea de el. De asta l-am şi părăsit. Era un prost. Încă de pe-atunci vorbea numai de cum omoară el mistreţi şi urşi. Numai de-astea avea-n cap. Mare vînător. Se credea şi mare vînător de femei.

Mă liniştisem cumva, era o atmosferă liniştită, geamul era deschis, dădea spre munte, se auzeau şi nişte păsări, ar fi putut fi bine, dacă n-ar fi existat povestea asta. Mă rodea însă în continuare umilinţa ultimelor lui cuvinte înainte ca noi să urcăm, aceeaşi idee pe care o mai auzisem, că soţia mea m-a păcălit, că a rămas însărcinată ca să fiu nevoit să mă căsătoresc cu ea.

— Dar te-ai culcat cu el, nu? am întrebat-o.

A dat cumva din umeri, în pat, a confirmat în felul ăsta.

— A fost înainte de tine, doar ştii. Ce importanţă are?

Nu prea avea, era adevărat. Numai că eu auzisem ce spusese el chiar înainte ca noi să-ncepem să urcăm scările, nu eram foarte sigur că auzise şi soţia mea. Şi, deşi n-aveau importanţă, vorbele lui mă umileau acum.

— L-ai auzit ce-a strigat în urma noastră?

— Asta te mănîncă pe tine, aşa-i? C-a zis că te-am păcălit... Să ştii că asta mă supără cumplit. De la nuntă încoace, numai la asta mă gîndesc. Că şi tu ai putea crede aşa ceva.

— N-am cum să cred, i-am zis. Ştiu că mă iubeşti, sînt prea multe lucruri...

— Tu ai vrut să păstrăm copilul! a ridicat ea vocea. Numai tu... Eu am vrut să... Doar ştii foarte bine!

— Ştiu, am zis. Normal că ştiu. Nu-i asta.

— Păi, asta a spus el!

— Şi-ncă ceva, am coborît eu vocea. A mai spus ceva.

— Ce? N-am mai auzit.

— Că el te-a...

Am ezitat.

— Lasă, i-am spus.

S-a ridicat în coate şi m-a privit.

— Ce? Hai, zi-mi, ce naiba!

M-am ridicat şi eu în şezut.

— A strigat că el s-a culcat cu tine pe gratis, pe cînd eu a trebuit să mă-nsor ca s-o fac. Mă rog, îţi dai seama că n-a folosit cuvintele astea, a zis-o mult mai nasol. Şi toţi ăia care erau pe terasă au auzit...

Soţia mea s-a ridicat la rîndu-i în fund. Apoi s-a aşezat pe marginea patului, s-a aplecat şi a început să caute ceva pe jos. N-a găsit, a trîntit nervoasă un papuc sau poate altceva.

— Ce cauţi? am întrebat-o.

— Pachetul de ţigări, a zis. Dar acum caut întrerupătorul ăsta de la veioză, mama mă-sii! Nu-l găsesc. Ca să văd unde-s ţigările.

M-am aplecat în partea mea de pat, am cules pachetul care era pe jos, i l-am întins.

— Era la mine.

Între timp, ea găsise întrerupătorul. Dup-aia a scos o ţigară din pachet, a aprins-o şi a suflat fumul spre tavan.

— Îţi dai seama, mi-a zis, că ăsta-i doar orgoliul tău, nu? Şi-i jignitor pentru mine. Adică... doar tu nu te-ai însurat cu mine ca să... E vorba doar de orgoliu. E o stupizenie masculină asta, sper că-ţi dai

seama. Pînă la urmă, ce voiai să fac? Să te-aştept pe tine, să mă păstrez pînă atunci? Asta voiai? Nu mi-ai spus niciodată că te deranjează că n-am fost virgină pentru tine. Dacă asta căutai, trebuia...

— Dă-o-n mă-sa, am spus. Nu-i asta. Mă deranjează, dar nu ştiu nici eu ce.

— Uite, s-a întors ea spre mine, uite! Îţi spun tot şi-mi zici tot, da? Chiar acum. Ca să terminăm odată. Îţi spun acum tot. Şi nu mai vorbim în veci, da?

— Ce-mi spui?

— Ţi-i spun pe cei cu care m-am culcat. Şi-mi spui şi tu, da?

— Nu trebuie să facem asta, i-am spus.

Apoi m-am întins după pachet şi mi-am scos şi eu o ţigară. Mă apucase un fel de tremur, nu-mi plăcea unde ajunseserăm cu discuţia. Nu-mi plăcea să ştiu despre cei cu care avusese ea legături, dar voiam. Voiam totuşi foarte mult. Şi din toată chestia asta apăruse un soi de teamă – tocmai din chestia asta, că nu-mi plăcea, dar voiam. Nici nu mă gîndeam la ale mele, mă gîndeam numai la ce avea să-mi spună ea. Mai ştiam cîte ceva, îmi spusese înainte despre doi dintre foştii ei iubiţi, îi spusesem la rîndul meu despre două dintre fostele mele iubite. Numai că acum eram aproape de întregul adevăr. Şi nu-mi plăcea, dar voiam să-l ştiu.

— Cinci, mi-a zis ea. De doi ţi-am spus. Şi-au mai fost încă trei.

— Printre care şi ăsta, nu? am întrebat-o şi-am arătat spre afară.

— Da, şi ăsta, normal. Tu?

Se grăbea cumva să treacă peste povestea ei. Era evident. Şi-a aprins rapid o altă ţigară.

— Una e fosta ta logodnică, despre ea mi-ai zis. Cea care-a murit într-un accident de maşină.

— Îhîm, am dat eu din cap. N-a mai fost nimeni altcineva pînă la tine.

— Încă suferi după ea? Zi-mi sincer.

— Nu ştiu dacă după ea, am spus.

Începuse prost discuţia despre trecutul meu. Tocmai cu fosta mea logodnică, cu care-mi petrecusem doi ani întregi înainte de a se întîmpla accidentul ăla. Pe ea o cunoscusem la scurt timp după ce fusesem părăsit de o altă fată, cea pentru care am plîns în taxi, ascultînd *Love of my life*. Avuseserăm o relaţie bună, dar nu fusesem

totuşi foarte îndrăgostit la început de logodnica mea. Trecuserăm cumva, pe nesimţite, direct la iubire sau, mai bine zis, la starea aia de dependenţă şi de bine pe care o au doi oameni ce stau multă vreme împreună. Apoi venise accidentul acela. Şi eu crezusem, timp de cîteva luni, că n-o să mai pot să privesc o femeie, că n-o să mai vreau nimic de la viaţă. După aia a apărut însă cea care stătea acum lîngă mine, soţia mea, şi totul se schimbase. Pe ea, eram convins, o iubeam cel mai mult. Mai mult decît pe oricine înainte. Numai că nu trebuia să-mi pună acum întrebarea asta.

— Stai, mi-a zis. Am greşit, nu trebuia să-ţi pun întrebarea asta, dat fiind că s-a terminat cum s-a terminat.

De asta o iubeam.

— S-o lăsăm pe ea. E aiurea să şi vorbim despre ea. Spune-mi cine a fost înainte.

— Una care m-a părăsit, i-am spus. Dar ţi-am vorbit şi despre ea.

— A, da. Şi mai înainte, a insistat ea.

— Şi mai înainte? am zîmbit, apoi am dat din umeri.

— Hai, mă, de ce mă laşi să-ţi scot vorbele cu cleştele? Zi-mi despre celelalte poveşti de dragoste ale tale...

— Păi, aveam 20 de ani şi mai înainte. Eram aproape copil.

— Ei, şi? Nu se poate să te fi culcat numai cu două. Hai, spune-mi. Doar vorbim, nu facem nimic rău. Cum ziceai tu acum cîteva minute? Că-s vorbe despre întîmplări, nu întîmplări. Alea sînt în trecut. Acum sînt vorbe doar.

— Da. E important să vorbim, am zis, mai ales acum, că sîntem căsătoriţi. Dar spune-mi tu mai întîi despre ceilalţi trei.

— Ceilalţi doi. Pe-al treilea-l ştii deja, l-ai cunoscut seara asta. Sînt poveşti banale, mi-a zis. Uite, îţi spun cum îi chema. Îmi zici şi tu cum le chema.

Nici nu mi-am dat seama cum alunecase discuţia pe panta asta degajată. Mi-era uşor să-i povestesc, ei îi era uşor să-mi povestească. Şi, pe măsură ce ne vorbeam unul altuia, părea că totul vine firesc, uitasem şi de umilinţa din urmă cu puţină vreme, eram doar curios. Şi ea era curioasă, ba chiar am şi rîs amîndoi povestind anumite lucruri.

Am scos, la un moment dat, alt pachet de ţigări din geantă. Discuţia noastră deviase deja de o bucată de vreme, nu mai vorbeam despre trecutul nostru, ci despre viitor. Soţia mea m-a întrebat:

— Auzi, dar tu la asta te-ai gîndit: noi acum sîntem

îndrăgostiţi, totul e bine şi frumos. Dar dacă în timp o să treacă? Ce-o să fie atunci? Adică nu, nu iubirea, asta n-o să treacă. Dar senzaţia asta, a noului... Cum să-ţi zic? Nu ţi-e teamă că, la un moment dat, o să ţi se facă dor să cunoşti din nou, de la început, o femeie? Noi acum vorbim despre ce-a fost, dar, de vreme ce sîntem căsătoriţi, astea n-or să mai fie, nu? O să fim doar noi doi şi-atît, pînă la moarte.

— Şi copilul, i-am zis atunci. Şi poate şi alţi copii, cine ştie. O să fie alte lucruri frumoase.

— Da, dar n-o să mai cunoşti altă femeie, n-o să te mai bucuri de momentele alea... cum să le zic... proaspete.

— Tu te gîndeşti la asta? m-am mirat eu. O să fie cum o să fie.

— O să trebuiască să vorbim, mi-a zis. Orice ar fi, trebuie să vorbim. Ăsta-i cel mai important lucru. O să-mi vorbeşti dacă apar altele? Dacă te îndrăgosteşti de altcineva?

— Îhîm, i-am zis.

— Asta-i cel mai important, a spus atunci ea. Cred că-i esenţial să vorbim. Aşa se rezolvă toate.

— O să vorbim, i-am zis. Doar nu sîntem... cum ziceai că-l chema pe copilul ăla sălbatic din India?

— Ramu. Chiar asta-nseamnă în limba lor, pui de lup sau cam aşa ceva.

— Da, am zis. Doar nu sîntem Ramu. Ştim să vorbim, putem, deci de ce să n-o facem?

Şi-am rîs. Iar imediat ce am rîs, s-au auzit nişte bătăi în uşă. M-am uitat la ceas abia atunci, era trei şi jumătate. Apoi am privit-o pe soţia mea, ea a dat din umeri.

M-am ridicat din pat şi mi-am pus pantalonii. Apoi m-am îndreptat spre uşă. Numai că, în timp ce mergeam spre uşă, bătăile au devenit mai puternice şi am auzit numele soţiei mele. Aşa că m-am oprit. Era malacul, fostul ei iubit. Am privit spre ea, iar soţia mea mi-a făcut semn cu mîna să nu deschid. Aşa că, păşind încet, am revenit spre pat.

— Ce mai vrea? am şoptit eu.

— Of, să-l ia naiba! a spus ea la fel de încet.

Brusc, toate stările anterioare reveniseră. M-a apucat din nou un tremur uşor. Ăla bătea tot mai tare în uşă.

— Hăi, bă, l-am auzit. Deschide. Ştiu că eşti aici!

Era şi mai beat, îţi dădeai seama din cum vorbea. Soţia mea

şi-a pus mîinile-n cap.

— I-ai dat numele tău. De asta a ştiut camera. Probabil ăia de la recepţie i-au spus.

— Dar n-au voie, am şoptit eu.

— Ei, cine ştie cum i-a făcut să-i spună. Să-l ia naiba!

Bătea cu pumnii în uşă.

— Deschideţi dracului odată!

Pe la patru a plecat. Asta după ce a încercat uşa în toate felurile, s-a izbit în ea, mă rog. Ne-a înjurat pe amîndoi de dincolo, iar noi am stat în pat, amărîţi, mişcîndu-ne cu mare atenţie, să nu facem zgomot. A plecat, amenînţîndu-ne că oricum va da de noi dimineaţa. I-am auzit paşii îndepărtîndu-se pe hol, dar tot n-am vrut să deschidem uşa, nu eram foarte convinşi că nu s-a întors în tăcere. În schimb, ne-am apucat să ne strîngem lucrurile. Din fericire, plătiserăm camera de la bun început, aşa că n-aveam de ce să aşteptăm pînă în zori. Abia după o bună bucată de vreme, poate o oră, am avut însă curajul să deschidem uşa.

După ce am pornit maşina, a început să treacă şi încordarea. Iar mai apoi, în timp ce rulam pe şosea, la cîţiva kilometri de pensiunea aceea, i-am spus, tot din orgoliu, că, la o adică, aş fi putut să mă bat cu el, cu malac, mai ales că era atît de beat. Iar soţia mea a zîmbit.

— Nu te-aş fi lăsat, mi-a zis. Să te baţi cu ăla? Păi, la ce bun? Cine ştie, îl loveai cumva, cădea şi se-ntîmpla vreo nenorocire. Pe mine mă interesează ăla sau să fii tu lîngă mine?

Apoi mi-a pus uşor mîna pe umăr.

— Îmi pare rău, mi-a zis. Sper că de-acum toate întîmplările alea din trecut să rămînă numai vorbe. Sau nici măcar vorbe, s-a corectat ea. Nu. Sîntem doar noi doi, mi-a zis, asta contează.

— Şi copilul, am zis eu.

Şi-a mîngîiat burta.

— Da. Abia aştept să se nască, mi-a zis.

M-am aplecat şi am dat drumul la radio. Muzica era însă prea tare, aşa că am dus iarăşi mîna la aparat şi am învîrtit de buton, pînă la un volum acceptabil. Apoi am deschis geamul şi, după ce am ieşit dintr-o curbă, mi-am scos capul afară pentru cîteva clipe. Mi-era un pic somn, iar aerul tare, de munte, era mai bun în momentele acelea decît o cafea.

O noapte la hotel

În ultima vreme, de cînd cu interdicţia de a fuma în locurile publice, în hotelurile în care ajungeam fie cu treburi de serviciu, fie din motive personale, primul lucru pe care-l făceam era să caut detectorul de fum. Nu găsisem nicăieri aşa ceva, uneori mă-ntrebam dacă detectorul ăsta de fum nu era, de fapt, un soi de legendă urbană. Dar îl căutam permanent, iar uneori confundam vreun spot aplicat pe perete sau pe tavan cu aparatul acela pe care-l uram fără să fi avut de-a face vreodată cu el, mă-nvîrteam în jurul lui pînă mă lămuream că nu e nici un pericol şi abia apoi începeam să despachetez.

Asta am făcut şi-n seara aia. Nu l-am găsit. Aşa că m-am liniştit cumva, am scos hainele din geamantan şi le-am pus în dulap. De-a valma, n-aveam nici un chef să despachetez atent, ca-n alte dăţi. Apoi am intrat în baie, m-am aşezat pe WC şi, ştiind că nu există nici aici detector de fum, mi-am aprins o ţigară, folosind chiuveta drept scrumieră. Am fumat prima ţigară în linişte, gîndindu-mă la ce-aveam de făcut. Pe urmă mi-am aprins alta. Şi-am apelat-o pe mobil.

— Ce-i, m-a întrebat ea, cum de mă suni azi? Ziceai că n-o să putem vorbi în următoarele două zile.

— Păi, putem, i-am zis.

Şi-atît. Pe urmă am tăcut.

— Eşti supărat, a spus ea.

— Da.

Şi iarăşi am tăcut. Am tras un fum de ţigară, numai că buzele-mi erau uscate, filtrul s-a lipit de ele şi, cînd am vrut s-o îndepărtez, ţigara a rămas prinsă-ntre buze. Degetele mi-au ajuns la scrumul incandescent, m-am fript, iar ţigara a căzut pe picioarele mele. Instinctiv, am coborît cealaltă mînă după ţigara aprinsă, mobilul a căzut pe gresie, iar eu am înjurat. Am aruncat ţigara în WC, am luat mobilul şi l-am dus din nou la ureche.

— Ce se-ntîmplă acolo? am auzit.

Am început să rîd. Nu voiam deloc să rîd, dar aşa mi-a venit. Uneori rîzi fără să-ţi dai seama de ce, rîzi chiar şi în momente în care nu e deloc, dar absolut deloc potrivit să rîzi. Altfel, dacă excluzi momentele nepotrivite din ecuaţie, rîsul poate fi bun. Ba nu, chiar

este bun. Medicii din întreaga lume îţi vor spune, dacă te apuci să-i chestionezi, că rîsul joacă un rol important în sănătate. Reduce consecinţele stresului, îmbunătăţeşte starea psihică, conduce la o producţie sporită de endorfine, care sînt esenţiale pentru o viaţă fericită, ba chiar şi respiraţia este stimulată prin mişcările accentuate ale musculaturii abdominale şi ale muşchiului diafragm, circulaţia sangvină e îmbunătăţită consistent, creşte nivelul oxigenului din sînge şi, prin aceasta, sporeşte şi rezistenţa la oboseală. Da, evident, rîsul este extrem de folositor organismului. Altfel, nu ar fi provocat atîtea cugetări pe marginea lui. Altfel, nu s-ar fi scris tomuri întregi despre rîs. Altfel, nici Bergson, de exemplu, nu s-ar fi străduit, într-un eseu celebru dedicat subiectului, să distingă mecanismele rîsului şi să ajungă la o concluzie foarte folositoare pentru explicarea stării mele de-acum, conform căreia comicul este inconştient, nu-i poţi găsi raţiunile fundamentale. Este ceva mecanic aplicat la ceva viu, aşa a spus Bergson. Şi-aşa simţeam şi eu în momentul ăla.

— Nu-nţeleg, a zis ea. Nu te înţeleg...

Eu rîdeam şi nu-i puteam explica. Bineînţeles, şi ea simţea, ca şi mine, că nu-i deloc o vreme pentru rîs, aşa că m-a întrebat dacă-s beat.

— Nu, i-am spus.

Şi-am reuşit să mă opresc întrucîtva din rîs.

— Nu, m-am forţat eu să mă încrunt. Nu-s deloc beat. Doar că... Nimic, mi-a căzut mobilul, scuze.

— De ce m-ai sunat?

Mă simţeam tare aiurea. O sunasem pentru a-i spune ceea ce ar fi trebuit poate să-i spun altcîndva, mai devreme, numai că acum, după hohotele mele, nu mai mergea. Nu se mai potrivea deloc.

— Am vrut să văd ce mai faci.

— A, nu, mi-a zis ea. Nu mă lua aşa. Nu-i asta. Erai supărat.

— Sînt supărat, i-am zis.

— De ce?

Încă-mi venea să rîd din cauza ţigării, ştiam că-s foarte supărat, dar situaţia era stupidă, încă-mi venea să rîd, în ciuda supărării, şi făceam cumva eforturi să rămîn încruntat, dar ea mă auzea doar, iar vocea nu era deloc una supărată. Aşa că am oftat adînc, cumva teatral, am tras aer în piept şi l-am expirat lung, după care i-am spus:

— Uite, sînt la hotel.

— Adică? Ce faci acolo?

— Mi-am luat o cameră, i-am zis.

— Cum naiba? s-a mirat ea.

— Am plecat de-acasă, i-am spus. Ne-am despărţit...

O pauză lungă, apoi:

— De ce?

Îmi reveneam încetul cu încetul. Şi-ar fi trebuit să-i spun acum, revenindu-mi, că-i povestisem totul soţiei mele. Că ea descoperise ceva, îmi pusese întrebări, şi că, pornind de-acolo, simţisem că nu mai vreau să ascund nimic. Că nu mai vreau nici o minciună. Că discutaserăm toată noaptea precedentă, că ambii ne luaserăm liber de la serviciu în cursul zilei tocmai pentru a ne lămuri, că ea-mi spusese, în urmă cu nici două ore, că n-o să poată trece peste asta sau, mă rog, că-i va fi foarte greu, că eu îi spusesem, imediat după aceea, c-ar trebui poate să ne despărţim, iar ea fusese de-acord. Măcar pentru cîteva zile, aşa adăugase, cîteva zile-n care să mă gîndesc. Şi da, avea dreptate, măcar pentru cîteva zile aveam nevoie să nu ne vedem, să nu ne certăm, să nu vorbim. Am făcut împreună bagajul, cel cu care mergeam de obicei în călătorii. Apoi eu am sunat la cîteva hoteluri pînă am găsit o cameră disponibilă. Şi ne-am despărţit, îmbrăţişîndu-ne. A fost ceva melodramatic, dar niciodată nu mi s-a părut că melodrama e mai potrivită momentului decît atunci.

Mă rog, poate n-ar fi trebuit să-i spun chiar toate astea. Poate ar fi trebuit să-i spun exact motivul pentru care o sunasem, anume că nu mai puteam continua, chiar dacă mă despărţisem de soţia mea, ori poate tocmai de asta. Nu mai voiam să continui, nu mai voiam absolut nimic. De asta o sunasem, să-i spun că nu mai vreau, că nu mai trebuie, că mă simt ca naiba. În loc de asta însă, ţigara aia afurisită mi s-a prins de buze, iar dup-aia eu n-am putut face altceva decît să rîd. Şi-acum, după ce am rîs, nu mai aveam cum să-i spun ce-aveam de spus, aşa că i-am zis doar la ce hotel sînt.

— Vin acum, mi-a zis. Se-ntîmplă ceva cu tine...

— Nu, am încercat eu s-o opresc, nu vreau să vorbesc.

Numai că, de fapt, trebuia să vorbesc cu ea, de vreme ce nu reuşisem s-o fac prin telefon. Aşa că am adăugat:

— Bine. Vino.

Şi am închis.

M-am enervat apoi. M-am gîndit la cît de stupidă fusese convorbirea asta şi m-am enervat pe mine. Am ieşit din baie şi m-am dus la fereastră. Am deschis-o larg, mi-am aprins o altă ţigară

şi am fumat-o încet, privind ba spre stradă, ba spre degetul meu arătător, care se înroşise puţin spre vîrf din pricina arsurii. Apoi mi-am mai aprins o ţigară.

Eram la etajul trei şi, undeva, dedesubt, am auzit cum croncăne cîteva ciori. Erau patru, cocoţate pe nişte fire de electricitate, şi croncăneau între ele. Le-am ascultat mai puţin de un minut, pentru că m-am plictisit. Iar dup-aia am început să-i ascult pe oamenii ce se preumblau pe stradă. Dacă asculţi cum trebuie, poţi să-nţelegi multe lucruri. Dar trebuie să asculţi cu ochii deschişi, nu cum te învaţă unii, să-nchizi ochii ca s-auzi mai bine. Dacă îi vezi vorbind pe oameni, dacă vezi cum îşi mişcă buzele, auzi mai bine, asta am ştiut-o dintotdeauna. Şi-apoi, după ce am ascultat cîţiva oameni de pe stradă, am început s-o aud pe vînzătoarea de la un chioşc aflat pe-o alee de lîngă hotel. Aranja, în frigiderul mare şi roşu de lîngă, sticle de Coca-Cola şi de Sprite şi de Fanta. Am văzut-o cum ia cîte patru sticle într-o mînă şi cîte patru sticle în altă mînă din navetele puse lîngă frigiderul roşu, apoi cum le plasează, aproape cu ştiinţă, în interiorul frigiderului. Şi am auzit clinchetul sticlelor, cînd se atingeau între ele. Apoi am auzit zgomotul sec cu care erau puse pe raftul frigiderului. Alte patru sticle într-o mînă, alte patru în cealaltă mînă, clinchet, zgomot sec, iarăşi clinchet, iarăşi zgomot sec. Şi am auzit chiar şi un „Uffff”, cumva amărît, la final, în timp ce vînzătoarea se ştergea de transpiraţie pe frunte cu mîneca. Sau poate nu de transpiraţie, nu avusese chiar atîtea sticle de pus în frigider, poate se ştergea într-un gest reflex.

După aia am lăsat geamul deschis, am golit pachetul de ţigări, le-am aşezat pe noptieră şi m-am lungit în pat. Mi-am aprins o altă ţigară, folosind pachetul gol drept scrumieră, şi am deschis televizorul.

Ea şi-a dat jos haina şi s-a aşezat pe un scaun în faţa patului. Eu m-am reaşezat în pat, am împins scrumiera improvizată în faţa ei şi i-am oferit o ţigară. La televizor era un reportaj care m-ar fi interesat vag. Nu pentru poveste în sine, ci întrucît îmi amintisem că despre el îmi vorbise, în urmă cu destul de multă vreme, în urmă cu cîţiva ani chiar, soţia mea. Nu ştiu de ce mi l-am amintit, dar mi se părea oarecum ciudat să-l văd acum, la hotel, în prima seară a despărţirii noastre. Mă rog, reportajul spunea cam aşa: pe 18 aprilie 2002, ora 17.08, un tren auto al companiei Amtrack, mai exact, un tren care transportă şi pasageri, şi maşini, a deraiat de pe linie,

undeva prin SUA, în timp ce mergea cu fix 92 de kilometri la oră. Dintre cei patru sute patruzeci de oameni care călătoreau cu acel tren, patru au murit, iar în jur de o sută cincizeci au fost răniţi. Şi erau diverse interviuri cu oameni care fuseseră în acel tren.

Numai că ea apăruse, iar eu nu mai puteam să mă uit la televizor. Aşa că am căutat telecomanda şi l-am închis. Apoi m-am uitat către ea. A dat din umeri.

— Aştept, mi-a spus, şi adăugat după o pauză: zi-mi ce naiba s-a întîmplat!

Cît timp mă uitasem la reportaj, reuşisem să mă detaşez puţin de situaţie. Acum, cu televizorul stins, mă apucaseră iarăşi emoţiile, îmi reproşam că nu i-am putut spune la telefon ce-aveam de spus, mi se părea aiurea că venise pînă aici doar pentru a afla că nu mai vreau să continuăm. Aşa că i-am spus:

— Aş vrea să m-asculţi, atît. Nu ştiu dacă ai răbdare. Dar e important. Atît vreau de la tine, să m-asculţi.

S-a foit pe scaun, a sesizat tremurul din vocea mea.

— Ce vrei să-mi spui, de fapt? a întrebat. Că ea a aflat despre noi şi nu mai vrei să continuăm?

— Nu, am spus repede.

Apoi mi-am dat seama că exact asta voiam să-i spun, numai că altfel.

— Adică, am continuat, într-un fel, asta e... Numai că vreau să mă asculţi.

S-a enervat, s-a ridicat, şi-a luat haina de pe spătarul scaunului.

— Ştii ce? Chiar n-am nevoie de explicaţii, e viaţa ta. Puteai să-mi spui asta la telefon, ce naiba! Mă laşi să vin pîn-aici ca să-mi dai papucii?

— Aşază-te, i-am spus.

S-a aşezat imediat, aruncînd haina pe masă.

— Nu te-nţeleg. Atunci, dacă vrei s-o termini şi cu mine, de ce naiba ai mai plecat de-acasă?

— Nu-i aşa uşor, i-am spus. Adică nu-i simplu.

— Nu-i? Păi, eu văd că lucrurile-s tare simple: naiba ştie cum a aflat nevastă-ta de noi, te-a dat afară din casă, tu te-ai speriat şi acum vrei să repari lucrurile. Repară-le, dar puteai să mă excluzi pe mine din toată chestia asta încă de la telefon.

Nu, nu era deloc aşa simplu. Deşi, într-un rezumat cumva cinic şi teribil de deranjant pentru mine, povestea putea să sune

exact aşa. Doar că nu mă dăduse soţia mea afară, ci plecasem eu. Însă n-am simţit nevoia să-i spun asta. De fapt, brusc, după rezumatul pe care-l făcuse, nu mai simţeam deloc nevoia să-i vorbesc. Îmi părea rău c-o oprisem mai înainte. Acum voiam să fi plecat. Numai că ea nu mai părea dispusă să plece.

— Hai, mi-a zis, spune-ţi povestea. Sînt gata s-o ascult, a strîmbat din colţul buzelor dispreţuitor. Sînt sigură că ţi-ai pregătit-o bine. La finalul ei o să ieşi nevinovat, curat ca lacrima. Tu n-ai fi vrut, ştiu, dar s-a întîmplat. De ce? Ea te-a neglijat cumva? Bineînţeles, asta s-a întîmplat. Ai încercat să refaci legăturile, nu s-a putut. Şi-atunci am apărut eu. Tu n-ai fi vrut, erai fidel, erai bărbatul perfect, dar aveai aşa, un mare gol, şi-atunci...

A izbucnit în plîns, cumva pe neaşteptate. A dat din cap, şi-a dus palmele la faţă.

— Şi doar ştiam c-aşa va fi. Ce proastă sînt, a spus.

— Nu eşti, i-am zis. Lucruri dintr-astea se-ntîmplă.

A zîmbit printre lacrimi.

— Hm, a zis.

Şi-apoi a dat din umeri.

— Uite, i-am zis eu. Uite...

Dar n-am avut cum să continui. Mi-am dat seama din nou că n-aveam, în clipa aia, nimic de spus.

— N-auzi, a continuat ea, că vreau să-ţi ascult povestea?

— Nu ştiu, am spus. De la bun început mă faci să nu pot vorbi. Văd că ştii mai bine decît mine ce s-a întîmplat. Ce mai pot eu să spun?

— Să-mi spui, naibii, c-ai vrut să mi-o tragi şi-atît! a ridicat ea vocea. Să-mi spui că sînt o idioată! Sau să-mi zici cum ţi-am distrus eu căsnicia! Sau să-mi zici... Să-mi zici că te-a luat valul, că te-ai îndrăgostit de mine, dar că-ţi iubeşti nevasta, iar eu te-am făcut să-ţi dai seama de asta. Ce naiba!? Sînt atîtea minciuni de zis! Tu eşti acum în poziţia în care poţi să mi le spui. Sînt astea pe care ţi le-am spus, dar mai sînt şi altele. Unele chiar frumoase, ştii? Vrei să te-nvăţ eu ce să-mi spui!?

— Nu, am dat eu din cap.

M-am uitat pe fereastră. Era deja întuneric beznă, iar eu am auzit ciorile croncănind. Erau probabil altele decît cele pe care le auzisem mai devreme. Numai că mi-a venit aşa, auzindu-le, să merg către fereastră, s-o privesc pe fata aceea cu sticlele de Coca-Cola, de Fanta, de Sprite. Doar că mi s-a părut nepotrivit să mă duc acum

către fereastră.

— Nu vrei să vorbim? a întrebat. Am venit pînă aici şi nu vrei măcar să-mi vorbeşti?

— Ba da. Sigur că vreau. Dar nu mai ştiu ce să-ţi spun.

— Uite, îţi dau eu o idee. Zi-mi că ai crezut toate tîmpeniile alea pe care mi le-ai spus.

— Nu ţi-am spus nici o tîmpenie.

— Nu? a pufnit ea.

— Ţi-am spus întotdeauna atît: că mi-am dorit să simt din nou cum e să fii îndrăgostit. Atît, nimic altceva. Că-mi lipsea asta şi că...

— Şi că eu sînt exact ce ţi-ai dorit, că te fac să simţi... Ha, a rîs ea forţat, că te fac să simţi fluturi în stomac. Aşa ai spus o dată, ştii?

— Eram băuţi amîndoi, m-am apărat eu.

Nu-mi plăcea deloc expresia asta, o consideram aproape idioată, mi-ar fi fost ruşine s-o folosesc. Dar uneori, cînd eşti beat, nu vorbeşti doar ceea ce-ţi doreşti să vorbeşti.

— Deci nu te-am făcut nici o clipă să simţi asta?

— E-o tîmpenie, da, asta-i o tîmpenie. N-aş folosi niciodată, treaz fiind, expresia asta cu fluturii.

— Şi că m-ai aşteptat, asta ai zis. Că ai aşteptat să apar. Asta nu-i tot o tîmpenie?

— Aşa sună acum, am dat eu din cap. Dar n-a fost o tîmpenie. Exact despre asta era vorba, despre-o aşteptare.

— Aha, a făcut ea. Şi despre mai ce? Despre dragoste a fost cîndva vorba?

Iarăşi n-am răspuns. N-aveam cum să răspund la întrebarea asta.

— Despre dragoste a fost vorba întotdeauna, mi-a zis ea. Dar abia acum îmi dau seama: într-adevăr, n-ai minţit. N-ai vorbit nicicînd despre dragostea faţă de mine, ci despre dragoste în general. Despre cum nu crezi tu în ea. Despre întîmplările din copilăria ta. Mda, şi eu, ca proasta, am fost atît de impresionată. Ce frumos vorbeai, cu cîtă tristeţe... Îmi spuneam că eşti aşa de... de profund. Şi de trist. Şi de altfel. Ţi-am înţeles tristeţea, aşa-mi spuneam, eu îţi înţeleg tristeţea, pe cînd soţia ta nu-i în stare de aşa ceva. Şi am crezut continuu că vezi şi tu asta, că eu îţi înţeleg tristeţea. Prin asta am crezut că te-am cucerit, că-ţi înţeleg tristeţea.

— De ce-mi tot vorbeşti de tristeţe? Sună patetic, complet

aiurea. Nu pricep: crezi că toate astea erau spuse doar ca să te cuceresc pe tine?

— Ah, şi-apoi logodnica ta, a continuat ea fără să mă bage în seamă. Cît de mult ai mai iubit-o...

— Da, am iubit-o, i-am zis.

— Şi ce mama naibii înseamnă logodnică!? a ridicat ea vocea. Ce-i aia logodnică? Eu numai prin filme mai aud de logodnică. Nimeni nu se logodeşte azi. Oamenii se căsătoresc!

— Nu cred că vrei să vorbim despre asta.

— Ba da, a zis ea. Chiar vreau. Ce-i aia logodnică? Ce, i-ai dat un inel, asta vrei să-mi spui? Cît a fost de romantic, i-ai oferit un inel…

— Am stat cu ea, a stat cu mine. Ne-am promis lucruri. Ne vedeam împreună pentru toată viaţa. Asta nu-nseamnă logodnă?

— Hm, a zis, apoi a dat din mînă, a deschis gura să mai spună ceva şi s-a oprit.

După cîteva secunde a zis, pe un ton coborît:

— Şi-apoi te-ai căsătorit cu altcineva, dar nu din dragoste, ci pentru că rămăsese însărcinată.

— Am spus eu aşa ceva?

— Nu, n-ai spus. Dar puteam eu să cred altceva? Mi-ai spus vreodată că nu-i aşa?

— Îţi spun acum că nu-i aşa. Îmi pare rău c-ai înţeles asta. E stupid, ce naiba! Niciodată n-am vrut să-nţelegi aşa ceva. M-am căsătorit din dragoste, numai din dragoste.

— Şi-atunci ce ţi-a trebuit? Ce ţi-am trebuit?

Am dat din cap. Ea vorbea, eu nu puteam decît să mă apăr. Şi-mi dădeam seama, pe măsură ce vorbea, că era imposibil să-i spun altceva. Imposibil să-ncerc s-o conving. De fapt, n-aveam de ce anume s-o conving. Pentru că nu greşea în ceea ce spunea. Şi suna rău, foarte rău s-o aud negreşind.

— Ce nevoie ai avut de mine? a insistat ea.

— Nu ştiu, i-am zis.

— De ce-ai minţit? a întrebat pe urmă.

— Nu te-am minţit. Cînd ţi-am zis eu ceva neadevărat? Cu ce să te fi minţit?

Şi-a ţuguiat buzele şi m-a privit, îngustîndu-şi ochii. Părea amuzată, iar atitudinea asta nu era deloc potrivită momentului.

— Cu tine, a spus după ce a dat din cap, ca pentru a-şi alunga zîmbetul. Prezentîndu-te în felu-n care te-ai prezentat. M-ai minţit

comunicînd, mi-a zis. Comunicînd mult cu mine. Şi-ntr-un fel sincer.

Nu-nţelegeam şi i-am spus că nu-nţeleg.

— Ştii cînd nu-l bănuieşti pe-un om de nimic? Cînd vorbeşte despre moarte. Dacă ştii să vorbeşti despre moarte, n-ai cum să pierzi. Te-ai scos. Obţii ce vrei de la oricine. Mai ales dacă moartea e povestită pe un ton anume, cu o privire anume, cu o atitudine anume...

— Poftim! Tu te-auzi? M-am folosit de moarte! am pufnit eu.

— Eu ştiu? Poate tu doar ai crezut că-n felul ăsta comunici. Spunîndu-mi lucrurile alea...

— Stai, i-am zis. Vorbeşti de poveştile din copilăria mea. Chiar crezi că m-am folosit de ele!?

— Un om a fost bătut pînă la ultima suflare în faţa ta, aşa mi-ai zis. De ce? Că n-a vrut s-o trădeze pe iubita lui. Adică din dragoste, a zîmbit ea. Altul s-a spînzurat pentru că n-avea cum să rămînă cu aia pe care-o iubea. Păi, gîndeşte-te la mine: cum puteam eu să reacţionez la asemenea poveşti? Logodnica ta din prima tinereţe a murit într-un accident de maşină... Şi ştii ce-am văzut eu? Da, cred că-s proastă, am vrut să văd asta. Ştii ce? Am văzut cît de mult ştii să iubeşti. Tu-mi dădeai de-nţeles că ţi-e frică de dragoste, eu înţelegeam numai că ştii să iubeşti frumos. Şi cred că asta voiai să-nţeleg, de fapt.

— Toate erau adevărate, m-am apărat eu.

— Şi-am spus eu că nu? Erau adevărate, dar ai ţinut să mi le spui...

— Nu m-am folosit de poveştile astea!

— Atunci m-am folosit eu de ele, a zîmbit ea. Asta şi spuneam: poate tu ai simţit doar nevoia să-mi comunici toate astea, poate era vorba de sinceritate şi-atît. Dar eu m-am folosit de ele ca să mă-ndrăgostesc. Moartea atrage foarte mult. Mai ales dacă ştii s-o povesteşti. Mai ales dacă-i vorba şi de dragoste-n moartea aia. În morţile alea.

— Nu, i-am zis. N-ai dreptate.

Numai că, într-un fel, avea dreptate. Adică nu, nu mă bănuiam pe mine de nici o ipocrizie, dar ceea ce spunea ea părea că se leagă, că devine o idee. Una la care aş fi putut să mă gîndesc. La care voiam să mă gîndesc. Numai că ea a făcut aşa:

— Eh!

Şi-apoi a dat din mînă, ca şi cum ar fi vrut să înlăture toate

cele spuse şi nespuse între noi. Şi-atunci mi-am dat seama că nu e timpul să mă gîndesc la nimic, că există o vreme pentru meditaţie, la fel cum există o vreme pentru plîns sau pentru rîs. Iar în momentul ăla nu era o asemenea vreme.

S-a ridicat. A venit lîngă pat şi m-a privit fix. Apoi şi-a scos bluza. Am privit-o, fără să pot să reacţionez în vreun fel, în timp ce şi-a descheiat, apoi şi-a dat jos blugii. M-am uitat dincolo de ea, în oglindă. Îi vedeam spatele, perfect curbat, încheietoarea de la sutien. Şi-a dus mîna dreaptă la spate, şi-a descheiat sutienul. Am privit în continuare în oglindă. Aş fi vrut să nu privesc deloc, să mă uit pe fereastră, s-o văd poate din nou pe fata aceea care aranjase sticlele de Coca-Cola, de Fanta şi de Sprite în frigider, dar n-am reuşit să-mi mut privirea în altă parte. I-am privit fesele dezgolite, acolo, în oglindă. Era frumoasă. Şi-apoi şi-a dus o mînă spre faţa mea, mi-a prins obrajii între degete şi bărbia în palmă şi m-a făcut s-o privesc din faţă.

— Asta ai vrut de la mine, mi-a zis. Asta vrei şi-acum, nu?

Mi-a tras capul.

— Hai, mi-a spus. Să facem sex, dă-o încolo de dragoste. Ce naiba, doar ştii că asta am vrut şi eu întotdeauna, nu? De-atît sînt eu capabilă... Hm, s-a oprit ea coborînd privirea. Mda. Au fost de-ajuns cîteva poveşti, iar eu am crezut. M-am aruncat cu capul înainte.

Am oftat şi m-am ridicat. M-am dus la fereastră. Am privit în jos, la strada destul de bine luminată în zona aceea. Chioşcul era închis, frigiderul plin cu sticle de suc lumina alb, în contrast cu gălbuiul felinarelor. Fata plecase de mult acasă probabil. M-am întors apoi, sprijinit de pervaz, spre ea. Se aşezase-n pat, cu faţa spre mine. Mă privea cumva sfidător, cu o expresie căutată de nepăsare pe chip. Piciorul stîng cobora în josul patului, pînă pe podea, dreptul îl ridicase pe pat, îndoind genunchiul. Mîna dreaptă-i acoperea genunchiul, coborînd pînă spre gleznă. Complet goală, în afara şosetelor pe care le păstrase în picioare.

— Hai, a spus. Doar de-asta m-ai lăsat să vin pînă aici. De-asta nu mi-ai spus la telefon că s-a terminat... Cum e cu fluturii din stomac?

N-am răspuns. O priveam fără să spun nimic. S-a ridicat, a venit lîngă mine, a dus mîna spre încheietura blugilor şi m-a atins. Apoi a zîmbit, păstrîndu-şi expresia aceea sfidătoare şi atît de provocatoare.

— N-ai ce să demonstrezi, am zis. N-am cum să nu fiu...

Am oftat.

— Eşti foarte atrăgătoare, ştii asta. Normal că-s atras şi sexual de tine. Dar nu-nţeleg ce demonstrezi...

— Nimic, mi-a zis. Crezi că mai am chef de demonstraţii acum? Hai în pat...

M-a luat de mînă, iar eu am acceptat. Ne-am lungit amîndoi în pat. Şi, după ce ne-am lungit amîndoi în pat, nu ne-am spus nici un cuvînt, nimic. Am stat aşa o vreme. Am stat şi-am fumat în tăcere. Şi cît am fumat, m-am gîndit, habar n-am cum de mi-a venit, la sinapse. Şi la faptul că sinapsele poartă în ele nişte mesageri chimici, aşa spun specialiştii. Iar aceşti mesageri chimici îţi trimit senzaţia de foame, atunci cînd simt ei nevoia să ţi-o trimită. De asemenea, ei te fac să-ţi doreşti să tragi un fum de ţigară. Sau mai multe fumuri. Iar cînd au alt chef, te trimit la culcare. Ba chiar tot ei, se pare, sînt vinovaţi şi de momentul în care îţi vine să faci dragoste. Sex. Ei sînt vinovaţi pentru tot ce ţi se întîmplă. Iar atunci cînd mori, sinapsele intră în colaps, se rup, şi mesagerii chimici se-ncurcă între ei. Doctorul Raymond Moody are altă impresie, el crede că toată viaţa îţi trece prin faţa ochilor în momentul morţii pentru că Dumnezeu sau Îngerul Luminii vor să te facă să-ţi conştientizezi păcatele, pentru a te prezenta pe deplin conştient de propriile greşeli la Judecata de Apoi. Dar alţi specialişti ne lămuresc că doctorul Moody se înşală. Sinapsele se rup, mesagerii chimici o iau brambura prin creier, iar vălmăşagul de imagini, de amintiri încurcate, de senzaţii contopite poate crea senzaţia aceea că viaţa îţi trece prin faţa ochilor. Şi eu prefer să-i cred pe alţi specialişti cînd e vorba de moarte. Şi nu numai cînd e vorba de moarte. Uneori, îmi place să-i cred pe alţi specialişti şi atunci cînd e vorba de alte lucruri. De dragoste. De sex. De viaţă, în general.

Cîteodată e bine să tragi aşa, detaşat, cîteva fumuri de ţigară şi să te gîndeşti la sinapse şi la mesageri chimici. Ai, astfel, ocazia să realizezi că, pînă la urmă, mesagerii ăştia chimici nu-s un lucru chiar atît de mare.

Cînd m-am trezit dimineaţă, ea fuma pe scaunul pe care stătuse şi-n seara precedentă. Era îmbrăcată.

— Neaţa, mi-a zis.

— Neaţa.

— O să plec, a mai spus după ce a tras un fum din ţigară. Am vrut să-ţi las un bilet, dar ar fi fost exact ca-n filmele alea proaste

americane.

A rîs. Am zîmbit şi eu.

— Să ştii că l-am scris totuşi. Uite-l.

A luat o foaie de pe masă şi mi-a întins-o. Îi părea rău, simplu, în trei cuvinte.

— De ce-ţi pare rău? m-am mirat.

A dat din mînă.

— Lasă, mi-a zis. N-are nici o importanţă. Sună atît de... Hm, a pufnit. Am zis că-i ca-n filmele proaste americane. Dar seamănă a telenovelă, nu?

— Nu ştiu.

— Lucruri dintr-astea se întîmplă. Vrei să rupi biletul ăla? Acum sună ca naiba. Mai bine ţi-l lăsam şi plecam.

M-am ridicat în şezut şi am rupt biletul în bucăţele. Ea a întins mîna.

— Dă-mi-l, te rog.

M-am ridicat şi am aruncat bucăţelele alea de hîrtie pe fereastra deschisă, apoi am revenit în pat.

— Aşa, a făcut ea şi a dat din cap.

Apoi a stins ţigara în pachetul acela pe care-l transformasem în scrumieră şi s-a ridicat.

— Eu plec acum, mi-a zis.

— Îhîm, am dat eu din cap.

S-a uitat la mine, mi-a zîmbit şi a dat din mînă, a salut. Apoi s-a întors spre uşă şi a ieşit, fără să mai spună ceva.

Am privit în oglindă, aveam părul ciufulit, ochii încercănaţi. M-am ridicat. Cămaşa, şifonată, atîrna aiurea peste blugi. Dar am zîmbit aşa, privindu-mă. Mă simţeam, oricum, mai bine. În general, dimineaţa, oamenii se simt mai bine. M-am apropiat de fereastră. Am văzut-o ieşind din hotel, trecînd prin faţa chioşcului deschis pentru o nouă zi de vînzări, apoi îndepărtîndu-se.

M-am uitat apoi din nou către chioşc. Fata care vindea acolo nu se vedea, doar umbra ei, înăuntru. Iar apoi, un tip s-a apropiat de chioşc şi a cerut ceva. Era dimineaţă, treceau tramvaie şi maşini, aşa că n-am auzit nimic din conversaţia lor. Nici nu era prea important să aud, de fapt. Tipul a cumpărat ceva. După care s-a îndepărtat. Deşi nu mă interesa, pentru că era dimineaţă şi pentru că nu aveam nimic altceva de făcut, întrucît îmi luasem liber de la serviciu pînă la sfîrşitul săptămînii, l-am urmărit pe tip cu privirea pînă cînd a urcat într-un tramvai, undeva în depărtare.

După gîşte

Cineva ne-a furat într-o zi cele şapte gîşte pe care le lăsaserăm libere pe stradă. Pe strada noastră se aflau cîteva petice de iarbă, iar sătenii îşi lăsau de obicei gîştele sau raţele libere. Nu era o problemă, nu se amestecau între ele, gîştele şi raţele au spiritul ăla de turmă, sau cum s-o numi la păsări, stau grupate, fiecare după curtea în care au crescut împreună. În plus, poate pentru că ţăranii luau în calcul faptul că vreo gîscă ori vreo raţă nebună ar putea totuşi să-şi părăsească grupul şi să plece aiurea, îşi însemnau proprietatea cu vopsea pe aripi. Ale noastre aveau un fel de virguliţă roşie făcută cu vopsea pe aripa dreaptă, cam ca semnul celebru de la Nike, deşi la vremea aia eu nu ştiam cum arată semnul Nike şi nici bunicii mei nu cred că ştiau. Existau însă gîşte ce purtau cîte o cruce albastră, altele o bulină galbenă. Sau chiar însemne trăsnite. Unul dintre vecinii noştri, spre exemplu, a pictat pe cele şaişpe gîşte proprii cîte un brăduţ. Cu vopsea verde, desigur. Iar altul a stîrnit indignarea vecinilor, printre care şi a bunicii, pictînd pe cîte-o aripă a gîştelor proprii cîte un falus, cu vopsea maro. Bunica s-a enervat, pentru că eu aveam numai opt ani şi n-ar fi trebuit să văd aşa ceva, prin urmare, a făcut reclamaţie la miliţie, alături de alţi vecini. Şi omul a trebuit apoi să smulgă penele celor opt gîşte înnobilate cu falus maro pe aripa stîngă, iar în loc de asta le-a desenat, tot cu maro, pe aripile drepte, cîte un pătrat. Ne-a urît vecinul ăla, întrucît pătratul nu spunea nimic, şi lucrul ăsta îl enerva. Dar nu găsise la repezeală altă idee, pentru că miliţianul a dorit să-l asiste la toată operaţiunea, adică la smulgerea penelor ruşinoase şi la repictarea păsărilor, iar totul s-a petrecut în cam jumătate de oră. Aşa că vecinul n-a prea avut timp să găsească o idee mai inteligentă decît un pătrat, mai ales că era ameninţat de o amendă serioasă, deşi nu exista vreo lege care să interzică pictarea unui falus pe gîşte. Ştiu asta pentru că vecinul, în timp ce smulgea penele, spunea că vrea să vadă legea, iar miliţianul îi explica, la început calm, apoi tot mai nervos, că în satul nostru el e legea. Iar la sfîrşit chiar l-a înjurat şi i-a arătat ameninţător bastonul.

Bunicul a înjurat la rîndul lui cînd a văzut că gîştele noastre nu mai erau de găsit. Şi a început să umble din casă în casă, căutînd-le. Eu l-am urmat, mai mult din curiozitate, deşi bunicul

meu mă luase deoarece îşi închipuise că, la vîrsta de opt ani, am privirea mai ageră şi pot observa lucruri pe care el, la şaizeci de ani, nu le observă. Pînă la urmă, s-a dovedit cumva bine că bunicul mă luase cu el. Pentru că, în timp ce el intrase într-o curte a unui vecin, eu am rămas pe stradă, bătînd de pămînt mingea uşor dezumflată pe care o luasem de-acasă pentru a nu mă plictisi în timpul căutării. Şi, pe cînd bunicul meu vorbea cu vecinul în curtea căruia intrase, a apărut lîngă mine un prieten ştirb şi cu buză de iepure. I-am spus că ne-au fost furate gîştele şi el mi-a zis:

— Cre-că sstiu cine vi le-a furat. Erau în colţul sstrăzii, a zis şi a arătat cu mîna într-acolo. Ssi a apărut ţiganul ăla care ne-a luat odată mingea cîn' jucam fotbal pe terenul de lîngă gară, a mai spus el. Zău. Avea o vargă în mînă ssi am văz't că vă mîna gîsstele în ssuss, sspre turnu' de apă. Adică nu sstiu dacă erau ale voasstre, da' erau însemnate ssi chiar m-am gîndit că ce naiba, ţiganii nu-ssi însemnează gîsstele.

Am intrat în curte după bunicul şi l-am chemat repede afară. Bunicul mi-a zis să-l las în pace, că are de discutat cu omul, apoi i-am explicat că am prins un fir şi şi-a întrerupt brusc discuţia cu omul şi a ieşit afară. Iar prietenul meu ştirb şi cu buză de iepure i-a spus şi bunicului aceeaşi poveste, ceea ce l-a enervat tare. După descrierea prietenului meu, şi-a dat seama că-l cunoaşte pe ţiganul acela, era fiul nu-ştiu-cui.

Turnul de apă dădea fix către strada care ducea spre locul în care stăteau ţiganii, undeva sus, pe deal. Nimeni nu prea avea curajul să meargă în zona lor, pentru că la vremea aia ei trăiau cumva în altă lume. Nici măcar miliţia nu-i băga în seamă. Miliţianul satului, care îl înjurase şi-i arătase bastonul vecinului cu falusul pictat pe gîşte, spunea permanent că ţiganii nu-s problema lui, că să-şi facă miliţie proprie dacă vor, el nu se bagă. Dar bunicului meu nu-i era frică, şi asta pentru că avea mulţi prieteni printre ţigani, deoarece era controlor pe tren. Şef de tren chiar, aşa i se spunea. Şi-i dusese de-a lungul vremii pe mulţi dintre ţiganii satului pe gratis în diferite direcţii, iar ei îl respectau şi-i spuneau cînd îl vedeau: „Să trăiţi, dom' şăf!". Îl respectau şi pentru că îi lăsase fără bilet înainte, dar şi pentru că încă mai aveau nevoie de el, întrucît mai avea cîţiva ani pînă la pensie. Odată chiar, cînd dispăruse vaca unui vecin care-i era prieten, bunicul se dusese în zona ţiganilor de unul singur şi venise înapoi cu vaca de funie, după numai vreo două ore. Ţiganii îl respectau pe bunicul meu.

Acum înjura, pentru că era vorba de gîştele noastre, nu de vaca unui vecin. Şi mi-a zis să mă duc acasă, că el merge să aducă înapoi gîştele. Numai că eu n-am vrut. Bunicul s-a enervat şi pe mine, a zis că-mi dă două la cur de nu mă văd. Dar eu, pentru că-mi mai mersese şi altădată, m-am dus la el şi l-am îmbrăţişat aşa, din lateral. L-am cuprins cu braţele în jurul burţii şi l-am rugat să mă ia cu el. Bunicul meu era topit după mine, aşa că mi-a zis doar atît:

— Auzi? Te iau, mă mormolocule. Da' nu te mişti de lîngă mine, că-ţi iei zece palme la cur, nu două! Şi nu zici nimic, nu te bagi în vorbă cu ţiganii...

Adevărul e că bunicul nu mi-a dat niciodată nici măcar o palmă, nu două sau zece, cum se lăuda. Dar mă amenința încontinuu, iar mie, habar n-am de ce, uneori chiar mi-era frică. Mă gîndesc acum că poate din cauza vocii lui. Bunicul avea o voce puternică şi părea întotdeauna că va face tot ceea ce spunea că va face.

Am intrat în zona ţigănească. Nişte case prăpădite, pe care pînă atunci le văzusem numai de departe. Mirosea cumva ciudat pînă şi pe stradă, un miros înţepător, de vechi şi umed. Eu eram, trebuie s-o recunosc, uimit de ceea ce vedeam şi mă gîndeam cum o să mă laud tuturor prietenilor mei că am fost pe strada ţiganilor şi cum o să le povestesc ceea ce ei nu văzuseră niciodată. În acelaşi timp, eram mîndru de bunicul meu, pentru că bunicii sau părinţii altora n-ar fi avut curajul în ruptul capului să meargă acolo – şi cu atît mai puţin ţinîndu-şi de mînă copiii sau nepoţii.

Undeva în faţă, pe partea din dreapta, am văzut adunaţi într-o curte cîţiva bărbaţi şi cîteva femei. Credeam că mergem acolo, pentru că bunicul meu se tot uita la ăia pe măsură ce ne apropiam. Dar chiar cu o casă înainte bunicul meu s-a oprit în faţa unui gard din şipci vechi, în mare parte putrezite, rupte, multe lipsă, şi a scos cîrligul de la portiţa mică. A intrat în curte trăgîndu-mă după el. În curte, în loc de cîine, era un porc cam slab, care scurma cu rîtul chiar sub tocul uşii. Uşa stătea şi ea strîmbă, ţinîndu-se într-o balama, iar porcul tot dădea cu rîtul sub toc şi uşa se zgîlţîia, părînd c-o să cadă dintr-un moment în altul. Bunicul i-a tras un picior porcului, care a guiţat, l-a privit, dar nu s-a mişcat din loc. Şi atunci bunicul i-a mai tras un picior. Porcul s-a dat deoparte guiţînd din nou, iar mie mi-a venit să rîd, pentru că era cumva comic porcul ăla. Părea să se uite nervos la bunicul meu de la vreo doi metri, acolo

unde se dusese. Apoi bunicul a bătut cu pumnul în uşa aia care abia se ţinea în balama, iar eu chiar am crezut un moment c-o să se dărîme. Nu s-a dărîmat, s-a deschis. Şi în cadru a apărut un ţigan cu puţin păr alb care-i ieşea de sub pălărie şi a spus:

— N-apoi...

Iar bunicul meu l-a salutat.

— Să trăieşti, i-a zis.

— A, a făcut ţiganul bătrîn. Să trăieşti matale, dom' şăf!

Apoi a tăcut şi l-a privit pe bunicul, iar bunicul părea cumva încurcat, nu ştia cum să înceapă.

— N-apoi? a făcut ţiganul.

— Ăh, a spus bunicul, nu ieşi puţin să stăm de vorbă?

Ţiganul s-a uitat spre curtea de-alături, în care se vedeau bărbaţii şi femeile, a dat cumva din cap, şi-a scos pălăria şi a îndreptat-o, apoi şi-a pus-o din nou pe cap şi l-a privit iarăşi pe bunicul.

— Ies, a zis.

Bunicul s-a dat deoparte, ţiganul bătrîn a ieşit şi a tras uşa după el, după care i-a arătat bunicului un butuc pus orizontal, pe care să se aşeze. Bunicul s-a aşezat, m-am aşezat şi eu lîngă el. Iar ţiganul bătrîn s-a uitat în jur, căutînd ceva din priviri, şi a văzut butucul ăla pentru lemne, care avea un topor lîngă el. Şi pe butuc, dar şi pe lama toporului erau urme de sînge, însă ţiganul bătrîn s-a îndreptat într-acolo şi a adus butucul lîngă butucul nostru răsturnat, după care s-a aşezat aşa, direct pe sîngele de pe butuc, în faţa noastră.

— N-apoi, a zis el, care-i treaba, dom' şăf? Că n-ai venit de şucar la mine, nu?

— Nu, a dat din cap bunicul. Aveam treabă şi pe-acasă.

— Şi-apoi?

— Auzi, uite, s-a scărpinat bunicul în vîrful capului, cineva mi-a zis ceva de băiatu' tău.

— N-apoi?

— Eu am vreo şapte gîşte, a început bunicul. Şi azi nu le-am mai găsit.

Brusc, ţiganul bătrîn s-a încruntat. Şi-a pus mîna în cap, pe pălărie, şi-a dat-o jos.

— Cineva mi-a zis că l-a văzut pe băiatul tău cum le mîna încoace.

Ţiganul bătrîn s-a ridicat. A dat aşa, din mîini, cumva a „ce

naiba să fac”, iar într-o mînă, cum spuneam, ţinea pălăria. Apoi a trîntit pălăria aia în praful de pe jos. Şi atunci porcul slab s-a apropiat de pălărie cu rîtul, mirosind-o. Iar ţiganul bătrîn i-a tras porcului un picior în burtă, dar aşa, cu toată setea, şi porcul s-a îndepărtat suferind şi guiţînd de mama focului. După care omul a intrat în casă.

L-am privit pe bunicul meu, l-am tras de mînecă pentru a-l face să se uite la mine.

— Ce-i? l-am întrebat. De ce-a plecat în casă?

— Taci, mi-a zis bunicul meu.

Şi imediat ce a spus asta, uşa aia care abia se ţinea în balama s-a mişcat iarăşi, iar de după ea a apărut ţiganul bătrîn trăgîndu-l de haine pe ţiganul acela care ne furase mingea cînd jucam fotbal pe terenul de lîngă gară. S-au oprit în faţa noastră, iar ţiganul bătrîn i-a tras cu sete o palmă după cap ţiganului tînăr.

— Aoleu, dadă! a urlat ăla. Ce mă cafteşti?

— Pizda mă-tii dă candriu, i-a zis taică-su, gîştele care le-ai manglit era a’ lu’ dom’ şăf! Futu-ţi gura mă-tii! Alea le-ai luat?

Şi i-a mai ars o palmă peste ceafă şi un şut în fund. Eu începusem să mă cam sperii, aşa că l-am strîns tare de mînă pe bunicul meu, apoi am simţit că şi bunicul meu mă strînge de mînă şi m-am liniştit.

Ţiganul bătrîn a continuat să-l lovească pe fiul lui, iar ăla tot ţipa şi-i zicea: „Nu mai da, bă dadă!”. La un moment dat, între două lovituri, m-a privit aşa, cu ură, de mi-a îngheţat sufletul în mine şi din nou l-am strîns de mînă pe bunicul meu, iar el mi-a răspuns şi m-am liniştit. Pînă la urmă, ţiganul bătrîn s-a răcorit sau a obosit, cert e că i-a mai tras un pumn după ceafă ţiganului cel tînăr şi l-a trimis în casă. Apoi s-a şters de sudoare pe frunte, s-a uitat în jur, a scuipat, s-a aplecat şi şi-a luat pălăria şi a venit iarăşi lîngă noi, aşezîndu-se pe butucul mînjit de sînge.

— N-apoi, a zis, nu ştiam, dom’ şăf. Asta-i, ce să fac acu’?

— Păi, a spus bunicul, să mi le dai înapoi şi uităm.

Ţiganul şi-a pus pălăria pe cap, cumva necăjit.

— Ţi le dau, a mormăit el. Da-s numa’ cinci.

— Care numai cinci? Păi, tocmai ţi-am spus că am şapte.

— Atîta aveai, a zis ţiganul bătrîn. Să mor eu c-atîta aveai.

— Şi-atunci?

— N-apoi, atunci... Eu am tăiat două, că nu ştiam că-i a’ tale, dom’ şăf. Uite, a arătat el în josul butucului pe care stătea, le-am

tăiat.

Sîngele proaspăt mînjise butucul şi-n josul lui, iar ţiganul bătrîn ni-l arăta cu degetul, ca probă, şi noi priveam aşa, urmărindu-i degetul.

— Două? a zis bunicul meu cumva mirat.

— De un' să ştiu, morţii mă-sii! a spus ţiganul bătrîn, apoi s-a uitat spre casă: Nu i-oi lua io gîtu' lu' ăla!? Apoi iarăşi spre noi: N-am ştiut, dom' şăf. Fumeia ne-a făcut friptură şi zupă, înc-ard pă cuptor.

— Din două? a repetat la fel de mirat bunicul meu.

Ţiganul bătrîn a dat iar din mîini.

— Dac-ereau...

Bunicul a oftat.

— Păi, a zis el, le iau pe astea cinci. Şi rezolvăm cumva cu alelalte două.

Începusem să mă bucur cumva, mai ales că pe chipul ăluia din faţa noastră se vedea că-i pare rău şi eram convins că o să se rezolve cumva toată povestea. Numai că, exact pe cînd începusem să mă bucur, din curtea vecină, aia în care erau mai mulţi oameni, au început să se audă nişte ţipete. Şi am privit toţi într-acolo. Bunicul meu, ridicîndu-se puţin şi uitîndu-se peste capul ţiganului bătrîn. Eu, pe lîngă ţiganul bătrîn. Iar ţiganul bătrîn, întorcînd capul.

În curtea cealaltă, doi ţigani vînjoşi îl tîrau pe-al treilea, care era bătut bine. Se vedea şi de la distanţă, erau vreo treizeci de metri între noi, dar se vedea destul de bine că era bătut. Şi-apoi, ăia doi care-l cărau l-au lăsat să cadă în praf. Unul dintre ei s-a aplecat şi i-a rupt cămaşa de pe el. Iar celălalt a scos un bici din acelea cu care se mînau caii şi-a început să-i ardă ţiganului căzut cu biciul pe spate. Eu m-am speriat tare în momentul ăla. Şi, pentru că, aplecîndu-mă în lateral, a trebuit să las din mîna mea mîna bunicului, am căutat-o repede şi am strîns-o. Bunicul meu mi-a zis atunci:

— Auzi, tu ce te uiţi? N-ai la ce să te uiţi? Ia uită-te la porcul ăsta.

Porcul stătea liniştit lîngă butucul nostru, cu rîtul ridicat, mirosind prin aer. Ţiganul bătrîn de lîngă noi s-a ridicat şi i-a spus bunicului meu:

— N-apoi, hai mai aşa, că nu-i treaba noastră.

Şi a tras butucul mînjit de sînge lîngă peretele casei lui.

— Ăh, a spus bunicul meu, dacă ne dai gîştele, noi plecăm. Şi vorbim pe urmă cum ne socotim cu alea două.

— Şezi, dom’ şăf, a zis cumva blînd ţiganul bătrîn. Că n-ai nimerit tocma’ bine. Nu-i dă ieşit în uliţ-acu’, cu nişte gîşte pe car’ să le mîni.

Atunci bunicul s-a ridicat şi el şi m-a tras de mînă lîngă perete, sprijinindu-se. M-am sprijinit şi eu.

— N-ai o ţîgară, dom’ şăf? l-a întrebat ţiganul bătrîn pe bunicul meu imediat ce s-a aşezat iarăşi pe butucul lui.

— Am, a spus bunicul.

Şi a scos un pachet de Mărăşeşti, din care a luat o ţigară şi i-a dat-o ţiganului bătrîn. Apoi şi-a vîrît şi el una între buze. Bunicul meu nu fuma. Adică fuma tare rar, mai bine zis. Dar avea la el un pachet de Mărăşeşti, din care mai trăgea cîte-o ţigară. Cînd era cazul. Şi nu era, aşa cum spuneam, de prea multe ori cazul. Pe urmă, după ce i-a dat ţigară celui care stătea pe butuc, a scos şi un pachet de chibrituri din buzunar, şi-a aprins Mărăşeştiul lui, apoi a dus chibritul aprins către Mărăşeştiul ţiganului bătrîn. Şi au început să fumeze.

— Da’ ce-i acolo? a întrebat bunicul arătînd spre curtea vecină.

De-acolo se auzeau plesnituri de bici şi urletele celui biciuit.

— N-apoi, d-ale noastre, a spus ţiganul bătrîn.

M-am aplecat puţin şi m-am uitat iarăşi în curtea vecină. Ăla căzut continua să-şi ia bice pe spate şi urla.

— Nu-i treaba mea, a continuat el. Neamurile lui îl caftesc. Dacă-i prost, aşea-i trebe, a mai spus.

Bunicul mi-a tras capul lîngă el.

— Ce faci? N-ai la ce altceva să te uiţi? Uită-te la porc, mi-a zis.

M-am uitat la porc. Ăsta venise lîngă ţiganul bătrîn, care i-a dat aşa, din şezut, un picior.

— Hacana, i-a spus porcului şi a scuipat spre el. Hacana-n crucea mă-tii!

Apoi a mai tras un fum de ţigară, iar porcul s-a îndepărtat.

— Da’ ce s-a întîmplat? a insistat bunicul.

— Dacă-i gagiu, a spus ţiganul bătrîn. Îi copilu’ aici-şa, dom’ şăf, nu-ţi pot zîce. A fo’ judecat.

— Zi, a spus bunicul. Că copilu-i mare.

— N-apoi, ce să zîc. Dacă nu şi-a ţinut belengheru-acasă! I-a fo’ dă mingeac şi s-a dus gagiu’ la cordit.

— Aha, a făcut bunicul, iar eu n-am înţeles nimic. Şi l-au

judecat, aşa? N-are voie omul să i se facă poftă de...

Şi a făcut aşa, un semn.

— N-apoi, are! a spus ţiganul bătrîn. Da’ nu cu fumei măritate d-a’ noastre...

— Aha, a spus bunicul, iar eu am început să înţeleg vag cum stă treaba. Şi l-au prins?

— Mai rău, a zis ţiganul bătrîn. Dacă-i prost! S-a matolit cu cîteva sticle de mol şi s-apucat să zîcă. Cică-i una de şap’şpe ani, n-a zîs care. N-apoi, şi noi avem patru fumei măritate de şap’şpe ani, atîta tot. Ale’ patru d-acolo.

Ţiganul a arătat cu degetul. Bunicul s-a aplecat în faţă. M-am aplecat şi eu. În cadrul uşii erau patru femei, într-adevăr, care se uitau la cel de pe jos. Nu plîngeau, nu erau speriate. Doar stăteau aşa. Iar cel de pe jos nu mai urla, doar era întins acolo şi se vedea, chiar de la distanţă, că-i plin de sînge.

— Nici una n-a zîs că ea-i. Ş-acu-l bat neamurile fumeilor şi neamurile lui să zîcă el. Nu zîce, nu-ş’ dă ce. Io-aş zîce, că doară n-o s-apăr mingeacu’ pă pielea mea. Da’ el îi prost. Îl bat pînă zîce.

— Şi dacă nu spune, ce păţeşte? Cît îl bat?

— Pînă zîce.

— Apoi, şi dacă nu zice? Îl bat pînă-l omoară...

— N-apoi, năcazul lui. Dacă-i prost şi nu zîce.

— Şi ea ce-ar păţi dacă s-ar afla cine-i?

— N-apoi! a făcut ţiganul bătrîn şi a dat din mînă. Eh, a mai zis el. Noi avem o lege. O spînzură bărba-su cu mîna lui.

— Aha, a făcut bunicul.

— Nu-i treaba noastră, a spus ţiganul bătrîn şi a aruncat Mărăşeştiul, călcîndu-l apoi cu pantoful lui rupt. Da’ nici nu poţi să ieşi acuma cu gîştele.

A plescăit ţiganul bătrîn şi a dat din cap.

— Nu-ş’ de ce dracu’ nu zîce. Da’ nu-i treaba noastră, nu?

— Nu, a acceptat bunicul meu.

— Noi trebe să rezolvăm cu gîştele ale’ două.

— Păi, a spus bunicul, eu îţi zic aşa: îl trimiţi pe băiatul tău să-mi lucreze-n cîmp două zile de fiecare gîscă. La cartofi.

Ţiganul bătrîn şi-a luat iarăşi pălăria în mînă. S-a scărpinat în cap.

— Îi leneş...

— Leneş-neleneş, eu spun c-aşa ne împăcăm, a dat din umeri bunicul meu.

— Patru zile? a întrebat ţiganul.

— Da.

— Mai ai o ţigară?

Bunicul a scos iarăşi pachetul de Mărăşeşti. A luat o ţigară şi i-a întins-o ţiganului bătrîn. Apoi şi-a scos din buzunar şi pachetul de chibrituri, a aprins un băţ şi l-a apropiat de ţigara dintre buzele celuilalt.

Eu m-am aplecat iarăşi în faţă. Ăia doi vînjoşi l-au ridicat pe ţiganul căzut la pămînt. Acum îl tîrau spre casă. L-au aşezat lîngă perete, în picioare. Dar ţiganul a alunecat şi a căzut în fund. Apoi a căzut în lateral, ştergînd peretele, lîngă picioarele celor patru femei care stăteau în cadrul uşii. Unul dintre ţiganii vînjoşi i-a ars celui căzut un picior în burtă, iar celălalt l-a lovit cu sete în plină figură. Am închis o clipă ochii, aşteptînd să aud ţipetele ăluia, dar n-am auzit nimic. Apoi i-am deschis şi am văzut că primul ţigan vînjos, cel care-l lovise cu piciorul în burtă, a scos un cuţit şi le-a zis ceva femeilor, plimbînd cuţitul prin faţa lor. Ele s-au speriat şi s-au ferit puţin, dar n-au răspuns nimic. Apoi, ţiganul vînjos a aruncat cuţitul în aer şi l-a prins tot de mîner, dar invers, cu lama în jos. Şi s-a aplecat spre ţiganul căzut la picioarele femeilor.

— Nu te uita încolo, mi-a zis bunicul! Ce naiba faci? Uite porcul ăsta ce prost e.

M-a tras de haină spre el. Porcul se trîntise lîngă butucul răsturnat şi acum se freca de el cu spatele. Eu eram cam speriat şi nu m-am distrat deloc privindu-l. Dar l-am privit în continuare, în tăcere, pentru că bunicul meu nu mă lăsa să mă uit spre curtea vecină.

Ţiganul bătrîn n-a mai zis nimic. Şi-a fumat Mărăşeştiul privind în pămînt. Doar din cînd în cînd mai plescăia aşa, printre buze, şi mai scuipa. La un moment dat, a început să tuşească horcăit şi eu m-am uitat la el. Îi juca mărul lui Adam într-un mod ciudat, pleca în sus pe gît, revenea, pleca iar în timp ce tuşea. De parcă era o bilă care-i aluneca sub pielea bătrînă: sus-jos-sus-jos. Parcă era ceva viu, de fapt. Un şoarece prins sub covor. Şi, după ce a terminat de tuşit, i-a mai cerut bunicului o ţigară, iar el i-a mai dat una, făcînd exact aceleaşi gesturi ca mai înainte. Şi ţiganul bătrîn şi-a fumat şi a treia ţigară în tăcere. Doar din cînd în cînd mai întorcea capul şi privea spre curtea cealaltă. Apoi, după ce a aruncat mucul celei de-a treia ţigări, s-a ridicat şi i-a spus bunicului meu:

— Cre-că poţi să pleci, dom’ şăf. Hai să-ţi dau gîştele.

S-a ridicat, iar bunicul l-a urmat spre coteţ. Am vrut să vin şi eu. Dar bunicul meu m-a oprit cu mîna.

— Tu stai aici, mi-a spus. Stai cu porcul, că vin imediat.

Numai că porcul dispăruse undeva. Uşa de la casă era larg deschisă şi am bănuit că porcul intrase în casă, pentru că în altă parte nu avea unde să fie. Şi-atunci, am făcut un pas, îndepărtîndu-mă de perete, şi m-am uitat în curtea vecină.

Acolo nu mai era însă nimeni. Cel puţin, nu în picioare. Era doar ţiganul bătut, atît. Stătea lungit în faţa uşii. Ceilalţi plecaseră. Am făcut cîţiva paşi, apropiindu-mă de gardul spre curtea vecină. Ţiganul bătut era plin de sînge pe faţă, acum vedeam clar. Şi nu numai pe faţă. De la jumătate în sus era brăzdat tot cu linii roşii, avea sînge închegat pe tot corpul. Unul dintre picioare îi era vîrît sub el, cumva nefiresc. Şi stătea singur acolo, aşa, nemişcat. Mai atent nu l-am putut privi, pentru că gîştele găgăiau mînate de bunicul meu, iar el a strigat:

— Ce naiba faci acolo!? Ţi-am zis să rămîi cu porcul lîngă casă.

— Da’ porcul nu mai e, i-am spus.

Bunicul s-a uitat şi a văzut şi el că porcul nu mai era în curte. În spatele bunicului venea şi ţiganul bătrîn. Bunicul ţinea o vargă în mînă şi mîna gîştele, iar alea găgăiau şi nu se-ncolonau cuminţi spre ieşirea din curte. Aşa că m-am dus într-o parte şi mi-am ajutat bunicul să le mîne cum trebuie.

— Lasă c-o să vezi tu ce palme-ţi ard la cur că nu m-asculţi, mi-a spus el.

Ţiganul bătrîn a deschis poarta şi gîştele au ieşit în stradă. Am ieşit şi eu după ele, iar bunicul s-a oprit acolo, în faţa porţii, şi i-a strîns mîna ţiganului bătrîn.

— Rămîne aşa, pe patru zile, cum ne-am înţeles, a spus bunicul.

Ţiganul bătrîn a dat din cap că da.

— Îmi pare rău, dom’ şăf, i-a zis. Să nu te superi, că nu ştiam că-i a’ tale.

— Lasă, că nu-i chiar de supărare, a spus bunicul. Uităm.

— N-apoi, să trăieşti, dom’ şăf, a spus atunci ţiganul bătrîn.

Bunicul l-a salutat ducînd două degete la tîmplă, apoi a început să mîne cele cinci gîşte pe stradă. Am mers tăcut şi eu, în lateral, cînd într-o parte, cînd în alta, ca să n-o ia gîştele noastre aiurea. Apoi am ieşit din zona ţigănească, iar în faţa noastră a apărut

turnul de apă. Şi-abia atunci bunicul meu mi-a vorbit.

— Ce-i, mă mormolocule? mi-a zis.

Aşa-i plăcea lui să-mi spună, mormolocule.

Cu mai mulţi kilometri în urmă

Mă întorsesem de la Londra cu un avion care întîrziase două ore. Pierdusem legătura, iar următorul era către seară. Compania şi-a cerut scuze şi mi-a oferit un sandvici, dar eu n-am avut deloc chef să mănînc. Şi-am căutat alt mijloc de-a ajunge acasă.

Şoferul pe care l-am găsit încărca acum nişte cărţi în dubiţa lui.

— Am de încărcat nişte cărţi, mi-a zis încă de cînd am bătut palma.

Iar eu l-am ajutat să le încarce, pentru că urma să mă ducă atîta drum pe o sumă de mizerie. Oricum, şi maşina lui era o mizerie, avea vreo douăzeci de ani, dar nu găsisem alt şofer.

— Lucrez pentru o editură, mi-a mai spus, în timp ce eu culegeam de pe jos cîteva cărţi din pachetul care mi se rupsese în mînă.

Cărţile pe care le încărcam trebuiau distribuite.

— Aşa facem, le ducem noi cu dubiţele. N-ai reţele de distribuţie, doar asta de stat. Şi-i un haos... Bine, mai apelezi din cînd în cînd şi la ei, că n-ai ce face. Da’ măcar în oraşele mai mari să umplem noi golurile pe care ei le lasă-n librării. Sînt proşti, dă-i dracu’. Eu ştiu aşa: unele cărţi se vînd, altele nu, da’ eu tot trebuie să le distribui, nu?

Am dat din cap că da, sigur, cărţile trebuie distribuite fie că se vînd sau nu, iar şoferul a părut mulţumit, deşi, la drept vorbind, eu habar n-aveam cum stă treaba cu distribuţia cărţilor.

— Mai fac un bacşiş, mi-a zis cînd am pornit la drum. Şi a arătat spre mine. Că, dacă n-am face cîte un bacşiş, am muri de foame, zău dacă nu.

Avea cam o sută douăzeci de kilograme, era greu să ţi-l imaginezi murind de foame, dar se vede treaba că-i mergea afacerea cu bacşişurile, deşi lua puţin pentru un drum de patru sute de kilometri. Oricum, după ce-a zis asta, cumva scuzîndu-se că trebuie totuşi să-mi ia bani, s-a aplecat spre un difuzor, un aparat pe care-l avea lîngă volan, în stînga, iar de-acolo s-au auzit nişte pîrîituri. Apoi s-a auzit şi-o voce printre pîrîituri, o voce care spunea exact aşa:

— Colegu’, ai un radar la Urziceni, într-o Dacie roşie.

După care tot din difuzor s-a auzit o altă voce, mai piţigăiată:

— Mersi, colegu’. Futu-le muma-n cur, că nu se mai satură!

— Ce să-i faci, colegu’, s-a auzit din nou prima voce, tot miliţieni, dă-i dracu’...

Apoi, printre pîrîituri, am desluşit un hohot.

— Proşti de bubuie.

Şoferul meu a început şi el să rîdă şi mi-a făcut cu ochiul.

— Nişte colegi, mi-a explicat el. Tirişti. E-o frecvenţă a tiriştilor pe care mi-am instalat-o şi eu.

Am dat din cap lămurit. Şi am tăcut. Şoferul a ţinut însă să-mi demonstreze că făcea şi el parte din castă, chiar dacă era la volanul unei dubiţe, şi s-a aplecat, a apăsat pe ceva şi a spus:

— Colegu’, tocmai am plecat din Bucureşti, mă-ndrept spre Urziceni. Am liber pînă acolo?

— Da, colegu’, s-a auzit prima voce, liber. Doar radarul de-acolo. Vezi că e-n Dacie roşie.

— Mersi, colegu’, a spus şoferul, apoi mi-a făcut iarăşi cu ochiul. Putem s-o mînăm, mi s-a adresat de astă dată mie. Facem juma’ de oră pîn’ la Urziceni. Iar dacă vreau, scoatem şi mai puţin. Avem liber, doar aţi auzit.

Am dat iar din cap. Aprobator, fireşte. Şi un minut a fost linişte. Nici vocile din difuzor nu m-au deranjat în minutul ăla. Parcă toţi simţiseră nevoia de linişte pe care o simţeam eu, deşi evident că nu era aşa. Iar după un minut, pentru a sublinia faptul că nu era aşa, şoferul m-a întrebat:

— Şi?

Este posibil să fi părut destul de derutat în faţa unei asemenea întrebări. Şi e posibil ca el să fi sesizat deruta mea, întrucît a plescăit din buze parcă nemulţumit, apoi a continuat:

— Londra. Aţi spus că de-acolo aţi venit. Plouă tare? Aşa am auzit.

— Da, i-am spus.

— Plouă deci?

— Plouă.

A mai plescăit o dată.

— Da’ mai e şi soare din cînd în cînd, nu?

— Îhîm, i-am zis.

Cîteva secunde a părut concentrat exclusiv pe felul în care-i mergea maşina, întrucît tocmai se auzise de la motor un zgomot, o pocnitură. Apoi, pentru că zgomotul nu s-a repetat, s-a liniştit şi s-a

întors iarăşi spre mine.

— Auziţi, da’ de ce circulă ăia invers pe stradă? Adică, ştiţi, chestia cu volanul pe dreapta. Care-i schepsisul?

Nu ştiam care-i schepsisul, aşa că i-am mărturisit ignoranţa mea în chestiune. Şi-am fost puţin jenat cînd i-am observat privirea. Începea să se îndoiască oare că veneam din Londra? Ar fi trebuit să-i povestesc cum mă plimbasem prin Soho ore întregi, prin ploaia aia afurisită, fără să mă intereseze nimic altceva în afara gîndului că sînt în Soho? Cum mîncasem un *sausage of the day* într-un pub kitsch numit Shakespeare’s Head din Fouberts Place, întrebîndu-mă tot timpul de ce naiba urcasem la etajul acela de la a cărui fereastră privea spre stradă un Shakespeare din gips sau din plastic? Cum cumpărasem din Covent Garden tricoul ăla pe care scria: „Some idiot went to London and all I got was this lousy T-shirt” şi cum, mai apoi, l-am aruncat într-un coş de gunoi din Notting Hill Gate, pentru că mi-am dat seama că nu-l pot dărui nimănui, de fapt? Aş fi putut să-i povestesc toate astea. Şi-aş mai fi putut să-i spun şi cum m-am oprit în faţa unei tonete cu suveniruri din Piccadilly Circus, unde-am văzut nişte globuri dintr-acelea pe care cînd le întorci se umplu de ninsoare. Şi am vrut să cumpăr unul, pentru că logodnica mea colecţiona globuri cu nume de oraşe străine. Înainte de a-l cumpăra însă, am căutat din priviri o cabină dintr-aia telefonică, roşie, mi-a venit s-o sun, pentru a o întreba dacă vrea glob cu Tower Bridge sau cu Big Ben, apoi am zîmbit şi le-am cumpărat pe amîndouă, deşi niciodată logodnica mea nu voia două globuri din acelaşi oraş. Însă, pentru că-şi dorise de mult să viziteze Londra, iar în momentul acela eu mă aflam acolo, mi-am zis că pot să iau şi două. Şi trei chiar, şi patru. Dar m-am oprit la două, nu din zgîrcenie, ci pentru că la acea tonetă nu aveau globuri şi cu alte atracţii turistice. Aş fi putut chiar să-l rog pe şofer să oprească, să mă duc în spatele dubiţei, să scot geamantanul, să-l desfac şi să iau de-acolo cele două globuri. Şi nu numai globurile, aş fi putut să-i arăt şi alte lucruri luate din Londra, lucruri pe care le înghesuisem în geamantan. Însă, pînă la urmă, după cîteva momente de ezitare, n-am simţit că trebuie să fac asta.

— Colegu’, vine cineva dinspre Bîrlad spre Buzău? E vreun radar?

N-am recunoscut vocea, era altcineva, un tirist care pînă atunci nu vorbise în difuzorul şoferului meu. Însă, chiar şi fără s-o recunosc, vocea aceea m-a făcut brusc să conştientizez că trecuse o

bună bucată de vreme de cînd şoferul nu-mi mai vorbise. Poate pentru că se îndoia că vin chiar din Londra ori poate că simţise că am nevoie de linişte. Abia atunci însă s-a aplecat şi l-am auzit din nou vorbind.

— Nu, colegu’, eu am trecut de Buzău de multişor şi mai am vreo cincizeci de kilometri pînă-n Bîrlad. Pîn-aici e liber, nimic. M-ar interesa şi pe mine mai departe. E cineva?

— I-a luat dracu’ pe toţi, a zis vocea din difuzor şi a hohotit.

— Ia vezi cum vorbeşti, colegu’, s-a auzit atunci o altă voce. Ce, bă, dacă voi aveţi drum spre Bîrlad, trebuie să aibă toţi?

Am recunoscut vocea. Era cea de-a doua care vorbise în difuzor, cea piţigăiată.

— Colegu’, a intervenit cealaltă voce, eu abia ies din Bîrlad spre Buzău. Aşa c-ai greşit cu mine.

— Eu mai am cincizeci de kilometri pînă-n Bîrlad, a spus şoferul meu.

— Hai, colegu’, că-s băiat bun. Ai liber pînă-n Bîrlad, du-te dracu’! Amîndoi aveţi liber. Nici picior de miliţian.

— Mersi, colegu’, a spus şoferul meu. O forjez! Că mor de cîtă treabă am în Iaşi...

— Mergi pîn’ la Iaşi, colegu’? s-a auzit cealaltă voce, cea nepiţigăiată.

— Da’ pînă unde? E joi, dă-o-n mă-sa. Nu ştii că joi merg la Iaşi? Cărţi, cărţi, în mă-sa.

— Muma-n cur de cărţi, colegu’, a ieşit din difuzor vocea piţigăiată. Cine dracu’ mai citeşte?

— Citeşte, citeşte... Ce, crezi că toţi sînt proşti ca tine?

— Că tu eşti al dracu’ de deştept! Bă, dacă le cari nu-nseamnă că şi înţelegi ceva din ele...

A hohotit şi vocea piţigăiată, a hohotit şi şoferul meu, apoi s-a lăsat din nou liniştea. Şi-am observat în liniştea aia privirea cumva încruntată a celui de lîngă mine.

— Aţi dormit, nu glumă, mi-a zis. Cred că sînteţi obosit. E obositoare Londra, nu? Plouă încontinuu...

— Mda, plouă, am mormăit eu.

— Îndată sîntem în Bîrlad, a zis şoferul meu şi a arătat cu degetul în faţă, deşi nu se vedea Bîrladul deloc. Dimpotrivă, se vedea un sat destul de amărît. Dar ne oprim mai întîi, a continuat el, am eu aici un loc cu cafea bună. Şi vreau să mă şi... să-mi fac nevoile.

I-am zîmbit, iar el mi-a făcut cu ochiul. N-aveam nici o problemă că opreşte. Era treaba lui. Oricum, urma să ajung acasă pe după-amiază, ceea ce era bine. Sau era mai bine decît să ajung pe seară, aşa cum ar fi trebuit să ajung dacă mîncam sandviciul companiei de aviaţie şi luam avionul spre casă.

Am băut cafeaua şi am fumat trei ţigări în timp ce şoferul s-a dus la toaletă. Apoi s-a întors şi nu mai părea să se uite urît la mine. Am gîndit că nici nu fusese supărat, doar avusese stomacul deranjat, de aceea se uitase urît mai înainte. Sau poate doar mi se păruse, nu ştiu. Nimeni n-ar putea să ştie, de fapt, aşa ceva. O privire poate spune multe, foarte multe. Dar poate şi păcăli.

— Tu nu vrei? m-a luat şoferul, destul de vesel, la per tu.

— Ce?

— Să te duci la budă, ce!? a zis cumva intrigat. Crezi că mai opresc? Pe bune, acum. Du-te şi fă-ţi nevoile, că eu nu mai opresc.

Am aruncat paharul de plastic într-un coş de gunoi şi m-am dus la toaletă. Nu-mi prea trebuia, dar mă speriase gîndul că s-ar putea să-mi trebuiască mai tîrziu, iar şoferul părea foarte hotărît.

Era o toaletă mică, un spaţiu de doi pe doi, iar înăuntru se afla îngrijitorul, cu un mop în mînă. Stătea aplecat deasupra budei turceşti şi freca acolo mormăind. Pentru că stăteam în faţa uşii fără să schiţez un gest, s-a enervat.

— M-am săturat, mi-a zis. Nici să-mi fac treaba nu mă lăsaţi! Imediat la pişat, imediat la căcat. Şi nu puteţi să trageţi apa? Trebuie să dau eu căcatul la vale!...

A ieşit, iar eu n-am spus nimic. L-am văzut doar, prin uşa deschisă, cum îşi ia căciula de pe cap cu mîna dreaptă şi-o trînteşte de cotul mîinii stîngi. O dată, de două ori. Apoi l-am şi auzit.

— Da’ cînd vă cer un şfanţ-acolo, nu, că e cam scump. Cam scump, auzi! Crucea mă-sii! Scump! Da’ la mine, că vă dau căcatul la vale pe doi bani, nu vă gîndiţi...

M-am gîndit, aşa că i-am pus în mînă o bancnotă cînd am ieşit. De fapt, n-ar fi trebuit să-i dau nimic, pentru că, după ce-l auzisem, n-am mai simţit nici o nevoie. Şi am şi ieşit foarte repede. Dar mi-a fost milă cumva.

Abia la vreo zece minute de mers cu maşina, timp în care a fluierat o melodie, şoferul şi-a aruncat din nou o privire spre mine.

— Şi nu vrei să-mi zici nimic de Londra, nu? Ce dracu-i pe-acolo? Eu am ieşit o singură dată de cînd s-au deschis graniţele, am fost pîn’ la fraţii moldoveni, am făcut speculă, mi-a zis şi a rînjit

puţin, aşa, din colţul gurii. Omul trebuie să trăiască într-un fel, nu? Altfel moare de foame, nu?

Am dat din cap că da.

— Da’ prin alte părţi ai mai fost?

Am dat iarăşi din cap că da.

— Pe unde?

— Prin mai multe locuri, i-am spus.

— Da’ la Paris?

— Am fost şi la Paris...

A fluierat admirativ şi m-a privit la fel. Aş fi putut să-i povestesc cîte ceva despre Paris. Dar n-am simţit că trebuie.

— Şi? m-a întrebat.

Am dat din cap. De astă dată nu afirmativ, am clătinat doar aşa, din cap, cam fără noimă.

— Nu plouă ca-n Londra, nu?

— Nu, i-am zis. Plouă mai rar.

— Am auzit, a spus el. Da’ în Londra de ce plouă aşa? Ce, e clima de vină?

— Îhîm, am dat eu din cap.

— Da, a zis el. Păi, şi la noi se cam schimbă clima. Din cauză că taie ăştia pădurile.

N-am ştiut dacă trebuie să mai spun ceva, aşa c-am fost iarăşi de-acord cu el printr-o clătinare a capului.

— În Anglia au păduri ăia, nu? a mai zis el.

— Nu ştiu, am dat eu din umeri. În Londra nu-s. Eu am fost numai în Londra.

— Trebuie să aibă păduri, a spus el. Da’ tot îi plouă...

Şi mi-a făcut cu ochiul, iar eu i-am zîmbit.

— Auzi, m-a întrebat imediat, da’ în Londra măcar parcuri trebuie să fie, nu? Mă gîndesc că-s mari, nu?

— Nu prea, i-am zis. De fapt, cred că da, or fi mari. Nu ştiu.

S-a uitat iarăşi neîncrezător, iar eu am simţit din nou că mi-e jenă. Dar ştiam că, dacă încep să-i povestesc despre Green Park, mă va chestiona iarăşi şi iarăşi. Şi-apoi, la drept vorbind, Green Park-ul nici nu mă impresionase prea tare. Chiar mă gîndeam, în timp ce mă plimbam pe-acolo, că, dacă ar fi fost logodnica mea cu mine, aş fi glumit pe seama Green Park-ului. Glumisem în mintea mea, de altfel, spunîndu-mi că eu, cînd ies pe terasa părinţilor mei, cu vedere spre parc, am o deschidere mai frumoasă decît cea la care are acces Regina din Buckingham-ul ei. Apoi gluma mi s-a părut absolut

stupidă, mai ales că lîngă mine coborîseră nişte veveriţe. Şi am stat acolo, cu veveriţele, o vreme, poate o oră sau două. Erau incredibile. Veveriţe mari, brun-argintii, cu o coadă cum văzusem numai în cărţile pentru copii. Altfel decît veveriţele care ne coborau nouă pe terasă, veveriţe maronii, mai mici şi mai sperioase. Logodnica mea îşi dorise de mult să pună mîna pe una, dar, deşi chiar şi în puţinele ei vizite la mine acasă văzuse cîteva pe terasă, coborînd din nucul din faţa casei, nici una nu se lăsase niciodată atinsă. Cele din Green Park însă îţi mîncau din palmă. Iar Regina nici nu ştia, chiar aşa mă gîndisem, nici nu ştia Regina ce norocoasă era că avea asemenea veveriţe. Erau frumoase.

Nici despre Hyde Park nu puteam să-i povestesc şoferului, tot pentru că m-aş fi lungit prea mult. Acolo puteai atinge lebedele. Veneau lîngă tine şi puteai să le mîngîi. Erau atît de calme, încît am stat aşa, între ele, cîteva minute bune, pînă cînd am observat un turist, cu figură de arab, care începuse să mă pozeze acolo, printre lebede. I-am zîmbit, mi-a zîmbit şi el. M-a întrebat de unde sînt, iar eu i-am spus că din România. Nu părea să fi auzit de ţara mea, aşa că m-a întrebat dacă eu am auzit de a lui. Kuweit, mi-a zis. Auzisem destule. I-am zis că am auzit, i-am spus că Saddam Hussein e un porc, iar el a zis că-i de acord, dar nici americanii nu-s cine ştie ce. Şi am fost şi eu de-acord cu el. Apoi s-a mirat totuşi că-i ştiam ţara. Mi-a spus că-i cam cît Hyde Park-ul, dacă nu chiar mai mică, iar eu am zîmbit. A zîmbit şi el şi m-a rugat să-i fac o poză. I-am făcut. Apoi ne-am luat la revedere. Oricum, dacă el spusese că ţara lui e cam cît Hyde Park-ul, atunci însemna că Hyde Park-ul era destul de mare. Aşa am gîndit, revenind la întrebarea pe care mi-o adresase cu destulă vreme în urmă şoferul meu. Dar lui nu i-am mai spus nimic. Nici el nu m-a mai întrebat nimic. Şi nici măcar n-a vorbit prin staţie cu colegii lui decît o singură dată, între Bîrlad şi Vaslui. De fapt, i s-a adresat chiar unui coleg tirist pe care-l depăşise.

— Colegu’, i-a spus în aparat şoferul meu, vezi că tocmai am trecut pe lîngă tine în dubiţa asta albă şi-am văzut că-ţi iese fum de lîngă roata din spate. Trage naibii pe dreapta!

M-am uitat şi eu în urmă şi am văzut, spre spatele tirului, o mică dîră de fum. Nu mi s-a părut cine ştie ce, ba chiar am gîndit c-ar putea fi pur şi simplu fumul din ţeava de eşapament. Şi l-am întrebat pe şoferul meu, căci am simţit nevoia s-o fac, dacă nu cumva a glumit pe seama celuilalt. Iar el m-a privit foarte nedumerit, intrigat.

— Cum dracu’ să glumeşti cu aşa ceva!?

Apoi din staţie s-a auzit:

— Paştele mamii mă-sii! Mersi, colegu’!

După care, din nou, vocea piţigăiată.

— Ce-i, colegu’, i-a explodat cauciucu’?

— Nu, nu. Nu ştiu ce are... A oprit, las’ că rezolvă el. Dar tu ce faci, colegu’, n-ai ajuns?

— Cum s-ajung? Eu nu merg la Iaşi. Merg la Suceava.

— Păi, şi-atunci de ce ai luat-o prin Bîrlad?

— Ei, am avut de lăsat un pachet în Poieni. Noră-mea i-a trimis nişte perdele cuscră-mii. Ce să fac, a trebuit să-i duc perdelele. Băga-i-aş...

— Ce să-i bagi, colegu’? Şi cui, lu’ noră-ta? a izbucnit în rîs şoferul meu.

— Băi, ia vezi... Lu’ cuscră-mea! Dă-o-ncolo cu perdelele ei cu tot.

— Da’ ce, nu te prea înţelegi cu cuscrii, nu?

— Ba cu el mă-nţeleg. E băiat bun, beam cu el în urmă cu ceva timp. Da’ s-a lăsat. Cu ea nu mă-nţeleg, că-i o caţă, dă-o-n mă-sa.

— Da’ de ce nu mai bea, colegu’?

— Cine, cuscră-miu? Ciroză, colegu’. N-o mai duce mult.

— Ei, pizda mă-sii de viaţă, a zis şoferul meu. Apoi a tăcut puţin, a oftat şi a adăugat: Sănătate, colegu’!

— Mersi, colegu’, a răspuns vocea piţigăiată din difuzor. Sănătate şi ţie!

Şi n-au mai conversat. Am aşteptat o vreme, însă din difuzor s-au auzit numai pîrîituri. După cîteva minute, şoferul meu a început să fluiere o melodie. Una destul de tristă, pînă la urmă, deşi o fluiera prost. Dar avea ceva trist în ea, cîteva acorduri, acolo, o făceau aşa, cumva sfîşietoare. Şi, după ce am trecut şi de Vaslui, n-a mai fluierat. A tăcut. Abia cînd mai erau vreo cinşpe kilometri pînă să ajungem, s-a întors iar spre mine.

— Ei, mi-a zis, ieri erai în Londra, azi eşti acasă.

— Da, i-am spus, aşa-i.

— Hmm, a făcut el şi a dat din cap. Măcar aici plouă mai rar, a spus după cîteva secunde.

— Mai plouă şi-aici.

— Da, da-n Londra plouă zilnic, nu?

— Păi, cam plouă, i-am spus.

— Aşa am citit, a zis el.

Apoi am trecut pe lîngă o maşină răsturnată. Avea plafonul zdrobit, toată cabina era turtită. Iar lîngă maşina aceea erau doi poliţişti şi atît. Nimeni altcineva. Probabil fusese şi o salvare cu ceva timp în urmă, dar plecase. Acum erau doar cei doi poliţişti lîngă maşina aceea răsturnată.

— Ai văzut? m-a întrebat şoferul meu. Avea număr de Spania.

N-am zis nimic.

— N-a scăpat nimeni, mi-a spus el. La cum arăta maşina, praf s-au făcut cei dinăuntru. N-au avut nici o şansă, nu crezi?

Am dat din umeri. Credeam. Dar ăla s-a uitat lung la mine, pentru că eu am dat din umeri fără să-i răspund. Probabil îi păream nepăsător. Nu eram, nici n-aveam cum să fiu. Şi n-aveam cum să fiu mai ales pentru că, înainte cu o lună de plecarea la Londra, logodnica mea avusese un accident tot pe drumul ăsta. Venea tot dinspre Bucureşti, unde trebuise să-şi rezolve nişte probleme personale, tocmai pentru că urma să plecăm apoi la Londra împreună. Şi maşina ei se răsturnase, la fel ca maşina aceea cu număr spaniol, iar ea, logodnica mea, n-avusese, într-adevăr, nici o şansă. Doar că asta nu se întîmplase aici, ci undeva mai în urmă, cu mai mulţi kilometri în urmă. Iar eu încercasem să nu recunosc locul acela cînd trecuserăm pe lîngă el, încercasem să mă gîndesc la cu totul altceva. Şi, pînă să văd maşina asta cu număr de Spania, reuşisem într-o bună măsură. Doar că mintea nu poate fi controlată la fel ca un computer. Am văzut cîndva un documentar în care se făceau asemănări între creier şi computer. Şi erau multe. Erau date însă şi multe diferenţe. Printre care şi aceea că, dacă în privinţa calculatorului informaţia e accesată printr-o adresă, ceea ce-ţi oferă ţie controlul, în ceea ce priveşte creierul, informaţia se accesează prin conţinut. Ca şi cum ai căuta un cuvînt pe net şi ţi se deschid pagini ce conţin acel cuvînt, dar informaţia generală e despre cu totul altceva. Ca şi cum ai tasta cuvîntul „dragoste”, de exemplu, şi ţi s-ar deschide o pagină despre grădinărit, iar tu ai ajuns acolo pentru că într-un loc se spune ceva de genul: „grădinarul îşi îngrijeşte castraveţii cu dragoste”. Mă rog, chestii dintr-astea.

L-am privit pe şofer. Era încruntat, nepăsarea mea îl enervase probabil. Şi am simţit nevoia să-i vorbesc, trebuia să-i spun ceva.

— Auziţi, i-am zis, sînt curios: de unde aveţi aparatul ăsta? şi am arătat cu degetul spre aparatul din stînga volanului.

A ridicat mîna dreaptă de pe volan, a fluturat-o prin aer în semn de lehamite. Sau de indiferenţă. Şi a continuat să conducă fără să-şi întoarcă privirea de la drum. Iar eu m-am gîndit la un mod de a-l face să reia conversaţia cu mine, dar nu mi-a venit nimic inteligent în minte. Şi-apoi, după cîteva minute, am renunţat la intenţia de a-l mai împăca pe şofer. Nici nu avea prea mare importanţă, mai era foarte puţin pînă acasă. Deja se vedea, în depărtare, oraşul.

Lună plină

În lateral era o barcă Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă. Eu habar n-aveam asta, adevărul e că nici nu mă pricepeam prea mult la pescuit, dar prietenul meu cel mai bun mi-a explicat că aşa stau lucrurile şi că le ştie chiar de la primarul comunei, care ne înlesnise nouă intrarea în acest sector al lacului şi care era proprietarul bărcii. Numai că barca n-ar fi trebuit să ne intereseze în nici un fel, întrucît n-aveam de gînd să pornim la pescuit pe lac, urma să dăm de la mal, chiar de-acolo, de lîngă barcă.

— O să faci muşchi la cîţi crapi o să ridici din apă, mi-a spus prietenul meu.

Nu ştiam mai nimic despre pescuit, dar nu ştia nici el foarte multe. Pentru amîndoi, experienţa de pescari se consumase în copilărie. Eu îi povestisem în tren, pe drumul de venire încoace, înspre lac, cum pescuisem multă vreme cu un băţ de sînger cules de mine însumi dintr-o lizieră de lîngă satul în care crescusem. Era liziera din jurul turnului de apă, un loc misterios din satul în care copilărisem, dar asta nu i-am mai povestit, pentru că-i povestisem altă dată. El se lăudase, în schimb, cu băţul lui chinezesc de bambus, primit cadou cînd împlinise şapte ani. Însoţitorul nostru fusese tăcut. Nu povestise nimic pe drum, dar era singurul care se pricepea totuşi la pescuit, cel puţin aşa-mi spusese prietenul meu. Ne ascultase doar, pe toată durata drumului cu trenul, privind pe geam.

Eu îl întîlneam prima dată, deşi-l cunoşteam de o bună bucată de vreme. Adică îl ştiam de la televizor. Era actor într-unul din cele două sitcomuri la care prietenul meu cel mai bun scria, de ceva vreme, în paralel. Adică în sitcomul cu ăla nebun – aşa-i ziceam prietenului meu de fiecare dată cînd venea vorba, vrînd să-i arăt că n-am reţinut nicicînd titlul serialului. Celuilalt serial îi ziceam, tot din aceleaşi motive, sitcomul cu familia ţicnită. Mă rog, de cînd devenise, cumva din întîmplare, scenarist de televiziune, prietenul meu cel mai bun umbla puţin cu nasul pe sus, iar mie-mi făcea plăcere să-ncerc să i-l scurtez, deşi nu ştiu dacă trebuia neapărat să fac aşa ceva. Oricum, lucrurile astea n-au prea mare importanţă.

Actorul care ne însoţea acum, la pescuit, era chiar nebunul din primul sitcom. Şi nu era nebun, de fapt, adică nu actorul, dar nici personajul, însă aşa-mi plăcea mie să-i zic. Altfel, ideea prietenului

meu fusese destul de ingenioasă. Serialul urmărea viaţa unui tip de doi bani, un ratat total, care trăia din înmormîntări. Adică urmărea anunţurile mortuare din ziare, mergea la data şi ora anunţate acolo şi, după ce culegea informaţii despre mort, se dădea prieten al decedatului. Şi avea o frază laitmotiv, după care eu, asta trebuie s-o recunosc, eram înnebunit. Bun, nu numai de frază, ci şi de gestul actorului, care punea mîna, aşa, pe spatele vreunui membru al familiei îndurerate şi spunea grav: „Creştinismul nu ne oferă un mijloc miraculos de a scăpa de suferinţă, ci ne pune la îndemînă miraculosul mijloc de a o îndura”. Protagonistul punea deci mîna pe umărul unui membru al familiei, zicea grav asta, iar membrul familiei se înduioşa şi îi mulţumea protagonistului, care apoi se îmbuiba la praznice. Bine, gaguri peste gaguri, uneori, el nimerea la o înmormîntare de evrei şi spunea fraza asta şi era luat la şuturi, alteori se certa cu vreun ateu, mă rog, tot felul de situaţii. Oricum, ăsta ar fi doar *logline*-ul sitcomului, situaţiile erau mult mai complicate, protagonistul intra deseori într-un carambol de întîmplări din care nu mai găsea cum să iasă. Comic. Îmi plăcea mai mult serialul ăsta. Şi, pe lîngă toate, mai avea o chestie: protagonistul nu ajungea numai la praznice, pentru a se îmbuiba. Participa, fireşte, înainte de praznic, şi la înmormîntarea propriu-zisă, iar aici o făcea într-un mod sfîşietor, îmi amintea teribil de Chaplin, deşi nu mai ştiu din care film. Se apropia de mormînt timid, se băga mai în faţă şi începea să plîngă. Şi plîngea aşa, fără nici un cuvînt, plîngea sincer, cel puţin asta arăta actorul care juca rolul, sincer şi sfîşietor. Acum, dacă stau şi privesc cum am povestit lucrurile, ar cam părea că filmul la care scria prietenul meu era de-a dreptul o dramă. Nu, nu era. Era foarte comic, ba chiar şi la plînsul protagonistului se rîdea în hohote, pentru că telespectatorii ştiau că ăla plînge de formă, aşa, doar ca să se bage în seamă, ca să fie mai credibil, şi asta era amuzant. Oricum, ideea de a face un serial de comedie pe seama înmormîntărilor şi a praznicelor era una originală, asta le plăcuse şi şefilor postului TV. Iar actorul principal, cel care ne însoţea acum la pescuit, era chiar bun, foarte inspirat ales, pentru că avea o faţă dintr-aceea expresivă, era de-ajuns să-l urmăreşti pe el şi să-ţi placă show-ul.

Ne aflam deci, în fine, pe malul lacului, stăteam toţi trei uitîndu-ne la lansete şi nu prindeam nimic. Prietenul meu scenarist a început să-mi vorbească despre barca Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă, s-o laude, dar nu pentru că ştia el ceva despre barca

asta, ci pentru că i-o lăudase cumnatul său, primar în satul ăsta, iar acum, nu ştiu de ce, simţea nevoia s-o laude şi el. Şi atunci a intervenit actorul.

— Barca nu prea contează, i-a zis prietenului meu. Trebuie să ştii cînd şi unde trage peştele, asta-i mai important. Şi-apoi, cu asta e de mers în deltă, nu aici, pe lac.

— Şi-aici trage? a-ntrebat prietenul meu.

— Trage şi pe lac, i-a răspuns ăla. Dar ce nevoie ai de barcă pe lacul ăsta? Nu poţi sta frumos pe mal, aici? Lanseta-i tot lansetă.

— Nu, nu, ai înţeles aiurea. Peştele, întrebam. Trage aici?

Stăteam deja de vreo două ore şi nimic. Întrebarea mi se părea stupidă. La fel i s-a părut şi actorului, pentru că l-a privit nu ştiu cum pe prietenul meu.

— Se vede că nu, i-a zis.

— Păi, cumnatu-miu, primarul, mi-a zis că muşcă de nu se poate.

— Poate din barcă, a dat din cap actorul.

— Dar tocmai spuneai că nu contează barca!

— Nu contează tipul de barcă, a dat el iarăşi din cap.

— Nu, nu aşa ziceai. Spuneai că nici nu-i vezi rostul aici, pe lac.

— Mda, a mormăit celălalt. Aşa, în principiu, nu-i văd rostul. Dar poate, dacă mergi în larg, prinzi totuşi ceva.

Mă plictiseam de moarte. Cam aşa fuseseră toate discuţiile în ultimele două ore. După ce ne-am deschis cortul, am venit aici, la mal, ne-am entuziasmat puţin de peisaj, am instalat lansetele, apoi ne-am apucat de plictiseală. Discuţii idioate de-a dreptul. N-aveam nici un chef de pescuit. Venisem aici cu gîndul la o escapadă mai degrabă bahică, adusesem carne pentru grătar, bere, whisky, brînză, roşii, prietenul meu îndesase patru caserole de mici într-o ladă frigorifică, adusese la rîndu-i whisky, iar celălalt... Despre celălalt nu ştiam ce adusese. Celălalt părea că venise chiar pentru pescuit. Iar eu nu îndrăzneam să-i propun să trecem la activităţi mai plăcute, încercasem să-l fac pe prietenul meu scenarist să-i spună, dar nici ăsta nu prea voia. „Lasă-l să-şi facă damblaua vreo două-trei ore”, îmi răspunsese.

Acum trecuseră mai bine de două ore, damblaua ăluia ar fi trebuit să se consume. Şi m-am uitat la ceas la finele discuţiei despre barcă, apoi m-am uitat la prietenul meu şi am dat aşa, din sprîncene. El a dat din umeri. Celălalt îşi privea concentrat lanseta. Eu am zis

atunci, destul de iritat:

— Dar nu putem să stăm la cort? Lăsăm lansetele aici, mîncăm un grătărel, bem nişte bere sau whisky...

Amîndoi ne-am uitat la actor. Ăla nu s-a mişcat. Privea în continuare spre lansetă. Apoi, după cîteva secunde bune, a întors capul spre noi.

— Adevăru-i, ne-a zis, că n-ar strica. Eu mă gîndeam cînd m-aţi invitat, a spus el, că pescuitul e aşa, un pretext. Nici nu prea aveam chef, să vă spun drept, să stau la baltă. N-am mai fost la pescuit de vreo cinci ani, am uitat destule. Voiam mai mult o ieşire.

Se înserase de multă vreme, era aproape de miezul nopţii şi noi eram destul de beţi. Goliserăm cîteva sticle de bere şi începuserăm chiar şi a doua sticlă de whisky. Ne bălăceam în apă în alt loc decît cel în care ne uitaserăm lansetele, urlam, ne purtam ca-n alte vremuri. Şi-apoi, între urletele noastre vesele, s-a auzit un urlet mai altfel, îi aparţinea actorului. Şi după urlet au venit cîteva înjurături.

— M-am tăiat, a zis el după ce a terminat şi cu înjurăturile. Am călcat în ceva ascuţit, naiba ştie-n ce.

Am ieşit toţi trei din apă, clătinîndu-ne bine, sprijinindu-l pe actor. Cum am ajuns la mal, el s-a trîntit la pămînt şi ne-a arătat piciorul. În prima clipă, nimic. Apoi, deodată, în lumina lunii, piciorul s-a înroşit. Din mai multe direcţii, aşa mi se părea. A început să ţîşnească sînge şi din talpă, dar şi de pe laba piciorului, şi-atunci am urmărit atent, cît puteam de atent, cum se tăiase. Culoarea roşie era mai intensă pe o lungime de vreo şapte-zece centimetri, care se întindea pînă pe talpă, şi-atunci mi-am zis că s-a tăiat bine-al naibii.

L-am sprijinit pînă în faţa cortului. Nu ne trecuse prin cap să luăm bandaj cu noi, aşa că prietenul meu scenarist a venit repede cu o soluţie. Şi-a luat tricoul curat din geantă, l-a rupt şi a făcut un soi de bandaj, o fîşie. A luat apoi altă bucată din tricou, una mai mică, şi a întins-o spre mine.

— Bagă nişte whisky, şamane, mi-a zis.

Nu-mi prea venea să stric J&B-ul aşa, dar altă soluţie n-aveam. Aşa că am turnat, asta era. Prietenul meu a început să-i tamponeze celuilalt piciorul. Actorul a icnit cumva, i-au dat lacrimile. Dar a strîns din dinţi.

— Cre-că doare-al naibii, şamane, i-a zis prietenul meu. Urlă,

dacă-ţi vine.

Ăla strîngea doar din dinţi. Îi curgeau lacrimile pe obraz. Şi, cu dinţii strînşi, a zis aşa:

— Bă, să nu credeţi că plîng, ce mama naibii! I-o reacţie la durere, adică îmi curg singure lacrimile, n-am ce face.

— Nu, i-am spus, stai liniştit. Ştiu cum e.

Ăsta, prietenul meu, continua să-l tamponeze pe picior cu bucata aia de tricou.

— Şi dacă plîngi ce? l-a întrebat aşa, într-o doară.

Dar eu mi-am dat seama fix în clipa aia că nu-l întreabă numai aşa, într-o doară. Că-i chiar foarte curios. Mi-am dat seama de asta pentru că mi-am amintit, aşa beat cum eram, de-o discuţie mai veche cu prietenul meu, din urmă cu vreo lună, care-l privea pe actor. Numai că nu m-am gîndit foarte mult la discuţia aia, pentru că eram atent la felul cum curăţa rana prietenul meu şi la ce zicea ălălalt. Şi el zicea aşa:

— Bă, dacă şi la căcaturi dintr-astea ar plînge un bărbat, atunci nu s-ar chema bărbat.

Le zicea printre dinţi, aşa, abia înţelegeam. Pentru că, pe deasupra, mai era şi beat.

— Adică ce, un bărbat nu plînge niciodată? nu s-a lăsat prietenul meu.

— N-ar trebui, a dat din cap celălalt. Auzi, a adăugat după o pauză în care a strîns iarăşi tare din dinţi, crezi că era ruginită chestia-n care-am călcat?

— Gata, a zis prietenul meu şi s-a ridicat.

A luat fîşia aia mai lungă de tricou şi a rupt-o puţin în două, de-a lungul, la unul dintre capete. A tras cu dinţii de ea. Apoi a scuipat nişte scame.

— Cre-că da, şamane. Da’ lasă că mîine oricum plecăm. Te duci la un medic, ca să nu se infecteze.

— Da, a zis ăla.

— Ia şi trage un gît de whisky, i-a întins prietenul meu sticla.

Ăla a luat-o şi a băut din ea. Între timp, prietenul meu s-a aplecat iar şi a început să-i înfăşoare piciorul cu bucata de tricou. Dup-aia a legat-o.

— Gata, şamane. Eşti ca nou, i-a zis. Dă şi mie.

A întins mîna după sticla de whisky, a băut şi el.

— Pfu, a spus pe urmă, se-ntîmplă şi tîmpenii dintr-astea.

— Îhîm, a dat şi ălălalt din cap.

Sticla s-a îndreptat spre mine, dar am refuzat-o. Mă uitam la lună de cîteva clipe, era o lună plină şi eu încercam să-l ghicesc pe ăla care stă cu o lopată în mînă acolo, pe lună. Aşa-mi zicea bunică-mea în copilărie: „Vezi, dacă te uiţi bine, e acolo umbra unuia care stă cu o lopată-n mînă. Cară gunoi ca să-ngraşe pămîntul”. Normal că era o tîmpenie, numai că atunci crezusem tîmpenia şi rămăsesem cu asta, cu privitul la lună, încă din copilărie. Îl tot căutam pe omul cu lopata de fiecare dată cînd mă trezeam cu luna-n faţa ochilor, ceea ce se întîmpla rar în oraş.

Undeva se auzea un guguştiuc, luna era mare şi albă, apa clipocea, iar mie mi s-a făcut să nu mai stau lîngă ăştia doi, să mă ridic şi să mă duc undeva singur, nu ştiu de ce. Eram beat, de-aia. Sau poate din alt motiv. Le-am zis:

— Eu mă duc să mă uit la lac.

Suna ca naiba, dar nu-mi venise nimic altceva. Aşa că m-am ridicat şi m-am îndepărtat de cort. Mă tot uitam la lună, umbra ăluia cu lopata nu se materializa deloc, iar pe mine mă ameţea să merg cu capul în sus, aşa. Cînd am ajuns lîngă lac, m-am aşezat cu grijă şi-am început să arunc cu pietricele. Una dintre ele a lovit barca. Asta era cumva ascunsă-n întuneric, lumina lunii nu cădea asupra ei din cauza unei sălcii, dar cînd am auzit zgomotul, mi-am dat seama că acolo-i barca. Şi, după ce m-am concentrat puţin, am şi văzut-o în întunericul ăla. M-am ridicat şi am tras de sfoara groasă cu care era legată. M-am chinuit cîteva momente pînă să desfac nodul, nu ştiu cum am reuşit, dar pînă la urmă m-am văzut acolo, în barcă, şi m-a apucat aşa, un soi de entuziasm. Nu aveam cum să pornesc motorul, însă barca avea şi vîsle, aşa că le-am fixat şi, după ce m-am învîrtit cîteva clipe în loc, am început să mă îndepărtez de mal. Nu cu mult. La vreo douăzeci de metri, poate douăşcinci, m-am oprit. Răsuflam deja din greu, aşa că m-am întins în barcă, am pus mîinile sub cap şi m-am uitat iarăşi la lună. Numai că acum nu-mi mai venea să-l caut pe ăla cu lopata, acum pur şi simplu mi-era bine să stau aşa, să mă uit la lună şi să mă gîndesc la de toate. M-am gîndit şi la toată întîmplarea din seara asta, nu fusese totuşi o ieşire prea bună. Îmi doream de mult să fac ceva, mă înnebunea deja monotonia aia, drumul dinspre casă spre serviciu, drumul dinspre serviciu spre casă, temele cu băiatul, cafeaua de dimineaţă cu soţia, pe balcon vara, în bucătărie iarna. La astea m-am gîndit, apoi am revenit la întîmplarea din seara asta, cu actorul care se tăiase în lac, mama mă-sii. După care m-am gîndit la discuţia despre plîns şi iar mi-am amintit ce-mi

spusese prietenul meu scenarist în urmă cu ceva vreme despre actor. „Ăsta plînge de-adevăratelea, mi-a zis. Adică profită de faptul că are scenele astea în care-i obligat să plîngă, că aşa-l pun eu, în scenariu, şi plînge pe bune. Să ştii că l-am urmărit atent. N-are nevoie de nimic. Regizorul spune acţiune, el e acolo, printre ăilalţi de la înmormîntări, şi-ncepe deodată să bocească. Nu joacă nimic, plînge de-al naibii, de parcă s-a terminat lumea. Cînd regizorul strigă cut, se-opreşte, că n-are ce face. Dar... nu ştiu cum să-ţi spun. Am mai văzut actori plîngînd. Cînd termină cu momentul ăla, n-au o treabă, se duce naibii starea de tristeţe. Ăsta apare umflat la ochi, sfîşiat, rupt. Zici că i-a murit pe bune cineva. E, într-un fel, un escroc”, a mai adăugat el.

Ăsta era motivul pentru care prietenul meu insistase asupra plînsului în conversaţia din seara asta.

M-am trezit brusc, am auzit ceva, un ţipăt ascuţit de pasăre sau un alt zgomot, nu ştiu. Luna nu mai era deasupra mea, barca se clătina, pe mine mă durea uşor capul. Zorile păreau aproape. Am căutat vîslele – una plutea la cîţiva metri de mine. M-am aplecat şi am dat din mîini, încercînd s-ajung la ea. N-am reuşit. Am folosit apoi cealaltă vîslă, barca s-a urnit în fine. Am ajuns la vîsla căzută-n apă, am recuperat-o. Şi-apoi m-am îndreptat spre mal. Eram departe acum, departe de cort. Nu la mai mult de douăzeci, douăşcinci de metri de ţărm, dar mult mai în lateral. Pe măsură ce m-am apropiat, i-am auzit şi pe cei doi însoţitori ai mei. Cîntau. Nu prea înţelegeam ce, era dificil să încropească o melodie în toată regula. Mai degrabă zbierau.

Am ajuns, în cele din urmă, lîngă lansete. Una era scufundată de tot în apă, numai capătul i se vedea. Celelalte două stăteau aşa cum le lăsaserăm, doar că firul nu le mai era întins. Am legat barca aşa cum m-am priceput, în nici un caz cum fusese legată iniţial, şi m-am îndreptat spre cort. Erau înăuntru cei doi, nu mai stăteau în faţa lui. Am intrat aplecat.

— Şamaneee! m-a îmbrăţişat prietenul meu.

Apoi m-a pupat, în ciuda împotrivirii mele.

Sticla de whisky, golită, era răsturnată lîngă piciorul întins şi bandajat în tricou al actorului. Ăla m-a salutat făcîndu-mi din ochi, apoi a început să-mi strige nişte versuri. Păreau în engleză, dar mi-au trebuit cîteva clipe să-nţeleg asta şi-alte cîteva clipe să-l recunosc pe Bob Dylan dincolo de versurile alea.

— „Your breath is sweet, your eyes are like two jewels in the sky... Your back is straight, your hair is smooth on the pillow where you lie”...

Bine, el nu voia să le strige, evident, voia să cînte de fapt cuvintele, dar nu-i ieşea melodia. Aşa că le-a recitat exaltat, apoi a spus grav:

— „One more cup of coffee for the road. One more cup of coffee ’fore I go”... Şi a încheiat aproape urlînd, îngroşîndu-şi vocea: „To the valley below!”.

Şi iar mi-a făcut cu ochiul.

— Voi nu dormiţi? am întrebat.

— Nţţ, a făcut prietenul meu. Ce, trebuie?

M-am uitat la ceas abia atunci. Era trei jumate, aveam tren la nouă şi ceva.

— Măcar cîteva ore de somn să prindem, le-am zis.

— Vrea să doarmă, a zis rîzînd prietenul meu arătîndu-mă cu degetul.

Celălalt a rîs şi el scurt, apoi a spus:

— Un bărbat adevărat nu doarme niciodată!

— Vezi, şamane? m-a luat de după umeri prietenul meu scenarist. Hai să bem.

Nu mai aveam nimic de băut, mi-a fost destul de dificil pînă i-am făcut să înţeleagă asta. Dar au înţeles totuşi. Pe la patru auzeam un sforăit alături, iar eu încercam, chiar şi în condiţiile astea, să adorm. Iar în timp ce încercam s-adorm, m-am gîndit din nou la plîns, aşa mi-a venit, m-am gîndit la plîns, dar nu la plînsul actorului care dormea lîngă mine, ci la plîns în general. La binefacerile lui. Şi nu doar la faptul că te alină, că te eliberează întrucîtva, ci la ceea ce ştiam concret despre lacrimi, la faptul că au în componenţă tot felul de substanţe foarte utile organismului. Tot felul de substanţe calmante. În plus, m-am gîndit la faptul că stresul, supărarea provoacă o anumită tensiune asupra sistemelor din organism, iar lichidul acumulat este expulzat prin lacrimi, ceea ce-i transmite creierului un semnal: acela de a diminua tensiunea emoţională. Cam aşa ceva am gîndit. Şi nu erau gînduri prea deştepte.

Apoi, pe cînd gîndurile se contopeau deja cu altele, în starea aia dintre realitate şi somn, am simţit mîna prietenului meu scenarist pe mine, am încercat s-o dau deoparte, dar mîna aceea mă scutura uşor. Şi m-am ridicat atunci în capul oaselor, suficient ca să-l văd pe el în aceeaşi poziţie, dar cu un deget dus la gură. Iar după ce a dus

degetul la gură, făcîndu-mi astfel semn să tac, prietenul meu a dat din mînă, arătîndu-mi că vrea să ieşim, în tăcere, din cort. Şi am ieşit, încercînd să fac cît mai puţin zgomot. Ne-am îndepărtat puţin de cort, el mai mult clătinîndu-se, am ajuns în faţa bărcii Laguna 480 pentru motor cu cizmă scurtă, iar acolo prietenul meu s-a aşezat şi mi-a cerut şi mie să mă aşez lîngă el. Şi-atunci a spus aşa:

— Ascultă, şamane, sînt beat. Da' nu-i rău, a zis, nu-i deloc rău...

Aşa a zis, după care a clătinat din cap şi s-a uitat la mine întrebător. Nu ştiam ce vrea de la mine, aşa că am dat din umeri. Însă el a continuat să mă privească, iar eu am ridicat atunci uşor privirea şi i-am arătat luna.

— Ce-i cu ea? a întrebat prietenul meu.

— De cînd eram mic, i-am zis, am ştiut întotdeauna că acolo, pe lună, e umbra unui om cu o lopată în mînă.

— Ce-ai, mă? a întrebat el, iar eu mi-am dat seama că asta n-avea cum să-l intereseze, povestea mea cu luna era exclusiv treaba mea.

— N-am nici pe naiba, i-am spus.

— Luna-i lună, a spus prietenul meu scenarist. Noi trăim pe pămînt.

— Da, am acceptat eu.

Şi-apoi a tăcut iarăşi.

— De ce m-ai chemat afară? l-am întrebat.

— Că voiam să-ţi arăt ceva, da' tu mă iei cu luna...

— Gata, i-am zis, am terminat cu luna.

Şi-atunci el s-a ridicat în picioare clătinîndu-se şi-am vrut să mă ridic şi eu, numai că mi-a făcut semn să stau acolo, jos. S-a căutat în buzunarul din partea dreaptă, a scos o bucată de hîrtie şi s-a reaşezat lîngă mine.

— Auzi, mi-a spus, ştii ce ţi-am zis eu despre actor în urmă cu ceva timp...

— Îhîm, i-am spus din prima, fără să mă prefac că mă gîndesc.

— Uite, şamane, dacă spui cuiva, îţi zbor creierii!

Şi a fluturat bucăţica aia de hîrtie în faţa mea. Numai că mie mi-a venit să rîd de expresia lui cu zburatul creierilor, m-am întrebat cu ce naiba o să-mi zboare el mie creierii şi, pentru că m-am întrebat asta, l-am întrebat şi pe el.

— Ce, ai pistol? am spus dup-aia rîzînd.

S-a uitat şi el la lună şi a arătat cu degetul într-acolo.

— Cu o lopată, a zis. Îţi zbor creierii, şamane, de nu te vezi. Te lovesc exact aici – şi a dus mîna în zona cefei. Că tipu' mi-a zis mie, că na, ne-am îmbătat, da' el nu zice la nimeni ceea ce mi-a zis mie, da' absolut la nimeni. Adică... nici măcar la colegi nu le-a zis nimic, aşa mi-a spus. De-aia te ia naiba, şamane, dacă spui cuiva.

Şi-atunci eu am zis aşa:

— Jur, mă, că nu spun nimănui.

Şi mi-am dat seama că e vorba de ceva ce scrie pe bucata aia de hîrtie, aşa că am întins mîna după ea. Numai că prietenul meu scenarist şi-a tras mîna şi mi-a făcut un semn de refuz.

— Stai să-ţi zic mai întîi, mi-a spus el. Stai, că e de zis. Ştii că ăsta-i despărţit de nevastă de-un an, nu?

— De unde naiba să ştiu?

A dat din cap.

— Şi are şi-un băiat de patru ani.

— Bravo lui, am spus.

— Stai, că nu-i chiar aşa. Ei, şi s-a despărţit de nevastă. Da' ştii de ce, şamane?

— Că n-o mai iubea, am dat eu din umeri.

— Ha, a făcut prietenul meu. Ba pe naiba! O iubea de se căca pe el... O iubeşte şi-acu'. Numa' că ea l-a părăsit.

— Nasol, am zis.

— Stai să vezi, mi-a spus prietenul meu.

Şi-apoi s-a oprit iarăşi, a privit spre cort. Părea neliniştit, voia ceva.

— Oare chiar nu mai e nici un strop de băutură?

— Nu, am zis eu.

— Ei, asta e, a zis el. Pizda mă-sii. Poftim, ţine – şi mi-a întins hîrtia aia pe care o avea în mînă.

Am luat hîrtia şi am încercat s-o citesc. Numai că nu se vedea foarte bine, eram într-o zonă mai întunecată, atunci mi-am dat seama. Şi-atunci m-am uitat la apă, la lumina pe care luna o întindea pe luciul ei, aşa că m-am ridicat şi m-am dus într-acolo. Am făcut doi paşi pînă la mal şi m-am aplecat cu hîrtia în faţă, apropiată de luciu.

— Ai grijă, şamane, l-am auzit din urmă pe prietenul meu. Îmi trebuie biletul ăla, tre' să i-l vîr cumva la loc în buzunar.

— I l-ai luat din buzunar? am întrebat.

— Nu, el mi l-a arătat, a spus. Mi l-a dat să-l citesc. Şi a

rămas la mine, că s-a îmbătat şi-a uitat. Da’ trebuie să i-l pun la loc. Mîine nici n-o să-şi amintească... Nici n-am chef să-şi amintească.

Aplecat deasupra apei, cu hîrtia apropiată de lumina pe care o lăsa luna pe lac, am citit aşa: „Fiecare fiinţă umană prezintă un set dublu de cromozomi, cu 23 de cromozomi moşteniţi de la tată şi, respectiv, alţi 23 moşteniţi de la mamă. În cadrul analizei, cele 16 sisteme genetice diferite, paternale şi maternale, au fost determinate pentru toţi indivizii testaţi. În cazul prezent, rezultatele sînt cele prezentate mai jos”. Urmau o serie de litere şi cifre din care n-am înţeles nimic, cum ar fi: „D8S1179. PI: 1,1737. Pesupusul tată: 14,16. Copilul: 14,17”. Sau: „D16S539. PI: 0,844. Presupusul tată: 12,14. Copilul: 11,12”. Sau: „FGA. PI: 1,7908. Presupusul tată: 23,24. Copilul: 21,23”. Dintr-astea. Mai jos scria: „Analiza stabileşte o probabilitate de 99,99972151%, astfel încît tatăl presupus este tatăl actual al copilului în cauză. În baza rezultatelor obţinute în urma analizei celor 16 sisteme genetice şi cu ajutorul informaţiei despre identitatea donatorilor mostrelor, s-a dovedit *practic* faptul că bărbatul analizat este tatăl copilului testat”. Era subliniat cuvîntul „practic” pe hîrtia aceea scoasă la imprimantă.

Şi dup-aia m-am întors lîngă prietenul meu.

— Ai citit? m-a întrebat el.

— Da’ ce crezi c-am făcut acolo?...

— Aha, a spus el. Şi?

— Şi nu-nţeleg nimic, am spus.

— Aha, a repetat prietenul meu scenarist. Păi, e de-nţeles, şamane. Sînt multe de-nţeles.

Numai că nu mi-a spus ce anume e de înţeles. Şi-atunci l-am întrebat eu:

— Ce e de-nţeles?

— E de-nţeles că... nu ştiu cum să zic. Păi, uite: el s-a despărţit de nevastă-sa, adică aia l-a părăsit, pentru că el avea o problemă. Adică... El cînd s-a cunoscut cu nevastă-sa, ea era logodită cu altul. Şi l-a înşelat pe ăla, altul, cu el. Pîn-aici e clar?

— Clar, am zis.

— Clar! Ei, şi p-ormă, ea, nevastă-sa, adică fosta lui nevastă, numa’ că pe-atunci nu-i era încă nevastă, s-a îndrăgostit tare de el. Şi el a zis aşa: hai să ne căsătorim. Iar aia a zis că da. Şi l-a părăsit pe logodnicul ei. Da’ cum să-ţi spun, l-a părăsit cam greu, iar dup-aia, imediat, s-a măritat cu ăsta. E complicat, a zis. Pricepi?

— Da, am dat eu din cap.

— Şi dup-aia a apărut copilul. Numai că el s-a tot întrebat o vreme aşa: bă, e copilul meu sau a' lu' ăla? S-a întrebat. Că na, ce putea face... Adică putea fi cumva şi a' lu' ăla, la cum a calculat el datele. Şi după ce s-a întrebat, chestia asta a început să-l roadă. Numa' că nevastă-sa i-a tot spus: bă, şamane, copilu' numa' al tău poate fi, că eu cu ăla n-am mai făcut sex aproape deloc după ce ne-am cunoscut noi. Eram cumva logodită încă, da' n-am făcut sex aproape deloc! Aşa i-a zis ea. Adică... nu mai ştiu. Poate chiar i-a zis că deloc, acum nu-mi mai amintesc dacă aproape deloc sau deloc, mă-nţelegi?

— Îhîm, am spus eu.

— Mda. Numa' că el n-a crezut-o. Şi a stat aşa, cu moartea asta-n suflet, ani întregi. Şi n-a ţinut-o numa-n sufletu' lui. I-a spus şi ei. Mai întîi rar, pe urmă des, tot mai des, aşa mi-a zis. C-a început s-o frece cu asta la cap tot mai des, tot mai des. Şi-apoi, cînd a împlinit copilul trei ani, el a zis că vrea test de paternitate. S-a îmbătat chiar la ziua copilului şi a zis de faţă cu nişte invitaţi că vrea test de paternitate. Şi nevastă-sa s-a supărat tare, cum naiba să nu se supere!? El şi-a dat seama, chiar aşa beat, c-a cam dat-o-n bară şi a spus c-a glumit. Bă, nevastă, era o glumă. Bă, prieteni, era o glumă! Înţelegi, şamane?

— Da, mă! Zi mai departe.

— Zic. Numa' că după ce-au plecat ăia, nevastă-sa i-a zis că gata, e prea mult. Mi-ai mîncat sufletu' cu bănuiala ta. Gata. Şi l-a părăsit.

— Aha, am spus. Normal. Avea şi motive.

— Ha! Şi-ncă ce motive, şamane, încă ce motive! Că de-asta ţi-am arătat biletu'. Că el a rămas tot cu păsărica lui pe creier şi nu s-a lăsat. A luat copilul odată, cînd era în grija lui, că i-au dat dreptul să-l ia în weekenduri sau cam aşa ceva. Şi a făcut analize. Şi astea-s analizele. Astea de pe foaie. Vezi? E copilu' lui, aşa a ieşit. Şi el, de-atunci, e nebun, aşa mi-a zis. Că abia dup-aia, cînd a văzut că-i copilu' lui, a murit sufletu-n el de-a dreptul. Acum nu mai ştie ce să facă. Ea nu-l iartă, iar el a înnebunit.

Am stat aşa, nezicînd nimic, pentru că nici prietenul meu nu zicea nimic. Şi m-am gîndit apoi la mine, la băiatul meu. Şi m-am uitat iarăşi pe foaia aia. Acum, pentru că ştiam ce scrie, parcă desluşeam mai bine literele. Şi am citit cuvintele „presupusul tată", apoi am văzut cum era subliniat cuvîntul ăla, „practic", şi-atunci am ştiut că nu e bine. Chiar şi aşa nu e bine. M-am gîndit la mine şi am

ştiut că niciodată n-ar fi fost bine să am nevoie de confirmarea asta. Să mi se spună, chiar şi într-un act îmbucurător pînă la urmă, că sînt tată presupus sau că sînt practic tată. Lîngă cuvîntul „tată” n-au voie să se găsească astfel de cuvinte. Dar eu mă gîndeam la mine şi mi-am dat seama că n-am de ce să mă gîndesc la mine, pentru că aici era vorba de actorul care dormea în cort, la cîţiva metri mai încolo. Şi-atunci l-am întrebat pe prietenul meu scenarist:

— De-aia plînge de-adevăratelea în filme?

— Pfu, a făcut ăsta. Ce mă-ntrebi? Tu nu-ţi poţi da seama? De-asta zic că-i important să nu ştie că ţi-am zis. Că el nu mai vorbeşte despre astea cu nimeni. Cu absolut nimeni, şamane. Acu’ s-a îmbătat, asta e. Da’ după ce a făcut la ziua de trei ani a’ lu’ fii-su, s-a învăţat minte. Nu mai vorbeşte, nu se plînge, nu plînge. E-o chestie a lui. E-o chestie de bărbat, de fapt.

— Îhîm, am zis.

I-am întins hîrtia, a luat-o.

— Trebuie să i-o vîr în buzunar. Acum, cît doarme, mi-a zis.

Ne-am ridicat amîndoi apoi. Şi ne-am întors spre cort. Am intrat cu mare grijă, să nu-l trezim. Sforăia. N-avea cum să ştie că prietenul meu scenarist mi-a arătat acea bucată de hîrtie. Probabil că n-avea să-şi amintească la trezire nici faptul că i-o arătase prietenului meu. Că vorbise despre ceea ce nu voia nicidecum să vorbească.

La opt jumate ne aflam cu toţii în crîşma gării din care urma să luăm trenul spre-acasă. Nu mi-era rău, în schimb prietenului meu scenarist şi actorului le era. Imediat ce am ajuns, cel din urmă nici nu s-a aşezat la masă împreună cu noi. Eu i-am tras un scaun de la altă masă, ca să se aşeze, dar el a zis că trebuie să ajungă la un veceu mai întîi. Şi s-a îndreptat şchiopătînd spre toaleta crîşmei. Noi ne-am aşezat.

— S-aşteptăm să vedem ce vrea şi el de la bar, mi-a zis prietenul meu, apoi şi-a dus mîna după cap, la ceafă. Îmi plesneşte, a spus. Dacă beam numai whisky, n-aveam nici pe naiba. Da’ a trebuit să luăm noi şi bere!

Am dat din umeri.

— Aţi golit singuri a doua sticlă de whisky.

— Oricum m-ar fi durut capul şi numai de la prima, stai liniştit, mi-a zis.

Şi-apoi am vorbit despre pescuit şi am rîs amîndoi, că numai

de pescuit nu ne-a păsat nouă. După care prietenul meu m-a întrebat:

— Auzi, dar ce tot aveai tu cu luna azi-noapte?

— Nimic, i-am zis. Luna plină-mi aminteşte de copilărie. N-am mai văzut de mult timp o lună plină.

— Uite unde stătea nostalgicul, a făcut prietenul meu.

— Da, i-am zis. M-apucă uneori.

Apoi actorul a ieşit din toaletă şi s-a îndreptat încet, şchiopătînd, spre noi. Iar în timp ce el venea spre noi, eu am continuat să mă gîndesc la copilărie. Şi, nu ştiu de ce, mi-a venit asta în minte: că bunică-mea mă făcea să cred orice. Pentru că era bunică-mea. Inclusiv faptul că pe lună se vede umbra unuia care îngraşă pămîntul cu o lopată. Ce spunea ea era cumva sfînt, n-aveai cum s-o contrazici. Odată, cînd îmi citea din *Pinocchio*, m-a făcut chiar să cred că există o ţară a jucăriilor în care însă, ca în carte, rişti să te transformi în măgar. Da, o crezusem, ba chiar mă interesasem prin ce zonă a marelui glob pămîntesc pe care-l aveam într-una dintre camere ar fi acea ţară, iar ea îmi arătase un punctuleţ, în josul Americii de Sud, lîngă care scria Isla San Ambrosio şi-mi spusese: „Asta e. Numai că i-au dat alt nume, ca să nu se prindă copiii prea alintaţi că e vorba de-aceeaşi ţară în care a fost şi Pinocchio”. Credeam fără să-mi pun prea multe întrebări. Pentru că bunica ştia cum să-mi spună lucrurile alea, avea ceva anume, nu ştiu ce. Sau poate aveam eu ceva anume, poate eram prea credul. Nu ştiu. Credeam, atît.

Actorul a şchiopătat pînă la masa noastră şi a spus:

— Cu ce vă dregeţi? Fac eu cinste.

Am cerut cîte cincizeci de whisky, dar n-aveau. Aşa că am luat cîte-un vinars, mergea şi ăla. Mie, la drept vorbind, nici nu-mi trebuia să mă dreg, dar am zis să iau şi eu, aşa, din solidaritate. Nu mă durea capul, n-aveam nici o problemă. Cu o oră şi jumătate în urmă, cînd mă trezisem, parcă mai simţeam o vagă durere, ceva mă ţinea în ceafă, dar după ce făcuserăm drumul pînă la gară îmi trecuse complet. Oricum, eu fusesem ceva mai prudent, trebuie s-o spun. Nu băusem decît o bere, şi nici aia în întregime, apoi o ţinusem numai cu whisky. Ştiam că dacă le amestec nu-i bine. Aşa că nici nu prea existau motive să mă doară şi pe mine capul.

Tramvaiul care cîntă

Eu stăteam aşa, cu fundul pe gard. Gardul ăla care înconjura zona verde a blocului. Lîngă mine stătea prietena mea, care era frumoasă şi pe care, în plus, toţi o ştiau de deşteaptă. Într-o zi, cineva spusese ceva despre *Istoria ieroglifică*, noi am hohotit cu toţii, mai întîi că ăla se dădea cult, mai apoi că nici unul nu o citise, iar ea ne-a spus: „Tare tîmpiţi sînteţi! Ce-i de rîs în asta?”. Numai că nici prietena mea n-o citise încă, aşa c-am rîs şi de ea pe urmă. Adică ceilalţi au rîs, pentru că eu eram tare îndrăgostit şi n-aş fi îndrăznit. Aveam optşpe ani şi mă sărutasem pînă atunci numai cu două tipe în afara ei, vreau să zic sărut în toată regula. Iar acum, cu prietena mea, ajunsesem la mult mai mult de-atît, adică o dată, cînd ne nimeriserăm singuri, am dezbrăcat-o şi m-a dezbrăcat, apoi ne-am înnebunit unul pe altul. Şi-atunci mi-a zis că, deşi e virgină, cu mine o să se întîmple, căci e clar, mă iubeşte. Dar în curînd, a zis ea, nu acum, încă nu-i chiar cu toate la locurile lor, ceea ce voia să-nsemne că nu-i chiar pregătită. Oricum, obţinusem deja mult mai mult decît cu oricine pînă atunci.

A doua seară după discuţia noastră despre *Istoria ieroglifică*, ne-a vorbit vreo jumătate de oră de Ţara Leului, care era Moldova, o ţară populată de tot felul de animale ciudate, apoi a zis ceva şi cu privire la Ţara Vulturului, adică Ţara Românească, în care umblau libere cucunozul şi brehnacea, denumiri de care nici unul dintre noi nu auzise-n veci, ba şi de Împărăţia Peştilor ne-a zis cîte ceva, pentru că cică semnifica Imperiul Otoman. Oricum, ne-a plictisit, ceilalţi ajunseseră la concluzia că prietena mea vrea să se dea mare, că, vezi Doamne, citise într-o singură noapte ditamai cărţoiul, dar apoi ea ne-a privit şi ne-a zis: „Băi, staţi puţin, că e acolo şi o «Scară a numerelor şi cuvintelor streine tîlcuitoare», să vedeţi ce-am găsit”, ceea ce i-a făcut pe ăilalţi să-şi dea ochii peste cap şi să se uite pe urmă la mine acuzator, că de ce-o adusesem pe sclifosita asta cu aere de deşteapta lumii printre noi. Numai că ea a început apoi să traducă diverse cuvinte, adică nu să le traducă, ci să le dea definiţia de dicţionar, aşa cum o dăduse Cantemir. Cică avocat însemna „cela ce trage pentru altul pîra cu plată”. Apoi ne-a spus, citînd exact, cum era descris în carte vulcanul Etna: „Numele unui munte în Sichiliia, carile, din sine aprindzîndu-să, arde”. Dup-aia am rîs cu toţii cînd

ne-a explicat ce-i aia o planetă: „Stea rătăcită, carea îmblă împotriva altora”. Şi n-a fost de-ajuns, pentru că prietena mea a reţinut şi cum erau explicate piramidele, adică „mormînturile împăraţilor Eghiptului, cu mari cheltuiele, ca carile nu să mai pot face”, sau cum se traduce democraţia: „stăpînire în carea cap ales nu ieste, ce toată ţara poate întra la sfat”. Şi toţi ceilalţi au zis apoi că da, chiar că-i deşteaptă, şi li s-a părut mişto să facă parte din gaşca noastră.

Stăteam însă în seara aia cu curul pe gard, cu ea, prietena mea, lîngă mine, iar ceilalţi din gaşcă încă nu veniseră, nu venise decît un tip mic, căruia-i uitam mereu numele, că nu prea se băga în seamă, şi Sticlosu, care contrasta total cu celălalt, era mare, avea un ochi cumva scos din orbită, nu ştiu de ce, şi-o frunte ascuţită. Arăta nasol de tot Sticlosu, nu-i ştiam nici lui numele, ci doar porecla asta care i se dăduse întrucît bea enorm, îl văzusem şi eu. Bea direct din sticla de votcă şi, după un singur dus la gură, se golea aproape jumătate din ea. Poate-i ziceau Sticlosu şi din cauza ochiului acela ieşit în afară, cine ştie, pentru că iniţial mulţi din gaşcă crezuseră că-i de sticlă. Totuşi, eu auzisem că porecla vine de la sutele sau, după spusele lui, miile de sticle golite de el de-a lungul vremii. Mă rog, ideea-i că nu-i ştiam numele, dar îi ştiam de frică. Avea douăzeci şi ceva de ani, unii ziceau chiar că merge spre treizeci, era solid, malac, rău, înjura de cruce toată vremea, fuma trei pachete, uneori horcăia şi scuipa flegmă, era al dracului adică. Făcea parte din gaşcă pentru că se lipise de unul dintre noi care venea cu chitara. Îi plăcea s-asculte muzică şi să ne povestească cum îi crăpase el unuia capul, cum îi scosese altuia maţele, cum îi sucise gîtul unui poliţist şi aşa mai departe. Şi ne zicea permanent că nu trebuie s-avem nici o grijă cît îi sîntem prieteni, că el îi face pe toţi care se iau de noi, dar să nu dea dracu’ să nu-i fim.

Şi-aşa, cum stăteam pe gard şi tipul mic căruia nu-i ştiam numele ne povestea că odată bunicul lui adormise urcînd scara de la pod cu un sac de grîu în spinare, pe prietena mea a apucat-o să zică ceva. Că cică ea a fost îndrăgostită cîndva de-un tramvai care cînta. Nici nu ştiu de unde-i venise, pentru că tipul mic povestea ceva cu totul diferit, n-avea nici o treabă povestea lui cu vreun tramvai sau cu vreun cîntec. El zicea aşa:

— Jur, băi! Bunică-miu a adormit pe scara ce ducea în pod, cu un sac plin cu boabe de porumb, un sac de vreo cincizeci de kilograme, în spate. Numa’ că n-a murit, n-a păţit nimic. Doar că aşa l-a găsit maică-mea. Dormea pe scară, sforăia, da’ n-a dat de-al

dracului drumul la sacu’ de porumb din spate.

— Pe mă-sa, a zis atunci Sticlosu, ce mare căcat! Moşu-miu a căzut din cireş, exact de ziua lui, pe 29 mai, drept în cap, de la vreo opt metri. Iar dup-aia s-a ridicat nervos, s-a frecat puţin pe chelie, apoi a zis: „Crucea mă-sii, cre’ c-o să mă doară capul!”. Şi şi-a scuipat moşu-n palme şi-a urcat iarăşi în cireşu’ ăla. Şi capu’ nu l-a durut deloc. Să crăp io!

Discuţia mergea aşa, cred că aveam şi eu o poveste cu bunicul meu, numai că atunci, exact cînd vorbeam despre bunici, prietena mea s-a apucat să spună că ea s-a îndrăgostit cîndva de-un tramvai. Suna ca naiba afirmaţia asta a ei, eu nu vedeam care-i legătura, Sticlosu s-a uitat fix la ea, cu ochiul ăla ieşit în afară, celălalt tip, ăla mic, s-a scărpinat în cap, iar ea a continuat.

— Am făcut o pasiune, nu glumesc. Veneam din oraş într-o zi, eram amărîtă, nu mai ştiu de ce, şi m-am lipit aşa, cu capul de geamul tramvaiului. Nu m-am gîndit la nimic, am stat aşa, cu tîmpla sprijinită de geam. Şi-apoi am închis ochii. Şi tramvaiul a început să-mi cînte. A început să-mi cînte pe bune. Adică am auzit tot mai clar muzica lui. Am deschis ochii şi m-am uitat în jur. Treceam pe lîngă o biserică şi băteau clopotele şi oamenii din tramvai îşi făceau cruce unul după altul, se simţeau aproape de Dumnezeu, dar nici unul nu simţea, de fapt, ceea ce le oferea tramvaiul ăla. Vedeam pe chipurile lor că habar n-au, că sînt preocupaţi să se pună bine cu Dumnezeu, să nu pară nepăsători faţă de muzica aia a clopotelor.

Sticlosu a scuipat atunci pe trotuar, iar eu i-am făcut prietenei mele aşa, din mînă, că n-are rost să mai povestească. Numai că ea nu s-a oprit, ba a continuat şi mai rău. Cică:

— Iar eu n-am simţit deloc nevoia să-mi fac cruce, pentru că m-am gîndit brusc la un vers din Whitman, îl ştii? m-a întrebat ea pe mine.

De unde puteam să ştiu la ce vers se gîndea ea? Am dat din umeri.

— Walt Whitman, a spus.

— A, de el ştiu...

Habar n-aş fi avut eu de el, dar prietena mea asculta toată ziua The Doors şi alte cele, iar la un moment dat îmi ţinuse o întreagă teorie despre Jim Morrison şi Whitman ăsta, pe bune că nu mai ştiu care era legătura, însă îi reţinusem cumva numele.

— Da. Şi, în loc să-mi fac cruce, m-am gîndit la Whitman şi la versurile alea ale lui: „I find letters from God dropped in the

street, and every one is signed by God's name", a zis ea.

Şi atunci Sticlosu a scuipat printre dinţi şi a zis:

— Ce mă-sa vrea să-nsemne asta?

Poate că n-ar fi fost mare lucru că nu ştia el ce-nseamnă versurile alea, dacă prietena mea nu se apuca să-l privească aşa, cu un fel de scîrbă, şi să-i spună:

— Băi, dacă eşti prost şi nu ştii engleză, ce să-ţi fac eu? Sînt nişte versuri bestiale, a dat ea din cap, apoi mi s-a adresat: Înţelegi? Tramvaiul ăla îmi cînta mie, clopotele cîntau pentru toată lumea, iar mie nu mi-a venit să-mi fac cruce, ci să mă gîndesc la Whitman...

Numai că eu o auzeam doar aşa, pentru că trebuia s-o aud, altfel mintea mi-era conectată la gesturile lui Sticlosu. Care s-a ridicat încet de pe gard, unde stătuse şi el pînă atunci, şi-a trecut unghia de la degetul mare peste dinţii lui galbeni, apoi, postîndu-se în faţa noastră, a coborît degetul mare cam în dreptul ochilor mei şi s-a uitat aşa, de sus, la unghia lui. Apoi s-a şters de pantaloni şi mi-a zis:

— Bă sulică, ia-ţi curva şi dispari pînă număr la zece. Şi să nu-ţi mai văd moaca pe-aici o vreme, înţeles?

Nici nu s-a uitat la ea, numai la mine. Şi s-a uitat destul de într-un fel, încît eu să mă conformez mai mult din instinct şi să mă ridic, ţinînd-o de mînă pe prietena mea. Numai că ea nu s-a ridicat. Ba chiar m-a întrebat oarecum uimită ce fac.

— Eu zic să mergem, i-am spus.

— De ce? m-a întrebat.

— Păi, am făcut eu şi-am dat din umeri.

— Păi, ce? n-a înţeles ea.

— Eu zic să mergem, am spus din nou.

— Nu pricep, a dat ea din cap. N-avem voie să stăm în faţa blocului? E proprietatea lui?

Şi-atunci el, adică Sticlosu, încă destul de calm, i-a spus aşa:

— Auzi, curvo!? Mă piş pe tramvaiul tău care cîntă! Nu mă fă!

Ea s-a ridicat.

— Să te fac ce? l-a întrebat privindu-l fix în ochiul ieşit în afară.

Sticlosu a plecat privirea, şi-a ridicat iar degetul mare, l-a îndreptat spre gură şi şi-a curăţat vreo doi dinţi cu unghia. Apoi a spus, destul de calm în continuare:

— Io nu dau în muieri. Da' îţi zic: gîndeşte-te! Ţi-l fac praf

pe sulică ăsta de lîngă tine şi-l culegi de pe trotuar cu făraşu'.

Încremenisem.

Ea a zis:

— Crezi că-i e frică de tine?

Muream de frică.

— Hă, hă, a început să rîdă Sticlosu.

Ea s-a uitat la mine:

— Ce-i cu tine? M-a făcut curvă, l-ai auzit?

Am făcut o faţă din care speram să înţeleagă că în felul ăsta o implor să lase povestea baltă.

— Tîrfă nenorocită, a zis Sticlosu. Frigidă. Ţi-o tragi în dungi, a mai zis el.

— Poftim?

— Ţi-o tragi în dungi!

— Ce-nseamnă asta?

— Dacă eşti proastă şi nu ştii engleză, a zis Sticlosu.

— Tu eşti prost! a ridicat ea vocea. N-ai zis nimic în engleză!...

— Hai să mergem, am zis eu şi am luat-o de mînă.

Numai că Sticlosu s-a întors spre mine, m-a luat de gît şi şi-a apropiat ochiul ieşit în afară de faţa mea.

— Ascultă, bă sulică, mi-a zis după cîteva secunde cam lungi. Apoi s-a uitat în jur şi dup-aia din nou în ochii mei: Diseară, cum se-ntunecă, ne-ntîlnim sub deal, înţeles?

Sub deal pare aşa, o chestie generală, dar pentru noi, pentru gaşca noastră, semnifica un loc exact: era vorba de un anume drum care urca dealul oraşului, mai bine zis, sub deal însemna începutul acelui drum.

— Da' de ce? am întrebat.

Sticlosu s-a uitat din nou în jur. Treceau oameni la vreo zece metri mai încolo, era o alimentară destul de aglomerată, se vedea printre blocuri şi un colţ de bulevard.

— Mie nu mi-e, a zis. Îţi scot dinţii şi-aici, că doar nu mi-e frică de bulău. Da' te văd căcat la cur acum şi-s domn: te las pînă diseară, la opt. Te pregăteşti tu cum ştii şi vii, înţeles? Că altfel te sparg pe tine, îi sparg şi pe babacii tăi şi-ţi omor şi curva, înţeles?

Am dat din cap că da. Nu mi-era mie deloc bine, nu făceam nici un gest de curaj fiind de-acord să ne-ntîlnim. Dar avea un fel de a întreba „înţeles?" care nu te putea face decît să dai din cap afirmativ.

Apoi a scuipat din nou pe trotuar, s-a întors cu spatele şi a plecat. La vreo cîţiva metri a început să fluiere.

Eu m-am reaşezat pe gard, prietena mea la fel. După vreo cîteva secunde, m-am întors spre ea şi am întrebat-o:

— Chiar trebuia să faci aşa ceva?

— Eu nu-s laşă, a zis ea.

Am răsuflat din greu. Apoi, stînd aşa pe gard, mi-am dat seama că tipul mic de statură nu mai era acolo, lîngă noi. Şi-abia atunci mi-am amintit că plecase de mult, încă de cînd prietena mea îi spusese lui Sticlosu: „Băi, dacă eşti prost şi nu ştii engleză, ce să-ţi fac eu?”. Îl văzusem cum se ridică imediat după Sticlosu, cum se uită la mine cu un fel de milă şi cum o şterge în scara blocului. Dar, în momentul respectiv, eu nu fusesem în starea tocmai potrivită pentru a mă întreba de ce face asta.

Ştiam unde stă Sticlosu dintr-un motiv destul de simplu. Într-o seară, cu cîteva luni înainte, aflase mai tot cartierul unde stă, pentru că taică-su ieşise pe pervaz strigînd că se aruncă. Bine, noi nu ştiam la ora aia că-i taică-su, ne-am adunat doar gură-cască, ascultîndu-l pe dementul care, ţinîndu-se cu mîna de rama ferestrei, înjura de mama focului, scuipa de la etajul trei, ne ameninţa că, dacă o să se răzgîndească totuşi şi nu se-omoară, o să ne taie pe toţi în bucăţi şi ne prăjeşte cu ceapă călită. Noi rîdeam, făceam pariuri, se adunaseră şi nişte vecini pe-acolo care încercau să-l ia cu vorba bună pe nebunul de la etajul trei, iar la un moment dat am auzit cu toţii un răcnet. „Bă nenorocitule, în crucea mă-tii, iar începi!?” Şi-apoi l-am văzut pe Sticlosu cum se îndreaptă spre noi, în prima fază am crezut că i se adresează unuia din gaşcă, dar apoi am remarcat că se uită spre cel de la etaj. După care a trecut valvîrtej pe lîngă cei adunaţi jos, a intrat în scara blocului, iar într-un minut l-am văzut apărînd la geam, lîngă picioarele ăluia care voia să se arunce. A fost clar pentru toţi că, după ce l-a apucat de picioare şi l-a tras înăuntru, ăla, sinucigaşul, n-a avut clipe prea bune alături de Sticlosu. Cîteva minute, prin fereastra rămasă deschisă au răzbit pînă la noi răcnete teribile, înjurături, bufnituri. Pînă la urmă, fereastra s-a închis, dar între timp aflasem de la vecinii adunaţi că Sticlosu era fiul ăluia, că săracu’ băiat trebuia să aibă grijă de taică-su, care era un beţiv notoriu, că vai de capu’ lui. Şi se spera la unison, printre vecini, că băiatul nu-l înjură numai, dar îi trage şi o mamă de bătaie denaturatului, nu de alta, dar concluzia era că nici

Dumnezeu nu se supără în cazul în care un fiu îşi bate părintele, dacă părintele e un om atît de infect. Mă rog, cam astea fuseseră concluziile, apoi, la cîteva minute după închiderea ferestrei, grupul vecinilor se spărsese, iar gaşca noastră se apucase de activităţi mai plăcute, precum ocuparea unei mese într-un bar şi comentarea întîmplării din seara respectivă, fiecare dintre noi cu cîte un pahar de tărie în faţă.

Ştiam deci unde stătea Sticlosu şi ideea mi-a venit în momentul în care prietena mea m-a sunat şi mi-a zis aşa:

— Auzi, să ştii că o să vin şi eu diseară.

Înainte de ea mă sunase şi un prieten din gaşcă, iar ăla-mi spusese cam acelaşi lucru, poate chiar în aceleaşi cuvinte, adăugînd că, oricum, şi ceilalţi băieţi vor veni. L-am întrebat de unde a aflat şi astfel am putut deduce unde se ascunsese ăla mic de statură din gaşca noastră în momentul în care Sticlosu se proţăpise în faţa mea acolo, pe gardul care înconjura o zonă verde. Fugise în scara blocului şi de-acolo ascultase prin uşa deschisă toată convorbirea ulterioară. Tot el, fireşte, îi anunţase pe ceilalţi de bătaia soră cu moartea pe care urma s-o iau la ora opt, sub deal.

— Da’ ce să cauţi tu acolo? am întrebat-o uşor iritat pe prietena mea.

De fapt, eram foarte iritat, dar de asta aveam să-mi dau seama mai tîrziu, cînd am realizat clar că n-o pot convinge să nu vină.

— Ce, vrei să te las singur în momente dintr-astea? mi-a zis ea.

Am rugat-o, apoi am şi ridicat vocea în receptor, deşi de obicei nu îndrăzneam să ţip la ea. Am sperat pînă la sfîrşitul convorbirii că o s-o conving să nu vină. Nu-mi făceam probleme că mă văd ceilalţi bătut de Sticlosu, pentru ei rezultatul luptei ar fi fost cît se poate de firesc, însă n-aş fi vrut ca la umilinţa mea să fie prezentă şi ea. De fapt, cinstit vorbind, deja îmi făcusem planuri că voi scăpa de bătaie, urmînd să-l rog pe Sticlosu cît se poate de decent să mă ierte, să-i spun că-s conştient că mă face praf, să-l fac să-nţeleagă că ţin la dinţii mei mai mult decît la orgoliu. Şi speram că omul îmi va mai acorda o şansă. Eram gata să-i promit că n-o voi mai aduce niciodată pe prietena mea în zonă, dar ea tocmai îmi spunea la telefon că nu va pierde pentru nimic în lume momentul ăsta, al bătăii noastre, iar mie groaza îmi revenea încetul cu încetul.

Cînd am pus receptorul în furcă, eram deja hotărît. Aşa că, pe la cinci după-amiaza, tremuram în faţa uşii apartamentului în care

stătea Sticlosu, ţinînd în mîna dreaptă o sticlă de Russkaya din bufetul părinţilor şi căutînd în mine rezerva de curaj care să mă facă să apăs, cu stînga, pe sonerie. Pînă la urmă am făcut-o şi abia cînd am auzit înăuntru paşii îndreptîndu-se spre uşă mi-am pus problema că Sticlosu e posibil să nu fie acasă, iar în cadrul uşii să-mi apară taică-su, sinucigaşul. Ei, şi gîndind aşa, m-am simţit brusc invadat de speranţe, chiar îmi doream, mi-am dat seama, să fie taică-su, deşi eu pentru Sticlosu venisem şi cu el aveam de rezolvat problema. Numai că uşa s-a deschis şi dincolo de prag a apărut, într-un maiou şi în pantaloni scurţi, chiar cel pe care-l căutam, aşa că am înţepenit. Ţineam sticla întinsă spre el, dar nu puteam spune mare lucru, cred totuşi că am bîiguit ceva. Şi-am şi auzit ceva după un timp, l-am auzit spunînd cam aşa:

— Bă sulică, ţie chiar ţi s-a urît cu viaţa, nu?

Dar, cînd l-am auzit spunînd asta, i-am văzut şi ochiul acela ieşit în afară, adică am văzut direcţia în care se îndrepta privirea lui. Şi direcţia era bună, spre sticla de Russkaya, aşa că am prins puţin curaj.

— Aş vrea să te rog să vorbim, i-am zis. Am adus sticla asta...

S-a uitat în continuare la ea, la sticlă, şi n-a zis nimic.

— Mai am şi altele, m-am simţit eu dator să adaug.

— La tine? l-am auzit, în fine, şi pe el.

— Nu, i-am spus. Acasă. Dar altă dată... adică... mai pot să-ţi aduc.

A ezitat în cadrul uşii, încruntarea însă îi cam scăzuse, îi urmăream foarte atent faţa şi vedeam cum unghiul făcut de sprîncene spre nas se lărgeşte. Şi-apoi n-am mai putut urmări lărgirea unghiului, pentru că Sticlosu s-a întors cu spatele la mine şi mi-a aruncat aşa, peste umăr, un:

— Hai, intră dracu’...

Am intrat. Am închis uşa după mine şi l-am urmat în bucătărie. S-a aşezat pe-un scaun, mi-a arătat şi mie unul, iar eu, după ce m-am aşezat la rîndu-mi, am pus pe masă sticla de Russkaya.

Sticlosu şi-a supt dinţii, şi-a lăsat apoi buzele într-un rictus dispreţuitor şi mi-a zis:

— Ce-i? Te-ai cam căcat pe tine, nu?

Am bîiguit iarăşi ceva, n-am prea priceput nici măcar eu ce. El s-a ridicat şi a pus pe masă două pahare luate din chiuvetă. Le-a

clătit doar un pic, le-a trecut aşa, prin jetul de apă, dar nu-mi prea păsa mie de pahare, cinstit vorbind. A deschis sticla de Russkaya şi a turnat în pahare. Apoi şi l-a băut repede pe-al lui, după care şi l-a umplut din nou.

— Ai vrea să nu te caftesc diseară, nu? a zis el după aia.

— Aş cam vrea, i-am zis. Adică nu... nu să nu mă cafteşti, dar... Nu ştiu.

— Bă boule, mi-a zis el atunci rînjind, crezi că io aş fi vrut să-ţi vărs maţele? N-aş fi vrut. Doar v-am zis: voi sînteţi fraţii mei, aveţi grijă cum vă purtaţi şi am şi eu grijă de voi. Am zis aşa sau n-am zis?

N-am răspuns.

— Bă, ce crucea mă-sii!? a ridicat el vocea. Am zis aşa sau n-am zis!?

— Ai zis, am dat eu repede din cap.

— Şi-atunci ce-o laşi, bă, pe curva aia să mă facă prost!? a continuat el să ţipe.

Am auzit alţi paşi în momentul următor, iar în cadrul uşii din bucătărie a apărut taică-su, sinucigaşul. Avea ochii cîrpiţi de somn, faţa buhăită.

— Ce crucea mă-sii vrei şi tu? a ţipat atunci şi la el Sticlosu. Nu vezi că am treabă?

Dar taică-su se holba la sticla de votcă.

Sticlosu s-a ridicat, a luat paharul din faţa mea, din care încă n-apucasem să beau, şi i l-a întins.

— Na, ţine-l! Ia-l cu tine, că am treabă! Altul, a coborît el vocea, nu mai vezi azi, să ştii...

Omul a luat paharul privindu-l fix, a rînjit şi a ieşit fără să zică vreun cuvînt.

Sticlosu s-a reaşezat la masă, după ce a luat o cană din chiuvetă şi a trecut-o prin apă şi pe-aia. Şi-a băut paharul de votcă, l-a împins înspre mine gol, apoi şi-a turnat din sticlă în cană. Iar pe urmă mi-a turnat şi mie în paharul care pînă cu cîteva clipe în urmă fusese al lui.

— Şi ce naiba vrei acum? l-am auzit.

— În primul rînd, am zis, să-mi cer iertare pentru ce-a spus prietena mea. Şi-apoi...

— Bă, eşti prost, m-a întrerupt el. Aia-i muiere? Să crăp dacă nu eşti prost! Ce, o iubeşti?

— Nu, am zis.

— Ţi-o pui cu ea numa’?

Am dat din umeri şi mi-am strîmbat buzele a zîmbet.

— Bă, şi dacă numa’ i-o tragi, de ce-o laşi să se poarte aşa cu fraţii tăi?

Nici prin gînd nu-mi trecuse mie pînă atunci că Sticlosu mi-era frate, dar cuvîntul ăsta pica teribil de bine în momentul de faţă.

— Păi, de-asta am vrut să vorbim. Că nu-s de-acord cu ea.

— Bă, ce crucea mă-sii! Nu-n faţa mea trebe să nu fii de-acord, ci-n faţa ei, înţeles!?

Am dat din cap că da.

— Tu n-ai văzut ce căcaturi zice? Tramvai care cîntă, auzi! Astea-s fiţe de curvă leşinată, bă! Şi-mi vine cu poeţi. Bă, astea-s periculoase, să ştii de la mine. Îţi sucesc minţile. Că cu poezie, că cu tramvaie care cîntă, îndată numa-ţi bagă la cap că-i dintr-aia care are sentimente babane. Da’ cînd e vorba că trebe să facă ceva pen’ tine, să-ţi arate sentimentele alea, numa’ odată-ţi întoarce curu’. Le ştiu eu p-alde astea, cu poveştile lor, puah!

— Ea nu-i chiar aşa, am îndrăznit să-i spun.

Îmi păsa mie de Sticlosu şi de părerile lui, e adevărat, îmi păsa chiar foarte mult în momentul ăla, dar parcă mă ruşinam în gîndul meu că-l lăsam să vorbească aşa de prietena mea. Totuşi, o iubeam, ştiam asta. Şi ştiam că şi ea mă iubeşte, mi-o spusese, mi-o arătase chiar în ziua aia în care ne dezbrăcaserăm amîndoi şi... Mă rog, am simţit nevoia să-l contrazic, în felul meu, pe Sticlosu.

— Bă, nu fi bou, mi-a zis el.

Apoi a dat pe gît ce avea în cană şi imediat şi-a turnat iarăşi din sticla de Russkaya. M-am uitat la sticlă, mai era jumate de votcă în ea, iar eu n-apucasem să beau nici o gură. Dar nu-mi părea rău. Oricum, nu ştiu de ce, mi-era cumva frică să beau. Mă gîndeam că, dacă duc paharul la gură, Sticlosu se va enerva, pentru că ar fi însemnat cumva că-mi asum şi eu prietenia cu el. Adică numai cu un prieten poţi sta aşa, lejer, la o masă bînd votcă, nu? Or, eu încă nu ştiam dacă-mi devenise prieten sau nu, deşi, cu cîteva minute-n urmă, spusese cuvîntul „fraţi”, lucru care-mi plăcuse teribil în contextul ăsta. Totuşi, învîrteam paharul în mînă şi nu-ndrăzneam să-l duc la gură.

— Mă cac în ea de viaţă, a zis pe urmă Sticlosu. Că numa’ de curve am dat.

Avea, într-un fel, legătură cu ce spusese mai înainte, dar îmi

dădeam seama că, oricum, logica lui începea să se zdruncine puţin, băutura îşi făcea efectul. Şi nu ştiam, abia atunci mi-am pus problema, dacă trebuie să mă bucur sau nu. Îl mai văzusem beat pe Sticlosu, în general, devenea mai prietenos cu noi, ne lua pe după gît şi ne spunea că se bate cu-ntreg Parisu', în crucea mă-sii, pentru fiecare dintre noi, dacă cineva din Parisu' ăla jegos se ia de cururile noastre. Era de treabă atunci, dar, pe de altă parte, îl văzusem beat doar cînd eram mai mulţi băieţi din gaşcă, n-aveam de unde să ştiu cum va reacţiona acum, bînd doar cu mine, pe fondul unei bătăi deja programate pentru ceva mai tîrziu. Mi-era şi teamă, dar ceva îmi spunea că-i totuşi bine aşa. Mai bine.

— Tu cîţi ani ai, bă sulică? m-a luat apoi.

— Optşpe, i-am zis.

— Oho. Eu am douăşcinci, a aruncat el şi m-a fixat cu ochiul ieşit în afară. Am avut ceva muieri la viaţa mea, a adăugat el după o pauză. Da', ascultă la mine, una nu mi-a venit cu texte dintr-astea, că plîng tramvaiele.

— Cîntă, l-am corectat eu.

— Ce?

— Prietena mea zicea că i-a cîntat un tramvai, nu c-ar fi plîns...

S-a ridicat de la masă. M-a privit de sus.

— Bă, tu nu mă iei cu dintr-astea, nu? Doar nu crezi ce-a zis ea, dă-o-n crucea mă-sii!

— Nu, normal, i-am zis eu repede.

— Tare prost eşti, a dat el din cap nemulţumit. Uite, hai să-ţi zic ce facem: mai avem vreo două ore pînă la bătaie. Io zic să mergem în tramvaie. Să-ţi arăt, bă, că nu cîntă nici de-al dracu' nici unu'!

În momentul în care şi-a încheiat propunerea, a venit lîngă mine şi mi-a dat o palmă, aproape amicală, peste ceafă şi a zis:

— O să vezi tu.

Numai că eu deja nu mai eram deloc atent la asta, mie mi se blocase mintea la ce auzisem cu cîteva secunde înainte: „mai avem vreo două ore pînă la bătaie". Şi-mi rămăsese blocată acolo mintea, celelalte cuvinte trecuseră prin ea cumva fără rost, nu mă interesau. Şi-apoi, după ce am simţit un declic care mi-a deblocat mintea, n-am putut face altceva decît să dau pe gît paharul din faţa mea şi să încerc să nu mă sufoc. După ce am terminat şi cu încercarea asta, m-am întors spre Sticlosu, dar el ieşise din bucătărie. Apoi a revenit,

avea o haină de trening peste maiou, şi mi-a zis:

— Hai, bă, ce mă-sa faci? Te mai aştept mult?

— Da’ unde mergem? am întrebat eu.

— Să-ţi arăt că tramvaiele nu cîntă, mi-a zis. Numa’ muierile leşinate cred altceva.

Apoi a deschis larg uşa de la ieşirea din apartament, iar eu m-am ridicat de pe scaun şi am ieşit fără să mai zic vreun cuvînt.

Eram deja în al doilea tramvai. Nu ştiam cum să-l iau. Mă gîndeam că, orice aş zice, s-ar putea să-l supere. Însă mie acea sticlă de votcă mi se păruse un dar de împăcare, eu aşa îl oferisem. Nu înţelegeam unde se produsese eroarea de comunicare între noi. De ce mai voia să se bată? Încă nu găsisem curajul să-l întreb asta direct. Şi nici n-aveam cum, la drept vorbind, pentru că Sticlosu se concentra din cînd în cînd, ducea degetul la gură, deşi eu tăceam, şi zicea:

— Şşşşt...

Apoi, după cîteva secunde, se uita la mine şi spunea:

— Zi, bă! Ăsta-ţi pare cîntec? Tîgîdîc-tîgîdîc, tanana-tanana... Îţi sun-a cîntec?

— Nu, îi ziceam eu.

— Vezi? Dă-o-n mă-sa de curvă!

Iar eu tăceam.

În al doilea tramvai, aceeaşi poveste. Mă pusese deja de vreo trei ori s-ascult: o dată cînd tramvaiul mergea normal, a doua oară cînd accelera, iar a treia oară cînd a luat o curbă. I-am dat dreptate de fiecare dată: nici nu se punea problema să sune a melodie. Apoi tramvaiul a oprit într-o staţie şi eu mi-am luat inima-n dinţi şi i-am zis aşa:

— Ascultă, Sticlosule...

— Ce s-ascult? Tramvaiu’ stă, ce crucea mă-sii! Ce dracu’ s-ascult io acu’?

— Nu, m-am corectat eu, altceva voiam să-ţi spun. În casă ai zis... Adică, nu ştiu, poate am înţeles eu aiurea, dar aşa mi s-a părut. Ai zis că ne batem diseară?

— Normal, a dat el din cap. Ce, nu aşa am vorbit?

— Eu mă gîndeam..., am spus.

— Bă! s-a apropiat el de mine.

Stăteam faţă în faţă, pe două scaune. Sticlosu s-a aplecat puţin pentru a veni cu ochiul lui ieşit lîngă faţa mea. Apoi mi-a tras

un bobîrnac în frunte. Tramvaiul a plecat din staţie. Sticlosu s-a retras şi a început să rîdă.

— Tare prost mai eşti, a zis el.

Am tăcut. Mă simţeam cam prost, ăsta-i adevărul. Nici nu ştiam ce să mai cred. Mi-era ruşine faţă de el că am înţeles greşit, mi-era şi frică, mi-era de-a dreptul groază că prietena mea va veni şi va trebui să mă umilesc şi-n faţa ei.

— Bă, ce dracu' vrei? mi-a zis. Tu eşti ca lumea, da' nu pot să las treaba aşa. Ştiu şi ăilalţi, deja mi-au zis c-o să vină şi ei. Ce vrei, să nu te fac terci diseară şi să mă fac io de căcat?

Da, de vreme ce-mi ziseseră mie, trebuia să-mi dau seama că-i spuseseră şi lui că vor fi acolo.

— Problema-i, i-am zis, că nu numai băieţii vin. Vine şi prietena mea...

A început din nou să rîdă.

— Am ştiut io. D-asta am zis că eşti prost. Te caci pe tine de frică c-o să te faci de rîs în faţa lu' curva aia a ta. Te-a prins, bă prostule! Gata. Te-a frecat cu poezii şi ţi-ai dat drumu-n pantaloni, că ce gagică, mamă-mamă.

— Să ştii că-i de treabă. O ia gura pe dinainte, da-i de treabă, i-am zis.

Ăla a continuat să se hlizească, privind pe geam. Apoi s-a uitat la mine.

— Auzi, tu mă vezi, nu? Îs de două ori cît tine. Îţi dau un pumn şi-ţi culegi dinţii, nu?

— Da, am acceptat eu.

— Aha, a făcut el. Ştii ce cred eu: că prietena asta a ta are ureche bună, aude-al dracu' de bine. Io nu aud aşa. Uite, stau şi ascult cu tine cum cîntă tramvaiu' ăsta, da'! nu cîntă nici de-al dracu'! Nici unu'. Mai mergem cu zece tramvaie, bă, şi-o să vezi că cîntă pe mă-sa! Asta ce-nseamnă? Îţi zic io, bă: că nici tu, nici io n-avem ureche. Nu stăm bine cu auzu'. Da' curva ta stă bine cu auzu'. Ştii cu ce nu stă bine curva ta? Hai, zi, ştii!?

Am dat din umeri.

— Cu vederea, bă! După mine, cre-că-i oarbă, bă!

— De ce?

— Cum, bă, de ce? Tu mă vezi pe mine cum sînt, da' ea nu mă vede? Adică ea nu ştie că-ţi culegi dinţii dacă-ţi frec io una?

N-am ştiut ce să-i zic. Nu pentru că m-ar fi pus prea mult pe gînduri. Ci pentru că părea în continuare foarte hotărît să-mi facă

felul. Şi nu-nţelegeam ce rost mai avea toată discuţia asta dacă tot urma să fiu hăcuit de el. M-am uitat la ceas, mai erau cincizeci de minute pînă la opt. Şi-apoi m-am uitat din nou la Sticlosu. Ăsta se ridicase. Mi-am dat seama că ne apropiem de-o staţie şi că vrea să coboare, aşa că m-am ridicat şi eu. Uşile tramvaiului s-au deschis, am coborît amîndoi pe trotuar.

Deja se întuneca. Era cam frig, îi era frig şi lui, pentru că şi-a tras fermoarul de la trening. S-a uitat în jur.

— Sîntem la dracu', a zis. În pizda mă-sii! Trebe să luăm un tramvai de pe partea ailaltă – a arătat cu mîna dincolo de şosea, unde era staţia spre înapoi. E tîrziu, a mai zis, trebe s-ajungem, ce dracu'.

Am trecut pe partea cealaltă, am luat destul de repede un tramvai, ne-am aşezat unul lîngă altul. Abia după vreo două staţii mi-a vorbit.

— Uite, mi-a zis. Eşti căcat pe tine, nu?

Am dat din cap, recunoscînd, cumva ruşinat, că nu mi-e bine.

— Io, a zis, n-am ce-ţi face. N-am cum să mă cotesc acu'. Da' o să-ţi frig vreo cîteva mai uşoare. Şi te las şi pe tine să-mi dai una-n moacă.

Nu-mi venea să cred. M-am uitat la el, părea serios, pentru că era încruntat şi nici măcar nu se uita la mine, ci undeva pe geam. Apoi s-a întors brusc şi m-a privit.

— Da' să nu te pună dracu' să-mi dai mai multe, c-ai belit-o! Înţeles?

Am dat rapid din cap că da, am înţeles.

— Na, asta-i. Şi p-ormă, măcar rămîi cu asta, că te-am caftit, da' ai dat şi tu.

— Mulţumesc, am bîiguit eu.

— Lasă, bă! Mi se rupe de cafteala asta, dă-o-n crucea mă-sii!

După cîteva staţii am coborît amîndoi şi fiecare a luat-o pe alt drum pentru a ajunge sub deal.

Cîţiva băieţi erau deja adunaţi. Eu m-am întîlnit, la opt fără zece, cu prietena mea în faţa unui bar din apropiere.

— Ţi-e frică? m-a întrebat ea cînd m-a văzut.

— Nu, i-am zis, apoi am şi zîmbit puţin: ce, crezi că nu m-am mai bătut?

— Mi-a părut puţin rău azi, a spus ea. Că m-am gîndit: eu te-am băgat în situaţia asta şi nu vreau să păţeşti ceva.

— Lasă, i-am zis. Dă-o-ncolo. Asta e, o să mă bat cît pot. Poate apuc să-i dau cîteva.

Apoi m-am gîndit c-am exagerat. Am zis cîteva, pe cînd înţelegerea era doar pentru una. Şi mi-am spus că, uite, prostule, îi creezi aşteptări. O să vrea să-i dai cîteva, pe cînd tu n-ai voie decît una. M-am enervat, mai ales că m-apucase iarăşi o oarecare emoţie cînd am realizat ce spusesem. Numai că n-am avut prea mult timp să mă gîndesc la asta, întrucît de la bar pînă sub deal nu erau nici o sută de metri, sau poate erau cam atît, aşa că am ajuns repede şi i-am văzut pe băieţi. Şi pe urmă n-am auzit decît cum îmi spuneau că-s sonat rău de m-am pus cu Sticlosu, că speră să-mi poată culege maţele de pe jos ca să le poată băga la loc, că dentistu-i scump, dar o să le fac gaură-n buget alor mei şi alte chestii dintr-astea. Încurajări. Şi-apoi s-a făcut linişte, pentru că a apărut Sticlosu.

A trecut pe lîngă mine şi mi-a frecat un umăr de-am crezut c-o să mă dărîme. Apoi a scuipat o flegmă pe pămînt. După care, cu un rictus pe faţă, şi-a dat jos haina de trening. Eu m-am gîndit că trebuie să-i fie frig să stea aşa, în maiou, dar făcea bine, pentru că aşa arăta mult mai fioros în lumina lunii. Şi vedeam pe chipurile ălorlalţi c-o băgaseră şi ei pe mînecă cumva, deşi nu ei se băteau.

Prietena mea mă ţinea de braţ, iar eu i-am luat mîna uşor, am dat-o deoparte. Apoi m-am apropiat de Sticlosu. La drept vorbind, problema mea în momentul ăla, în timp ce mă apropiam de el, era poziţia pe care urma s-o iau. Habar n-aveam cum se stă la o bătaie. Sticlosu a mai scuipat o dată, s-a aplecat uşor, şi-a ridicat pumnul drept pînă undeva sub bărbie, iar pe stîngul l-a coborît pînă undeva în zona pancreasului. Am făcut şi eu la fel, numai că nu mi se părea în regulă. Şi m-am gîndit că poate Sticlosu e stîngaci, aşa că, rapid, am schimbat poziţia, ridicînd stîngul şi coborînd dreptul. Sticlosu a rînjit şi a scuipat a treia oară.

— Bă sulică, a zis, mai faci mult balet? Hai!

În momentul ăla mi-am împins pumnul spre el, gîndindu-mă că, dacă o fi să nu-l nimeresc, măcar vede lumea că eu am început. Iar dacă-l nimeresc, nu-s probleme, aveam dreptul la o lovitură, aşa ne fusese înţelegerea.

Nu l-am nimerit. M-am trezit burduşit de pumni, veneau de peste tot, de parcă tăbărîseră pe mine douăzeci de tipi, nu unul singur. Dar erau pumni suportabili, adică nici unul nu mi-a provocat vreo durere dintr-aia cum îmi imaginasem eu că ar putea veni. M-am trezit totuşi pe jos, cred că mă împiedicasem de ceva. Apoi am auzit

cum băieţii îl încurajau pe Sticlosu, hai Sticlosule, fă-l piure, scoate-i maţele, umple-l de borş.

O clipă am crezut c-am sfeclit-o. Mi-am amintit, aşa, pe cînd încercam să mă ridic de jos, că Sticlosu aproape golise o sticlă de votcă, iar apoi m-am gîndit că îndemnurile astea puteau să-l înnebunească, să simtă nevoia să le pună-n aplicare. Şi figura lui îmi întărea frica, pentru că părea turbat de-a dreptul. Stătea în faţa mea cu braţele căzute, se holba înfiorător, aproape că avea spume la gură. S-a îndreptat spre mine, eu mi-am pus braţele în faţa ochilor, dar l-am văzut că trece pe lîngă şi se duce către băieţi.

— Bă cotarlelor! a urlat el. Ce mă-ncurajaţi pe mine, credeţi că am nevoie de voi!? Linişte! a răcnit. Că vă sparg, crucea mamii voastre!

Au tăcut toţi, el s-a întors spre mine. Eu am apucat s-o văd, înainte de asta, pe prietena mea. Stătea sprijinită de-un copac, ceea ce nu era cine ştie ce, dar mie nu mi-a plăcut deloc poziţia ei. Absolut deloc. Aş fi vrut s-o văd cumva mai implicată, să-şi frece mîinile, să-şi ţină palmele pe faţă, naiba ştie ce aş fi vrut. Dar aşa nu-mi plăcea deloc, absolut deloc. Însă Sticlosu se întorcea spre mine şi eu n-am mai avut timp s-o privesc. M-am uitat la el. El era cu spatele la ceilalţi, încă avea privirea aia înfiorătoare, dar cînd a fost mai aproape am văzut că-mi face cu ochiul lui ieşit în afară, ba chiar că zîmbeşte un pic şi dă din cap. Şi am înţeles că e momentul să-l lovesc, aşa că m-am mişcat repede. Şi i-am prins un pumn cu sete, drept în falca dreaptă. O secundă, Sticlosu a încremenit, părea că nu se aştepta la pumnul ăsta, deşi el îmi făcuse cu ochiul. Apoi şi-a dus palma la faţă, cam teatral, şi a început să mă-njure-n fel şi chip de dincolo de ea, de palmă, aşa încît iar m-a luat cu fiori.

— Mi-ai spart măseaua-n gîţii mă-tii de nenorocit! l-am auzit.

Şi-apoi alte înjurături. Toată treaba a durat cîteva secunde, cît s-apuce să-şi verse vorbele, apoi şi-a luat palma de la gură şi eu am încremenit. Dintre buze i se scurgea sînge, avea dinţii roşii, puteam vedea chiar şi în lumina chioară a lunii, ba chiar şi pe palmă avea sînge, pînă pe braţ. L-am văzut ridicînd pumnul spre mine şi-atunci, pentru că nu mai simţisem o groază asemănătoare în viaţa mea, ştiam că nu se mai preface, am început să dau şi eu. I-am dat în stomac, în piept, am mai apucat să-i dau cîţiva pumni şi-n faţă probabil, nici eu nu mai ştiu, pentru că dădeam cu ochii închişi. Apoi m-am simţit luat în aer, după care am căzut şi m-am rostogolit cu Sticlosu peste mine. Ne-am rostogolit amîndoi, aşa, vreo cîţiva

metri, într-o vale. Cînd ne-am oprit, el era deasupra, avea o mînă în gîtul meu, iar cu cealaltă mă lovea în zona burţii, undeva în lateral. Însă nu simţeam nici o durere. Totuşi, el continua să lovească şi să înjure, de parcă era nebun. Cînd a mai ridicat o dată pumnul, l-am văzut în lumina lunii, era tot zdrelit, iar eu m-am întrebat, complet nepăsător, dacă nu cumva şi l-a zdrelit de coastele mele, care probabil că ieşiseră de sub piele, în afară. Mi-era deja indiferent, nu ştiu de ce, ştiu doar că mă gîndeam că nu respectasem înţelegerea, îl pocnisem de prea multe ori, aşa că avea dreptate să mă lovească. Iar el continua să dea. Şi-apoi, brusc, s-a oprit din înjurături şi mi-a zis printre dinţi:

— Tu ce mă-ta faci, bă? Urlă dracului, că altfel se prind toţi!

O clipă m-am gîndit la ce vrea să spună, că doar, în mod normal, la loviturile alea pe care le primeam oricine ar fi urlat, numai că mie nu-mi mai păsa. Însă, brusc, am simţit că stau pe ceva tare, iar loviturile ajung la mine prin chestia aceea tare, nu vin direct. Şi am întors puţin capul şi am văzut bucata aia de lemn ce ieşea de sub mine şi în care lovea de zor Sticlosu, iar atunci m-am prins şi, după cîteva secunde de uimire, am început să urlu. Ritmic, la fiecare lovitură. Asta pînă cînd am auzit vocea prietenei mele, care, de sus, îi zicea lui Sticlosu să mă lase odată în pace. Şi nu numai ea zicea asta, şi băieţii spuneau ceva asemănător. Aşa că el s-a oprit şi şi-a pus ambele mîini pe pieptul meu răsuflînd din greu deasupra. Sîngele îi curgea din gură, mi-am dat seama că-s plin de sînge pe faţă, dar eram încă prea uluit de întorsătura pe care-o luaseră lucrurile ca să-mi vină să mă şterg.

— Dar te-am lovit de mai multe ori, i-am spus şoptit.

— Lasă, bă, că nu mor io dintr-asta.

Apoi s-a ridicat de pe mine.

— Du-te şi vezi-ţi de muiere, mi-a spus, tot pe un ton coborît. Numa’ ai grijă să n-o pună dracu’ să mai facă dintr-astea, c-a doua oară nu te iert. Înţeles?

— Da, am zis. N-o să se mai întîmple.

Apoi Sticlosu a început să urce, iar cînd a ajuns sus, m-am ridicat şi eu. Între timp, prietena mea şi vreo doi băieţi coborîseră lîngă mine. Nu mă durea mai nimic sau, mă rog, mă dureau mai multe, dar în mod suportabil, pentru că era doar durerea cauzată de rostogolire. Altfel, nimic. Însă m-am ridicat greoi, ţinîndu-mă de spate, mergînd şchiop pînă în locul în care erau ceilalţi băieţi.

L-am văzut pe Sticlosu din spate, îndepărtîndu-se pe

drumeagul care ducea spre bar. Nici nu s-a uitat înapoi. Pe urmă, băieţii au început să vorbească. Să-mi spună că am scăpat ieftin, dar şi că-s nebun, să mă felicite că i-am tras şi eu vreo cîteva. Unii, mai grijulii, m-au întrebat dacă pot merge, apoi cineva mi-a zis că-i loc de sărbătorit, că în seara asta ar putea să-mi facă ei cinste. Numai că eu n-aveam chef. Eram cumplit de amărît şi n-aveam chef. Aşa că le-am zis că nu stau. Am mers împreună pînă în dreptul barului, iar acolo ne-am despărţit. Eu am vrut să plec spre casă şi exact asta am făcut. Iar alături de mine a rămas numai prietena mea.

Am schimbat cîteva vorbe pînă la intrarea în blocul meu. Mi-a zis că a fost ceva suprarealist totul, iar eu am aprobat-o. Că nu-i vine să creadă că azi mai face cineva aşa ceva, că totul a fost ca un duel de altădată, pentru o femeie. Pe drum, s-a oprit şi m-a sărutat sub un felinar. M-a întrebat dacă ştiu de Puşkin, cel care a murit într-un duel cu d'Anthes, iar eu i-am zis că ştiu. Ştiam de Puşkin, bineînţeles, dar habar n-aveam cine-i d'Anthes, era prima oară cînd auzeam numele ăsta, şi totuşi i-am zis că-l ştiu. Şi-apoi ea mi-a spus că eu am fost un fel de Puşkin în seara asta, iar Sticlosu un fel de George d'Anthes, care era un aventurier de doi bani, cam cum era şi Sticlosu. Numai că era o diferenţă, mi-a spus ea, că noi nu ne-am bătut pentru o femeie, că Puşkin credea că d'Anthes e amantul neveste-sii, în schimb aici nu poate fi vorba de aşa ceva. Şi s-a strîmbat groaznic, spunîndu-mi că mai bine-ar săruta o broască decît pe Sticlosu, că măcar din broască ar putea ieşi un prinţ. A rîs şi aştepta să rîd şi eu, dar n-am făcut-o pentru că nu mi-a venit. Apoi am văzut că am ajuns deja în faţa blocului, aşa că eu i-am zis:

— Ne vedem mîine.

Şi-atunci şi ea mi-a zis:

— Ne vedem.

După care eu am intrat în scara blocului şi am chemat liftul. Locuiam la vremea aia la etajul cinci şi, deşi uneori urcam pe scări ca să-mi păstrez condiţia fizică, în seara aia, pentru că eram extrem de obosit, am stat şi-am aşteptat liniştit liftul.

Podul Strîmb

Într-o seară de aprilie, eu şi cu vărul meu stăteam răsturnaţi în fotolii, la mine acasă, şi ţineam cîte-un pahar de whisky în mînă. Soţia lui i se aşezase pe un genunchi, dar nu stătea aşa, cu drag, ci părea a sta acolo pentru că e un loc dat, pentru că se cuvine să stea acolo, deşi pe cuvîntul meu că mai erau scaune în casă. Vreo cinci libere, adică cele patru pe care stătuserăm pînă cu vreo zece minute în urmă noi trei şi soţia mea, ţinîndu-l pe genunchi pe băiatul nostru, şi unul în faţa computerului. Plus unul care nu-şi găsise rostul la masă în seara aceea, dar care oricum nu era inutil. Pe el stătea acum sticla de J&B din care ne turnaserăm tustrei în pahare. Şi lîngă sticlă mai era şi un bol cu gheaţă. Dar ea, soţia vărului meu, a stat acolo pe genunchiul lui vreo două sau trei minute. Apoi s-a ridicat brusc, a dat larg din mîini şi a spus:

— Băi, da' tu nişte muzică n-ai?

De fiecare dată cînd ne vizitau ajungeam şi la momentul ăsta. Iar ea ştia foarte bine că am, căci altfel nu aş fi ţinut un computer în sufragerie. Şi, oricum, de fiecare dată făcea acelaşi lucru după întrebarea asta, se ducea spre computer, îl deschidea şi punea muzică. Aşa a făcut şi acum, lucrînd cu mouse-ul în timp ce ţinea, graţios, paharul de whisky în mîna stîngă, numai puţin îndoită şi depărtată de corp. Şi muzica a început să se audă, iar eu am ciocnit cu vărul meu şi i-am spus:

— Noroc.

Soţia lui s-a aşezat apoi pe unul dintre scaunele libere şi a început să ne privească. Iar după ce ne-a privit aşa, puţin, a zîmbit ironic.

— Mari boşorogi mai sînteţi, a spus ea.

Apoi şi-a pus cotul descoperit pe spătarul scaunului, a aşezat paharul pe masă şi, cu palma eliberată, a început să-şi mîngîie cotul, cumva gînditoare. După care m-a întrebat:

— Oare nevastă-ta încă nu l-a adormit pe ăla micu'? Mă plictisesc de moarte cu voi.

Am uitat să spun că soţia mea plecase, tocmai înainte de a ne aşeza noi în fotolii, să-l culce pe băiatul nostru.

— Auzi, a continuat ea să-mi vorbească după ce am dat din umeri la întrebarea precedentă, tu poţi să dormi? Eu de o vreme am

insomnii.

— Insomnii pe naiba, a mormăit vărul meu, care tocmai sorbea din pahar. Dormi zece ore pe noapte. Eu dacă dorm şase.

— Nu fi dobitoc, s-a răstit soţia lui. Nu contează pînă cînd dorm, ci cînd adorm. Şi încep să adorm tot mai greu. Şi ştii din ce cauză? m-a privit iarăşi pe mine. Pentru că n-am la ce să mă gîndesc.

— Ei, căcat! a mormăit iarăşi vărul meu.

— Ţi-am zis că eşti dobitoc?

— Poate că sînt, a acceptat el.

— Nu prea se mai întîmplă nimic care să mă facă să am la ce să mă gîndesc. Odată eram pe Podul Strîmb, îl ştii.

Am dat din cap că da, îl ştiu. Era un pod vechi, construit tare aiurea. Nefolositor acum, nu mai treceau maşini pe el, doar oameni, la pas. Şi nici aceia prea mulţi. Podul începea drept, mergea aşa o bucată, apoi o lua deodată în S, deşi picioarele nu fuseseră proiectate pentru unul în S. De asta îi spuneau, fireşte, Podul Strîmb. Şi de asta nici nu mai era circulat acum, pentru că se găsise cineva de la nu ştiu ce serviciu de protecţie a cetăţeanului sau a drumurilor sau a circulaţiei care constatase că-i periculos pentru maşini. Şi circulaţia fusese deviată pe alt pod, mai nou, iar Podul Strîmb devenea tot mai părăsit şi, în mod straniu, cumva tot mai scheletic pe măsură ce trecea timpul. Nimeni însă nu se gîndise să-l dărîme, să construiască altul în loc. Sau vreo treabă de genul ăsta.

— Mă rog, treceam pe-acolo din *pură* întîmplare, a zis ea lungind cuvîntul „pură” într-un mod insinuant, care ar fi trebuit probabil să-l facă gelos pe vărul meu. Dar nu părea să-l facă. Şi ştii ce-am văzut?

Am ridicat din nou din umeri.

— Erau trei puşti pe pod. Aplecaţi. Şuşoteau între ei, chicoteau. Unul a întors capul, m-a văzut venind şi şi-a dus degetul la gură. S-au întors apoi şi ceilalţi doi. I-am întrebat ce au şi au izbucnit toţi trei în rîs.

S-a oprit, a zîmbit. Iar eu simţeam că aşteaptă să spun ceva, aşa că am spus.

— Ştii că pe vremea cînd a fost construit Podul Strîmb rîul era încă mare, nu ca acum, cînd arată ca un căcat de pîrîiaş?

— Ei, hai, nici acum nu-i chiar un pîrîu, să fim serioşi. Da’ ce treabă are asta cu povestea mea?

— Nu ştiu.

Adevărul era că nu prea avea vreo treabă.

— M-am dus să văd, îţi dai seama. M-am aplecat şi eu şi-am privit sub pod. Şi erau doi acolo… Cre-că aveau vreo optşpe-nouăşpe ani, un tip şi-o tipă. Acolo, sub pod, ei credeau că-s ascunşi de ochii lumii. Şi-o trăgeau. Bine, cînd m-am uitat eu, nu şi-o mai trăgeau, că-i auziseră pe mucoşii ăia rîzînd. Tipul se chinuia să-şi tragă pantalonii peste cur, iar ea se acoperise cu puloverul. Îţi dai seama?

— Aveau oamenii o nevoie, a spus sec vărul meu şi a mai băut un gît de whisky.

— Se mai întîmplă, am zis şi eu.

— Stai, că nu-i tot, a spus atunci soţia vărului meu. Cînd şi-au dat seama c-au fost văzuţi şi mai ales cînd i-au auzit pe dracii ăia hohotind, s-au apucat să înjure. Tipul era cel mai nervos, în primul rînd pentru că-şi tot trăgea pantalonii ăia ca un apucat, dar curul îi rămînea tot gol. Nu reuşea. Şi înjura. Îşi înjura şi pantalonii, da-i înjura şi pe băieţi. Iar ăştia rîdeau. Mie mi s-a făcut un pic ruşine şi nu m-am mai uitat la cei de jos, m-am întors spre puşti. Şi le-am zis să-i lase-n pace. „Da’ nu vezi ce comici îs, tanti?”, nu s-a lăsat unul dintre ei. Şi, nu ştiu de ce naiba, mi-a venit şi mie să rîd.

— Pentru că erau comici, de-aia, a comentat iarăşi vărul meu.

— Ce să-ţi spun, le-a luat soţia sa apărarea celor doi tineri, că tu nu eşti comic cînd dai din cur...

Iar vărul meu a fluturat mîna a nepăsare, apoi s-a gîndit cîteva clipe şi a zis:

— De unde ştii că-s comic? Doar nu m-ai văzut cu altele, nu? Sau ce, ai tu vreun ochi cu care priveşti de deasupra şi mă vezi cum sînt cînd dau din cur?

După care a rîs şi a rîs şi soţia lui.

— În fine, asta-i altă discuţie, a spus ea şi s-a uitat la mine. Eu îţi ziceam despre cei doi care şi-o trăgeau sub pod. Şi mai ales despre dracii ăia. Cînd eu am început să rîd, mucoşii au căpătat curaj. Iar unul dintre ei, cu nişte ochelari pe nas, a luat o piatră de jos şi a aruncat-o sub pod. Ăla, adolescentul, a reuşit pînă la urmă să-şi tragă pantalonii, aşa că a ieşit de sub pod şi a zis: „Bă, drace, dacă vin la tine, te omor, auzi!”. Apoi m-a văzut pe mine şi s-a cam ruşinat şi el. „Lăsaţi, i-am zis eu, că-s copii, ce ştiu ei…” „Ştim că se futeau!”, a spus puştiu’ cu ochelari. Şi iar au izbucnit toţi trei în hohote. Eu am ridicat mîinile, aşa, jenată, apoi am zîmbit către ăla de jos. „Doamnă, mi-a zis ăla, stăpîniţi-vă copiii, că-i bat!” Aici m-a

cam jignit, îţi dai seama. Cum naiba a crezut că am trei copii, şi-ncă aşa mari!? Ăla cu ochelari avea vreo zece ani, ceilalţi vreo opt-nouă. Erau un pic mai mici sau cel puţin aşa păreau.

— Lasă, a zis vărul meu. Ăştia cum au copil? a arătat el spre mine. Ce, cîţi ani aveţi de la căsătorie? Vreo cinci, nu?

— Luna viitoare facem cinci, am dat eu din cap.

— Iar noi sîntem de unşpe ani căsătoriţi şi încă n-avem copii. Cît ziceai că aveau ăia? Pînă-n zece, nu? Păi, puteau să fie ai noştri.

— Eşti dobitoc, i-a zis ea. Puteau, dacă e să ne ghidăm după data căsătoriei. Dar m-am măritat la nouăşpe ani, ce naiba! Arăt eu ca una care ar putea să aibă trei copii aşa mari? Doar tehnic vorbind aş fi putut. Altfel, e o jignire. Şi, a spus ea arătînd spre mine, nu mi-i da pe ei ca exemplu. Şi-apoi către mine: Te-ai căsătorit tocmai fiindcă nevastă-ta era deja gravidă.

— Nu-i adevărat, am ripostat eu.

Era adevărat, fireşte. Dar eu voiam să spun, de fapt, că mă căsătorisem din dragoste. Că oricum m-aş fi căsătorit cu aceeaşi femeie, doar că iminenta apariţie a băiatului nostru grăbise puţin lucrurile.

— Nu ziceam că nu vă iubiţi, s-a repliat soţia vărului meu. Doar că aşa s-a întîmplat, ce naiba…

— OK, am zis, aşa a fost. Dar ne iubim.

— Vă, a acceptat ea.

Apoi, pentru scurtă vreme, nimeni n-a zis nimic. MP3-list-ul computerului ajunsese la un Glenn Gould, deşi nu era deloc în specificul muzicii ascultate în seara aia, iar soţia vărului meu s-a ridicat de pe scaun, s-a sprijinit de spătar şi a început să-şi roadă unghiile. De fapt, pieliţele din jurul lor. Avea gestul ăsta reflex, o mai observasem şi-n alte rînduri. Nu şi-a ros însă decît pieliţele din jurul unghiei degetului arătător de la mîna dreaptă. Pentru că, imediat, vărul meu şi-a găsit să mai bea o gură de whisky, să ofteze şi să-mi spună:

— Nu ştiu ce are, continuu se plînge de asta în ultima vreme: că n-are la ce se gîndi înainte de a se culca.

Şi-atunci ea s-a enervat, şi-a îndepărtat degetul arătător de la gură şi i-a zis:

— Băi, ce naiba repeţi ce-am spus eu? Eşti dobitoc? Tocmai asta i-am spus: problema mea e că nu mi se-ntîmplă nimic. Apoi s-a uitat spre mine: Dar aşa, uite, cu întîmplarea asta, am avut la ce să mă gîndesc cîteva seri bune înainte de culcare. Adică nu să mă

gîndesc, ci să mi-o amintesc.

— Da’ ce mare lucru cu întîmplarea asta? s-a luat iarăşi de ea vărul meu.

Soţia lui a dat din cap a nemulţumire, apoi a dat şi din mînă a lehamite.

— Cu cine să vorbesc, poftim, mi-a spus ea. Nu înţelege nimic omul ăsta. Păi, am avut la ce să mă gîndesc, să ştii, l-a privit ea încruntată. E ceva cînd vezi doi care sînt atît de disperaţi unul după altul, încît riscă să se vîre sub un pod şi să fie văzuţi de nişte mucoşi, care apoi să-şi bată joc de ei. Tu-ţi dai seama? Hai să zicem că n-avem unde să facem sex, i-a spus ea. Că ne-a luat naibii foc apartamentul, de exemplu.

— Închiriem ceva…

A dat ochii peste cap.

— Enervant, enervant, enervant! Uneori nu te suport, să ştii! N-ai unde, mă! Fă şi tu un efort de imaginaţie. N-ai unde şi pace. Ce faci? Mergi sub Podul Strîmb cu mine?

— Păi, ce, sînt tîmpit? Aşa, în public?

— Aha, a spus ea şi m-a privit. Tu ce-ai face? Te-ai duce? Bine, nu cu mine, cu nevastă-ta – şi a rîs uşor.

Am ezitat o secundă. Şi m-am gîndit că aş prefera totuşi să aştept vremuri mai bune decît să mă duc sub vreun pod.

— Nu cred, i-am răspuns.

— Aha, a repetat ea. Păi, uite, vezi, la asta m-am gîndit: cît de îndrăgostiţi trebuiau să fie ăia doi ca să meargă acolo. Mi-am amintit vreme de cîteva seri, m-am gîndit şi, în felul ăsta, am putut să adorm. Am avut la ce să mă gîndesc. Uneori ai nevoie de întîmplări dintr-astea. Tu n-ai niciodată? m-a chestionat.

— Nu cred că despre îndrăgostire e vorba, i-am zis. Mai degrabă de inconştienţă.

A zîmbit.

— Una o presupune pe ailaltă. Adică, dacă eşti îndrăgostit, poţi fi şi un pic inconştient. Dar eu te întrebasem altceva.

M-am gîndit o clipă. Şi-am spus din nou:

— Nu cred.

— Ce nu crezi?

— Adică n-am privit niciodată lucrurile în felul ăsta. Să caut întîmplări ca să pot adormi… Nu ştiu. Eu cred că am la ce să mă gîndesc. Nu mi-am pus niciodată problema aşa, pe bune. Nu ştiu ce să-ţi spun. Nu cred.

— Şi tu eşti enervant.

Apoi s-a dus la computer, a închis MP3-list-ul şi a spus:

— Caut altceva. Folk n-ai?

— Nţ, am dat eu din cap.

— De fapt, a zis ea şi s-a ridicat, nu prea mai am chef de muzică. Apoi s-a uitat spre holul care mergea către dormitor. Ce durează atît de mult să-l culce pe ăla micu'?

— Durează, i-am spus. Uneori îi ia şi o oră.

A dat din mîini, apoi a venit şi s-a aşezat din nou pe genunchii vărului meu.

— Mai stăm?

Ăla a ridicat paharul şi l-a privit. Mai era un strop de J&B în el.

— Cum vrei, i-a zis.

— E tîrziu.

— Cam tîrziu, da.

— Mai staţi, am intervenit eu. Măcar s-o salutaţi pe nevastă-mea, nu? O să se supere că aţi plecat.

Soţia vărului meu s-a ridicat şi l-a prins şi pe el de mînă.

— Hai, scoală, boşorogule.

S-a ridicat şi el.

— Lasă, nu se supără, a spus ea.

Însă tocmai în momentul ăla a apărut soţia mea în capot.

— Ce faceţi, plecaţi?

Vărul meu a dat din cap că da, iar soţia lui a spus:

— M-ai lăsat să mă plictisesc cu ăştia…

Dar glumea, se vedea asta. De fapt, nici n-avea cum să fie supărată, fiind vorba totuşi de un copil care trebuia culcat la o anumită oră.

— Ei, m-aş fi supărat dacă aţi fi plecat aşa, a spus soţia mea amabilă.

— Lasă, nu te-ai fi supărat, i-a replicat cealaltă.

Apoi a sărutat-o pe obraji pe soţia mea, m-a sărutat la fel şi pe mine, soţia mea l-a sărutat pe vărul meu pe obraji, iar noi, bărbaţii, ne-am strîns mîinile.

Soţia mea mi-a spus că vărul meu cam exagera cu băutura în ultima vreme. Eu n-am fost de-acord. Ea s-a ridicat, s-a dus spre patul fiului nostru, i-a aranjat încă o dată pătura şi apoi s-a întors în patul nostru. Mi-a urat noapte bună şi i-am urat şi eu noapte bună.

După care ne-am întors unul cu spatele la celălalt şi ea a stins veioza.

Am crezut c-o să adorm repede, ca de obicei, însă după jumătate de oră încă nu eram adormit. N-aveam somn, deşi băusem vreo două pahare de whisky. Am oftat, m-am întors spre soţia mea. Avea un spate frumos, curbat cumva perfect sub cămaşa de noapte, şi i l-am privit o vreme. Apoi, după modul în care respira, mi-am dat seama că nici ea nu doarme.

— Auzi? i-am spus în şoaptă.

— Îhîm, mi-a răspuns ea. Aud.

— Voiam să văd dacă eşti trează, atît.

— Sînt.

Am tăcut, pentru că nu mai ştiam ce aş putea să zic. Apoi am zis ceva totuşi:

— La ce te gîndeşti?

— Îmm… La mai multe.

— De ce? Altfel nu poţi adormi?

S-a întors spre mine, şi-a sprijinit cotul de pernă şi m-a privit.

— Ce-i?

— Nimic, i-am zis. Mă întrebam doar dacă ai nevoie de întîmplări la care să te gîndeşti ca să poţi adormi.

— Cum adică?

— Nimic, i-am spus din nou. Lasă, dormi.

— OK, a zis.

Apoi şi-a reaşezat capul pe pernă. Şi a rămas cu faţa spre mine, a închis ochii. Numai că nu mi se părea chiar OK, aşa că n-am făcut şi eu acelaşi lucru.

— La ce te gîndeai? am întrebat-o.

A deschis iarăşi ochii.

— Am văzut ceva la televizor, mi-a spus. Un reportaj. Da’ ce-i cu tine, de ce-ntrebi?

— Aşa, am zis. Pur şi simplu. Şi te gîndeşti aşa, de obicei, la ce-ai văzut la televizor?

— Nu. Uneori mă gîndesc la lucrurile de peste zi. La ce-a fost la serviciu. Mă rog, dintr-astea. Tot nu-nţeleg ce vrei…

— Nu vreau nimic special. Întreb aşa, de curiozitate. Pentru că eu nu caut întîmplări. Adică nu am nevoie de ele ca să am la ce să mă gîndesc. Mă gîndesc la orice înainte de a adormi. Adică… am o groază de lucruri la care să mă gîndesc. Tu nu?

— Nu ştiu, mi-a zis ea. Or fi fiind.

— Sînt o groază de alte lucruri interesante care ni se întîmplă nouă zi de zi, îţi spun sigur. Nu?

— Cred că da.

— Şi eu cred. Şi-atunci, de ce trebuie să te gîndeşti la ceva ce-a fost dat la televizor?

— A fost interesant, mi-a spus soţia mea. Şi mă gîndeam aşa, că mi-a venit.

— Despre ce era reportajul ăla?

— Despre un accident de tren. În State s-a întîmplat.

— Şi ce poate fi aşa interesant la un accident de tren încît să te gîndeşti la el înainte de culcare?

— Îmm, a făcut ea. Nu accidentul în sine. Adică… Era un reportaj despre un tren care a deraiat. Mă rog, un tren auto, n-am înţeles foarte exact ce-nseamnă asta. Cred că-i vorba de-un tren care transportă şi maşinile călătorilor. Asta dacă vrei să mergi undeva, în alt capăt de lume, şi să-ţi iei şi maşina cu tine. Dar pînă acolo mergi cu trenul...

— Da, probabil la asta se referă, am dat din cap.

— Aşa, a zis ea, asta trebuie să fie. Adică americanii, cu ţara aia imensă a lor, au aşa ceva. Dar noi n-avem nevoie de trenuri dintr-astea. Că distanţele-s mici. De ce să-ţi transporţi maşina cu trenul ca s-o ai apoi la dispoziţie? Poţi merge direct cu maşina.

— Mda, am spus. Ce importanţă are totuşi? Zi mai departe...

— A, da, accidentul. Păi, a deraiat. Erau vreo patru sute în tren, patru sute şi ceva de călători, şi numai patru au murit, dar au fost şi destul de mulţi răniţi. Lucruri dintr-astea se întîmplă, chiar dacă unii sînt convinşi că numai călătorind cu trenul sînt feriţi de pericolul accidentelor, nu?

— Da. Asta zic şi eu.

— Dar nu la asta m-am gîndit. Mă gîndeam la o femeie pe care au intervievat-o ăia. Avea vreo şaizeci de ani. Vorbea cumva calm despre tragedia aia. Îşi amintea că ea se dusese în vagonul de fumători, lăsîndu-şi soţul, nefumător, în compartimentul din vagonul de nefumători pe care îl ocupau în călătoria aceea. Şi-şi mai amintea că toţi ceilalţi călători plecaseră din vagonul de fumători, pentru că în restaurantul trenului se servea masa de la ora cinci. Aşa s-a trezit ea singură în vagon fumînd. Apoi a auzit un zgomot puternic, a zburat prin vagonul gol, s-a izbit de pereţi. Şi-apoi a spus aşa, că a auzit o linişte profundă. După care, în cîteva secunde sau minute, s-a trezit la viaţă. A reuşit să iasă dintre fiarele alea de pe-acolo. Iar

p-ormă, cînd s-a văzut afară, s-a bucurat, exact aşa spunea, s-a bucurat vreme de minute bune, poate-un sfert de oră, poate mai mult, că trăieşte. Iar după minutele alea bune, după sfertul de oră sau mai mult, şi-a amintit şi de soţul ei. Şi i-a spus reporterului, încercînd să fie foarte convingătoare, că s-a speriat brusc. Ba chiar am văzut că avea şi nişte lacrimi în ochi cînd spunea asta. Şi pe urmă a spus că l-a văzut pe soţul ei sprijinit de-un membru al echipelor de salvare. Aproape c-am fost şi eu emoţionată cînd a povestit cum s-a repezit la soţul ei şi l-a îmbrăţişat. Numai că dup-aia a mai spus ceva. Şi la asta mă gîndesc eu acum. A spus: „L-am îmbrăţişat, vă vine să credeţi? De treizeci şi cinci de ani nu l-am mai îmbrăţişat, dar atunci am simţit nevoia s-o fac!”. Şi era cumva mîndră cînd a spus asta.

De astă dată m-am ridicat eu în cot. Mi-am pus capul în palmă şi am privit-o pe soţia mea. Şi i-am zîmbit, am încercat un zîmbet care să spună cît mai multe.

— La asta te-ai gîndit tu?

— Îhîm.

— Să nu te mai gîndeşti la dintr-astea, i-am spus. N-are rost. Nu crezi?

— Ba da, a spus ea.